İçkisiz saz
BAYAN MUALLÂ
ve arkadaşlarının büyük konseri
30/8/938 salı günü akşamı
İstanbul Cağaloğlu Erkek lisesi yanında
Çiftesaraylar bahçesinde
Dikkat: Kapımız Cumhuriyet matbaasının karşısındadır.

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 20 — No. 7138 — Fiati her yerde 5 kuruş | SALI 30 Ağustos 1938 | Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Türkün büyük bayramı

Zafer bayramı bugün memleketin her tarafında büyük şenliklerle tes'id edildi

30 Ağustos Zafer bayramı

Bugün Zafer bayramımızdır.

On altı sene evvel bugün, Türk milleti, Büyük Önderi Atatürkün dahiyane sevk ve idaresi altında zaferlerin en muazzamına ulaşmıştır.

Misline asırların raslamadığı büyük başkumandan, Türk ordusunun idaresini rehakâr ellerine almıştı.

Yurdu istilâya, Türkün mevcudiyet ve istiklâlini mahvetmeğe yeltenen düşman, Mustafa Kemalin plânlarını tatbik eden Türk ümera ve zabitanının ve Türk askerinin kahramanlığı sayesinde vatanın harimi ismetinde boğulmuştu.

Bu büyük zaferden sonradır ki, Türk milleti hakikî istiklâline kavuşmuştur. Tarihimizin en felâketli devrinden en mesud safhasına Atatürkün bu zaferi sayesinde çıkmış bulunuyoruz.

Ancak bu 30 ağustos zaferine dayanarak diğer milletlere kendimizi evvelâ saydırdık, sonra sevdirdik ve nihayet onlar tarafından gıpta olunacak hale geldik; beşeriyetin sulhperver ve daimî sulh için durmaksızın, yorulmaksızın çalışır, nümuneye imtisal bir uzvu haline geldik.

Dahilde ise, bunca içtimaî inkılâpları, iktisadî kalkınmaları bu sayede başardık.

30 ağustos Zafer bayramı, asîl Türkün tarihinde silsile halindeki zaferlerin en yükseğidir. Bir şehamet ve fedakârlık destanıdır.

Büyük Önder, mesai arkadaşlarına, kahraman Türk askerlerine minnet ve şükranımızı sunarken, istiklâl davası uğrunda seve seve canlarını feda eden büyük şehidlerin hatıralarını da hürmetle anarız.

Akşam

MEŞ'UM KADIN

Aşk ve macera romanı

Nakleden: (Vâ - Nû)

Merak ve heyecanla okuyacağınız bu güzel tefrika yakında gazetemizde başlıyor.

Istanbul ve Dumlupınarda yapılan şenlik merasimi

Istanbul büyük bir sevinç içinde çalkanıyor, halk kahraman askerlerimizi candan alkışladı

Bugün başkumandan meydan muharebesinin on altıncı yıldönümünü kutluyoruz. Türk orduları 16 yıl evvel bugün Büyük Başbuğun kumandasında, dünyayı hayrette bırakan eşsiz bir zafer kazanarak memleketi istilâdan kurtarmışlar, Türk milletini esarete mahkûm eden Sevr muahedesini, süngülerile yırtmışlar, millet ve memlekete kayıdsız ve şartsız bir hürriyet ve istiklâl temin etmişlerdi.

30 ağustos, Türk tarihine altın harflerle yazılan, Türk milletinin kudret ve kuvvetini, Türk askerlerinin ananevî cengâverliğini cihana bir defa daha

(Devamı 8 inc sahifede)

B. Hitler Kehl'de yapılan tahkimatı teftiş etti

Teftiş esnasında hudud kapatıldı, Belçika hududunda dikenli teller gerildi

Strazburg 29 (A.A.) — Öğrenildiğine göre B. Hitler, bu sabah saat 9 da hiç te beklenilmediği halde Kehl'e gelmiştir. Kendisine 8 general refakat ediyordu.

Kehl şehrinde bu ziyaret büyük bir hayret tevlid etmiştir. Führeri selâmlamak için şehirde bir tek bayrak bile asılmış değildi. Führerin muvasalatını müteakib derhal bütün hücum kıtaları emniyet ve inzibatı temin maksadile seferber edilmiştir. Hudud kapatılmış ve Strazburg tarikile münakalât inkıtaa uğramıştır.

Resmî hiç bir kabul yapılmamıştır.

B. Hitler ile refakatindeki zevat, otomobillerinden iner inmez Kehl köprüsünün sağ ve solundaki tahkimat işlerini teftiş etmişlerdir. Teftiş saat 10 a doğru hitama erdiğinden B. Hitler ve arkadaşları Offenburg istikametine hareket etmişlerdir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

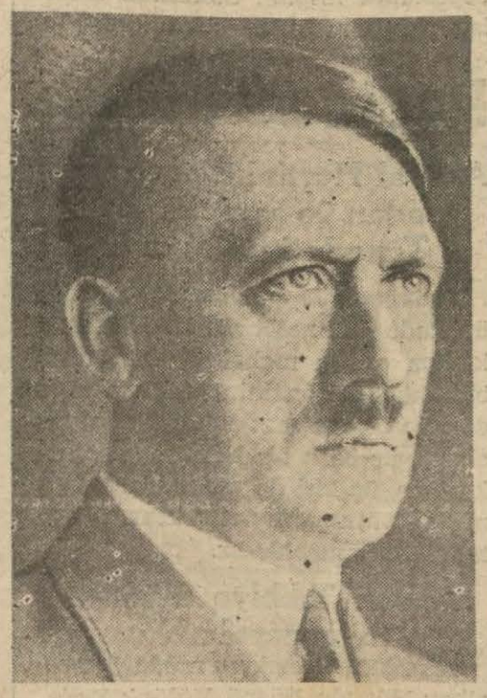

Fransız hududundaki istihkâmları ansızın teftiş eden B. Hitler

Dersimde toplu şakavetin vukuu bertaraf edilmiştir

Başvekil ve Millî Müdafaa Vekili geldiler, Başvekil manevralar hakkındaki ihtisaslarını anlattı

B. Celâl Bayar, Elâzığda iken Dersimin tedip hareketi imar ve ıslâh programı ile de meşgul oldu

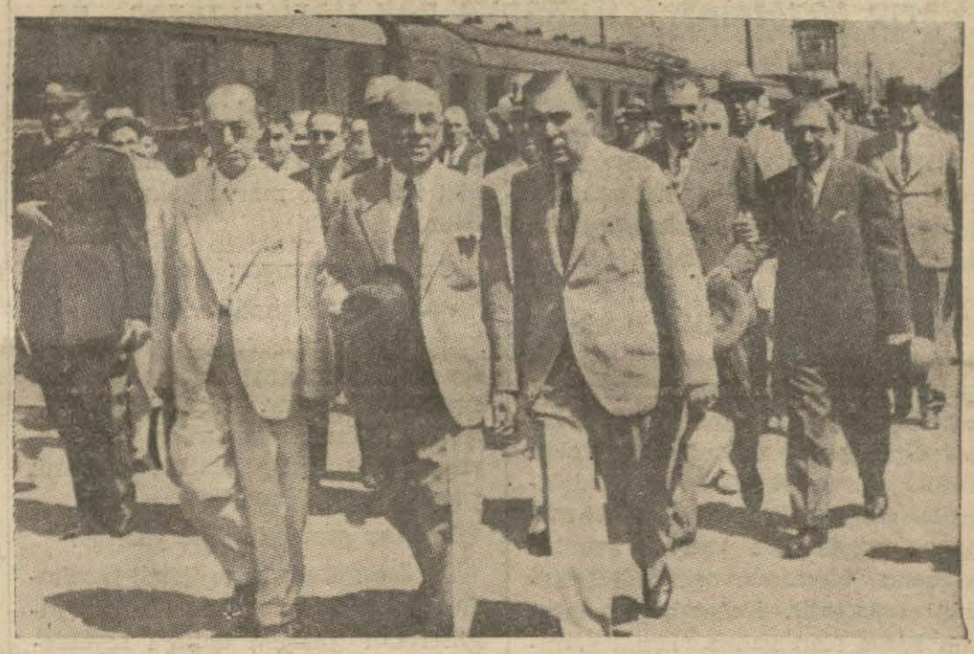

Yukarıda: Başvekil Haydarpaşa istasyonundan çıkarken, aşağıda: Elâzığda kendisini karşılıyanlarla beraber

Başvekil B. Celâl Bayar refakatinde Millî Müdafaa Vekili general Kâzım Özalp olduğu halde dün öğleye doğru muhtelit katara bağlanan hususî vagonla şehrimize gelmiştir. Başvekil ile Millî Müdafaa Vekili, Hariciye ve Maliye Vekillerile Riyaseticümhur umumî kâtibi B. Hasan Riza, seryaver B. Celâl, hususî kalem müdürü B. Süreyya, Vali ve Belediye reisi B. Muhiddin Üstündağ, İstanbul kumandanı general Halis Bıyıktay, Üçüncü umumî müfettiş B. Tahsin Uzer, Üniversite rektörü B. Cemil Bilsel ve daha birçok zevatla istasyonda birikmiş olan kalabalık bir halk kütlesi tarafından karşılanmışlardır.

Başvekil kendisini istikbal eden zevatla kısa bir müddet görüştükten sonra yanında Millî Müdafaa, Hariciye ve Maliye Vekilleri olduğu halde Acan motörile Dolmabahçe sarayına gitmişlerdir.

Başvekilin beyanatı

İstanbul 29 (A.A.) — Başvekil B. Celâl Bayar, Tunçeli seyahati hakkında ihtisaslarını soran bir muhabi-

(Devamı 8 inc sahifede)

Askerî terfi listesi âli tasdika iktiran etti

Terfi eden zabitanın isimlerini yazıyoruz

Ankara 29 (A.A.) — Ordu terfi listesi âlî tasdika iktiran etmiştir.

Tümgeneral M. Kemal Doğan korgeneralliğa, Tuğgeneral M. Zeki Erokay tümgeneralliğa, tuğgeneral Recep Sualp tümgeneralliğa, tuğgeneral Kurt Cebe Noyan tümgeneralliğa, tuğgeneral M. Ali Külük tümamirallığa, Kemal Erman Barem dördüncü dereceden Barem üçüncü dereceye, tuğgeneral İsmail Hakkı Akoğuz tümgeneralliğa; tuğgeneral Baki Vandemir tümgeneralliğa, tuğgeneral Sabri Beşe tümgeneralliğa, tuğgeneral Abdullah İnskoçak tümgeneralliğa, tuğgeneral Hasan Fahri Erdoğan tümgeneralliğa, tuğgeneral Hakkı Üzgener tümgeneralliğa, Rifat Taşkın barem üçüncü dereceden barem ikinci dereceye, piyade albay Fikri Erbug tuğgeneralliğa, topçu albay İsmail Ülker tuğgeneralliğa, kurmay albay M. Rifat Mataracı tuğgeneralliğa terfi etmişlerdir.

Miralaylığa terfi eden yarbaylar:

H. Nami Malkoç Çamlıca, M. Kemaleddin Güngör Çengelköy, O. Lütfi Köksal Erzincan, Raşid Gürgen Bayburt, Haydar Günkut Üsküdar, Celâleddin Sorguncu Topane, R. Fehmi Türesel Gedikpaşa, Fehmi Bengi Antakya, M. Rahmi Egemen Davutpaşa, A. Şükrü Alaçam İstanbul, Nazmi Ataç Selimiye, M. Nihad Bürian Be-

(Devamı 10 uncu sahifede)

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İngiliz Nazırları mühim bir içtima yapacaklar

Bu içtimada Berlin İngiliz sefiri de bulunacak
Almanya nezdinde hiç bir teşebbüs yapılmıyacak

Londra 29 (A.A.) — Yarınki içtimaı hazırlamak üzere nazırlar arasında yapılması derpiş edilen mühim müşavereler, bugün öğleden sonra Başvekâlet dairesinde yapılacaktır. Başvekil, toplantıdan evvel sir Con Saymon ile lord Halifaksı ve İngilterenin Berlin sefiri B. Nevil Hendersonu kabul edecektir. B. Nevil Henderson, bu sabah Hariciye Nezaretinde Lord Halikaks ve Van Sittar ile görüşmüştür.

Yarın sabahki içtimada nazırların hemen kâffesinin bulunması beklenilmektedir. Bu içtimada bulunmıyacakları tahmin edilen nazırlar, halı hazırda Kanadada bulunmakta olan dominyonlar Nazırı Lord Stanley ile Başvekâlet Lordu, Lord Hailehamd'ır.

Londra 29 — Reuter ajansı, B. Hendersonun Berline avdeti hakkında şimdiye kadar hiç bir karar ittihaz edilmemiş olduğunu istihbaratına atfen bildirmektedir. B. Hendersonun hiç olmazsa yarınki nazırlar içtimaının sonuna kadar Londrada kalması muhtemeldir.

Reutre ajansı, şimdilik Berlin hükûmeti nezdinde diplomasi tarikile hiç bir teşebbüste bulunulmıyacağını da keza istihbaratına atfen yazmaktadır. İngiltere hükûmeti bütün alâkadarların Çekoslovak buhranının muslihane bir surette halledilmesine imkân dahilinde yardım edeceklerini ümid etmekte berdevamdır.

Kral Alfons

Franko muzaffer olunca İspanya kralı olacak

On üçüncü Alfons

Londra 29 (A. A.) — Dayli Herald gazetesinin Bal muhabiri bildiriyor:

Franko, frankist orduları muzaffer olduğu zaman İspanya kralını tekrar tahta çıkmağa davet etmiştir. Bu davetnamenin metninden de anlaşıldığına göre Franko 13 üncü Alfonsu bir «korkuluk» olmak üzere kabul edecektir.

Söylendiğine göre kral, Franko tarafından ileri sürülen şartlar altında İspanyaya dönmek istediğini cevaben bildirmiştir.

Bir aile faciası

Kondüktör Mustafa hem karısını, hem kaynanasını bıçakladı

Evvelki gece Beşiktaşta gene bir aile faciası olmuştur. Şişli tramvay deposunda 416 numarada mukayyed kondüktör Mustafa bir müddettenberi karısı Meliha ile dargın bulunmaktadır. Karı kocanın arasındaki gerginlik son haddini bulmuş ve kadın, kocası aleyhinde mahkemeye müracaat etmiştir.

Meliha, bu müracaatla beraber, kocasının evinden ayrılmış ve Beşiktaşta Mısırlıoğlu sokağında annesi Fatmanın yanına gitmiştir. Bu harekete tahammül edemiyen kondüktör Mustafa, evvelki gece servisini bitirdikten sonra kaynanasının evine gelmiş ve kapıyı çalmıştır. kapıyı karısı Meliha açmış, Mustafa, karısına evine gelmesini teklif etmiştir. Meliha; bu teklifi reddedince ceketi cebinde bulunan bıçağını çekerek karısının vücudüne gelişi güzel saplamağa başlamıştır.

Meliha, feryad ederek kanlar içinde bir tarafa yıkılınca, yukarı katta bulunan anası Fatma imdadına koşmak istemiş, fakat o da damadının bıçak darbelerine hedef olmuştur.

Fatma da bu şekilde bir iki bıçak darbesi yedikten sonra o da bir tarafa düşmüş kalmış, Mustafa da savuşmuştur.

Az sonra vaka yerine gelen zabıta memurları yaralıları Beyoğlu hastanesine kaldırmışlar, carih kocayı da dün öğle üzerine kadar aramışlar ve nihayet yakalamışlardır. Melihanın yarası ağır, Fatmanınki hafiftir. Kondüktör Mustafa hakkında lâzımgelen kanunî takibat yapılmaktadır.

Japonyadaki tayyare kazası kurbanları

Tokyo 29 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre 24 ağustosta Omeride vukua gelen tayyare kazası esnasında ölenlerin adedi 67 yi bulmuştur.

Birçok yolcular tayyarenin benzin deposunun infilâkı esnasında aldıkları yaraların tesirile ölmüşlerdir.

Peştede infilâk

Amiral Hortinin muvasalatından üç çeyrek sonra Tunada infilâk oldu

Budapeşte 30 — Dün akşam Tuna üzerinde kral naibi amiral Hortinin karaya çıktığı mahallin karşısında bir kahvede Hortinin muvasalatından üç çeyrek saat sonra bir infilâk olmuş, üç katlı bir binanın camları kırılmış, üç kişi de yerlere yuvarlanmıştır. Nüfusça zayiat yoktur. Zabıta tahkikat yapmaktadır.

Askerî Tıbbiye müdürü tuğgeneral oldu

Askerî Tıbbiye okulu müdürü tabip albay Hüseyin Hüsnü Külünk Erzincan Tuğgeneralliğe terfi etmiştir. Tebrik ederiz.

Son dakika

Avrupa sulhü tehlike anları geçiriyor

Fransa şark ve şimal hududlarında ihtiyat tedbirleri aldı
Almanyanın Çekoslovakyada her hangi bir müdahalesi umumî bir harbi intaç edecek

Paris 30 — Salâhiyettar menabie göre Almanyanın yaz manevraları için 1,500,000 askeri silâh altında bulundurmasından dolayı Fransa hükûmeti de şark ve şimal hududlarında askerî ihtiyat tedbirleri almıştır. Fransız ihtiyatları henüz davet edilmemişlerdir. Fakat Magino hattı ve şimal istihkâmatı garnizonları takviye edilmiştir. Bu tedbirler, her ihtimale karşı koyacak bir mahiyette addedilmektedir. Fransa siyasî mahafiline göre vaziyet sarih ve açıktır. Avrupa sulhunun mukadderatı B. Hitlerin kararına bağlıdır. B. Hitler Çekoslovak meselesinde başlıca büyük devletlerin alacakları vaziyetten haberdar edilmiştir ve yahud haberdar edilmek üzeredir. Fransa tecavüze uğrarsa Çekoslovakyanın yardımına koşmak azmindedir. B. Litvinof Alman sefirine Çekoslovakya tecavüze uğrarsa Fransa ve Rusyanın değil, fakat İngilterenin de derhal müdahale edeceklerini beyan etmiştir. İngiltere kabinesi ise bugün vaziyetini sarahatle tesbit edecek ve Çamberlayn B. Hitlere şahsî bir mesaj gönderecektir.

Yugoslavya ve Romanya hükûmetleri, bîtaraf kalmaları hakkında Almanya tarafından yapılan teşebbüse soğuk cevap vermişlerdir. Umumî kanaat Avrupa sulhunun tehlikeli dakikalar geçirmekte olduğudur.

Sir Saymonun nutku Fransada sevinç uyandırdı

Paris gazeteleri, Almanya pek ileri giderse, ne tehlikelere uğrıyacağını artık bilir, diyor

Paris 29 (A.A.) — «Le Jur» şöyle yazıyor: Sir John Saymon tarafından söylenen nutuk bir sarahat, açıklık, ve cesaret nümunesi olarak gösterilebilir.

Hatib, bütün milletlerin harbi nefretle karşıladığını ısrarla söylemekle büyük bir hakikati meydana koymuş oluyor. İngiliz milleti müsbet düşüncesile ve sulhe karşı olan aşkile bir izzeti nefis ihtilâfı dolayısile çarpışmak istemiyeceği muhakkaktır. Cografî vaziyeti kendisine uzun bir zaman için sulhü temin etmektedir. Fakat bugün mevzuu bahis olan yalnız kendi emniyeti değil, bütün büyük devletlerin emniyetidir.»

Epok, şöyle yazıyor:

«Mesud bir tesadüf eseri olarak atlantiğin öbür ucundan B. Hull'ün nutku bir aksi sada gibi sir John Simonun sözlerini teyid ediyor. Amerika siyasetinin büyük hatlarında İngiltere ile hemfikir olduğunu bildiriyor. Anglo - Sakson sempatisi ve tesanüdü yeni bir hızla kuvvetleniyor. Bu şekilde vaziyet gayet açıktır. Pek ileri gitmekle Almanya ne gibi tehlikelere maruz kalacağını biliyor.»

Övr, şöyle yazıyor:

«— İngiltere şimdiye kadar hiç bu kadar katiyetle cephe almamıştı. Fransa istikbale ayni cesaret ve ayni emniyetle bakıyor. Dün akşam Berlinden gelen haberlerden, Çekoslovakyaya yapılan şiddetli hücumların yavaşladığını öğrendik.»

Popüler gazetesi, şöyle yazıyor:

Sir John Saymon ve Çörçil tarafından tarif edilen veziyetin bütün İngilterenin vaziyeti olduğu söylenebilir. Bundan Almanyanın şüphe etmemesi lâzımdır. Esasen Almanyanın şüphesi kalmadığını zannediyoruz.

Sir John Saymonun nutku Berlin mahfillerinde büyük bir heyecan tevlid etmiştir. Alman zimamdarları sukutu hayale uğradıklarını esasen saklamıyorlar. Amerika tarafından da tasvib edilen İngilterenin ihtarının hayırlı bir tesir yapacağını ümid ediyoruz.»

Fransız kabinesi bugün reisicumhurun reisliğinde toplanacak

Kırk saat hafta kanunu Millî Müdafaa ihtiyaçlarına adapte ediliyor

Paris 29 (A.A.) — Başvekilin riyasetinde toplanan kabine meclisi, üç saat sürmüş ve bu toplantıda, kırk saatlik hafta kanununu Millî Müdafaa ihtiyaçlarına adapte etmek üzere yarın Reisicümhurun riyasetinde toplanacak Nazırlar meclisinde kabul olunacak tedbirler müzakere edilmiştir.

B. Daladye, vaziyeti hûlâsa etmiş, müteakiben İş Nazırı, bu kanunla alâkadar meseleleri anlatmış ve yarınki toplantıda imzalanacak metinleri teklif etmiştir.

Alınan malûmata göre, halen alınabilecek bütün tedbirler, yarından itibaren alınacaktır. Bugünkü toplantıda malî vaziyeti müzakere edilmemiştir. Maamafih içtimadan sonra, B. Daladye ve Marşando, bir müddet daha görüşmüşler ve pek muhtemel olarak B. Marşandonun vereceği izahatı tesbit etmişlerdir. Yarınki toplantıda, malî tedbirler alınması mevzuu bahis olmıyacaktır. Zira bunun için daha evvel bütçenin katî surette tesbiti lâzımdır.

Beşvekil B. Daladye, saat 19 da Reisicümhur B. Löbrönü ziyaret etmiştir.

Henlein - Runciman mülâkatı neticesinde

Vaziyetteki gerginlik biraz zail oldu

Prag 29 (A.A.) — Bazı Alman gazetelerinin almış oldukları haberlere nazaran dünkü görüşme sırasında B. Henlein ile Lord Runciman arasında yeni bir mülâkat tertib edilmesine karar verilmiştir.

Prager İllistrite Montag, Lord Runciman ile B. Henlein arasında yapılan dünkü görüşmenin vaziyetteki gerginliği hafifçe izale etmiş olduğunu ve Südet'ler fırkasının müzakeratın yeni safhasına dahil olmağa âmade bulunduğunu istihbaratına atfen yazmaktadır.

Prager Montag, iki devlet adamının görüşmelerinin mevzuunu gizli tutmağa karar vermiş olduklarını, maamafih bu görüşmenin bundan sonraki müzakereler için çok mühim olduğunun söylenilmekte bulunduğunu yazmaktadır.

Prag 29 (A.A.) — Zaytung Montag, Südetler fırkası direksiyonunun bir beyannamesini neşretmektedir. Mezkûr fırka, bu beyannamesinde Şeb-eje-'de vukua gelen hadise esnasında 17 kişinin telef olmuş olduğuna dair Cenubî Bohemyada intişar etmiş olan şayiaları katî surette tekzib etmektedir. Fırka direksiyonu, halk arasında kargaşalıklar çıkarmağı istihdaf eden bu kabil şayiaların intişarına mâni olmak için zarurî olan bütün tedbirleri ittihaz edeceğini vadetmiştir.

Amiral Horti

Viyanadan vapurla memleketine gitti

Viyana 29 (A.A.) — Dün sabahtanberi Zofiya adındaki bir Macar vapuru ile Tuna nehrini inmekte olan Macar naibi hükûmeti amiral Horti ile refikası, bu sabah Tuna nehri üzerinde Hainburg'da Alman - Macar hududuna vasıl olmuşlardır. Sahilde nasyonal - sosyalist teşekküllere mensup efraddan mürekkep bir piyade bölüğü selâm resmini ifa etmiştir. Kesif bir halk kütlesi de kendilerini alkışlamıştır.

Yunan filosu Maltaya gidecek

Atina 29 (A.A.) — «Atina ajansından» Yunan filosu, İngiliz filosunun ziyaretini iade etmek üzere yarın Maltaya hareket edecektir. Veliaht, amiral gemisinde erkânıharbiye ile birlikte bulunmaktadır.

Hükûmetçi İspanyol muhribine hücum eden gemiler

Cebelüttarık 29 (A.A.) — Dün Canarias ile birlikte Elcezireye gelen ve Jose Luis Diez'e karşı yapılan taarruza iştirak eden 3 Frankist muhrib bu sabah süratle Ceuta istikametinde hareket etmişlerdir.

Henlein, Nüremberg kongresine gidecek

Henlein, Stuttgart'da açılacak olan ecnebî memlekette oturan Almanlar kongresinde hazır bulunmıyacaktır. Buna mukabil Nüremberg kongresine 5 den 12 eylûle kadar davetli sıfatile iştirak edecektir.

Almanya işe karışacak mı?

Moskova Alman sefarethanesi mahafili ne diyor?

Moskova 29 (A.A.) — Ecnebî memleketlerden gelen bazı haberlerde Almanya hükûmetinin Varşova, Belgrad ve Bükreş hükûmetlerine Südetler meselesi daha çok geciktiği takdirde Almanyanın, Südet Almanlarının menfaatini nazarı itibare alarak şiddetle müdahale etmek mecburiyetinde kalacağını haber verdiği bildirilmekte idi.

Almanya sefaretinde Sovyet hükûmetine bu tarzda tebligat yapılmadığı ve esasen bu yolda talimat alınmadığı temin edilmektedir

İtalya sefiri, Atatürke itimadnamesini takdim etti

Ankara 29 (A.A.) — İtalyanın yeni Ankara büyük elçisi Ottavio de Peppo bugün Cümhur Başkanı Atatürke itimadnamesini takdim etmiştir.

İncir piyasası açıldı

İzmir 29 (Telefonla) — Yeni mahsül incir piyasası bugün borsada merasimle 9 buçuk ve 10 buçuk kuruştan açıldı. 6500 çuval mal satıldı

Orta Avrupa vaziyeti

Londra borsasında fena tesirler yaptı

Londra 29 (A.A.) — Orta Avrupa vaziyeti, borsada fena surette tesirler yapmıştır. Fiatler hafif surette sarsılmış ve İngiliz esham ve tahvilâtı ile diğer Avrupa kıymetlerinin ekserisi bir mikdar düşmüştür.

Valide hanındaki cinayet davası

Geçenlerde Şükrü adında biri Valide hanındaki odasına misafir olarak götürdüğü Cahid adında 17 yaşlarında bir çocuğa tecavüze kalkışmış, Cahid de bıçakla Şükrüyü öldürmüştü.

Katil Cahid hakkında dördüncü sorgu hâkimi tarafından yapılan tahkikat ikmal edilmiştir. Cahid, katil suçundan Türk ceza kanununun 448 inci maddesine göre tecziye ve Şükrü tarafından maruz kaldığı tecavüz de hakkında cezayı hafifletici sebeb mahiyetinde göz önünde tutulmak talebile muhakemesi yapılmak üzere ağır ceza mahkemesine verilmiştir. Yakında Cahidin muhakemesine başlanacaktır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Almanyada "hizmet vazifesi,,

Almanyada dikkati calib hareketler oluyor; halbuki bunlar, yalnız bizim değil, Fransızların da yevmî gazetelerinde âdeta meskût geçilmiştir. Bir mecmuada rasladığım tedkik makalesini hulâsa ediyorum:

Bütün Alman vatandaşları, yaş, cinsiyet, meslek farkı nazarı itibara alınmaksızın, «hizmet vazifesi» ile mükellef tutulmaktadırlar. Dört senelik plânın tatbikine memur mareşal Göring, neşrettiği bir kararname ile ameleyi, memurları, patronları, serbes meslek erbabını ve bunların memur ve amelesini, emlâk sahiblerini ve mesleksizleri hep mükellefler arasına koyuyor.

Kararnamede hiç bir istisna zikredilmemekle beraber, mekteb yaşındaki çocuklarla, evlâd annelerinin ve ihtiyarların müstesna tutulmaları muhtemeldir. Diğer bütün Alman vatandaşları, devlet kendilerini seferber ettiği zaman, hususî işlerini bırakarak icabet etmeğe mecbur olacaklardır.

Demek ki, mecburî bir iş sistemi tesis olunuyor. Vazifeleri yahut vaktinin sarfını herkes kendi meşrebince seçmiyecek; devletin tayin edeceği şekilde iş kabul etmek mecburiyetinde bulunacak.

Bunun sebebini anlamak için, Almanyadaki iş piyasası hakkında bir fikir edinmek lâzımdır:

Hitlerin iktidar mevkiine geçtiği 1933 senesindenberi işsizlerin mikdarı şu nisbetlerde azalmıştır:

1933 kânunusani 6 milyon
1933 kânunuevvel 4 milyon
1934 teşrinisani 2,6 milyon.
1935 teşrinisani 2,5 milyon
1936 teşrinisani 1,5 milyon
1937 teşrinisani 1 milyon
1938 mayıs 338 bin.

Şimdi artık aksine bir buhran başgöstermiştir: Amele bulunamıyor! 1933 iptidalarında çalışanların yekûnu 11,5 milyonken 1938 mayısında 19,9 milyona çıkmıştır. Bu rakamlar hep (Avusturya hariç) nefsi Almanyaya aiddir.

Yukarıki kararnamenin mânası şu son havadisle büsbütün meydana çıkar: Daha evvelleri, Almanyada Hitler rejimi, kadını iş hayatından ev hayatına almak istemişti. Fakat son vaziyet karşısında bundan feragate mecbur kaldı.

Bütün bu faaliyet, Almanyanın silâhlanmak siyasetinden ileri geliyor. Almanyada seyahat eden herkes, orada halkın işten ne derece bunalmış bir halde olduğunu fark eder. İş saatleri 10, 12 ve bazan da daha fazladır. Mesaideki kesafet, diğer sanayi memleketlerinin varamadıkları şekildedir.

Böylelikle Almanya, istihsalin ve istihlâkin devlet tarafından tanziminden sonra, mesainin de tanzimine gidiyor.

***

Naziliğin taraftarları varsınlar, Almanyanın, yepyeni bir rejime, Avrupa hükümranlığına sıçramak için bu tarzı bir vasıta gibi kullandığını söylesinler ve «Alman vatandaşı bu derece sıkıştıktan sonra hürriyetlerin en güzeline kavuşacaktır!» desinler..

Aleyhdarları da, varsınlar, bu mesainin ancak silâhlanmak gibi gayri tabiî ve neticesi meşkûk ve dünya için tehlikeli bir maksada sarfolunduğunu söylesinler...

Bu tahlillerden ziyade bizi bizzat vakia alâkadar eder. Koskoca Almanyada muazzam bir inkılâb olmuştur! Liberal sisteminin:

— İstediğim gibi istihsal ederim! İstediğim gibi sarfederim! İstediğim gibi çalışırım! - düsturlarının hepsine veda edilmiştir.

Yegâne sahib, devlet! Ferd onun emrinde.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Çocuk bahçeleri

Münasip görülen yerlerde tedkikler yapılacak

Şehrin muhtelif yerlerinde tesis edilecek çocuk bahçe ve deniz hamamları için her kazanın mahallinde yaptığı tedkiklerin neticesi Belediye reisliğine bildirilmiştir. Her kaza, kendi noktai nazarına göre bahçe, kütüphane ve deniz hamamı ittihaz edilecek münasip bir yer tavsiye etmektedir.

Belediye reis muavinlerinden B. Raufun reisliği altında Belediye fen, imâr, harita ve Maarif ve Sıhhiye müdürlerinden mürekkep bir komisyon yarından itibaren kazaların tavsiye ettikleri mahallere giderek buraları hakkında tedkikat yapacaktır. İlkönce Beşiktaş ve Üsküdar, sonra da diğer kazalardaki yerler tedkik edilecek ve bunlar hakkında komisyon katî bir karar verecektir.

Otlar tutuştu

Dün, Florya ile Yeşilköy arasında tren güzergâhındaki otlar, sıçrıyan bir kıvılcımla tutuşmuş, bir mikdar saha yandıktan sonra söndürülmüştür.

Kedi ve köpek itlâfı

Kânunusaniden temmuz sonuna kadar 11,220 köpek 572 kedi öldürüldü

Belediye, şehrimizde itlâf edilen kedi ve köpekler hakkında yeni bir istatistik tanzim etmiştir. Bu istatistiğe göre 1938 kânunusanisinden temmuz sonuna kadar şehrimizde 11,220 köpek ve 572 kedi itlâf edilmiştir.

Bir aralık kedilerin bazı hususî ecza kullanılarak öldürülmeleri düşünülmüş, fakat bu eczaların bazan kâfi derecede müessir olmadıkları görülmekle beraber bunun pratik bir usul olmadığı da anlaşılmıştır. Belediye, kedi ve köpek toplatıp itlâf edilmesine daha büyük bir mikyasta devam etmeğe karar verdiğinden kedi ve köpekler - hayvanlara bir eziyet vermiyecek şekilde - Himayei hayvanat cemiyetine gönderilerek imha edilmelerine devam edilecektir.

Üç terlikçi arasında kavga

Mercanda Rüştüpaşa hanında terlikçilik eden Cemal, Ali ve Hasan kavga etmişler, Cemal ile Ali birlik olarak Hasanı adam akıllı dövdükleri gibi bunlardan Cemal, ayrıca Hasanı bıçakla da yaralamıştır. Polis yaralıyı tedavi altına aldırmış, iki suçluyu da adliyeye vermiştir.

Karilerimizin fikri

El'ihsanü bittemam!

Samatyada Narlıkapı denilen bir yer vardır ki bu; sahil boyunda toprak bir settir. Ve buradan gelip geçenler, nihayet oradaki beş on evde oturanlardır. Hemen hergün burası Belediyenin bir su kamyonu tarafından sulandığı halde, asıl Samatya ana caddesi su yüzü görmemektedir. Narlıkapıda beş on kişinin geçtiği toprak yolun sulanmasına munzam olarak Samatya caddesi de hiç olmazsa ara sıra sulansa elihsanü bittemam olacak gibi geliyor.

O. O.

Teşekkür ederiz

Bakırköyündeki istasyon saatlerinin doğru işlemediğinden ve halkı şaşırttığından şikâyet etmiştik. Bu şikâyetimiz nazarı itibara alınmış, saatler, tamir edilmek üzere kapatılmıştır. Bu alâkadan dolayı teşekkür ederiz.

Tarlabaşı cinayeti

Maksudun vekili gelmediğinden muhakemesi tehir edildi

Geçenlerde karısı Erveheyi elinden almak istiyen seyyar sebzeci Saidi Tarlabaşında Altınbeyli sokağında tabanca ile öldüren Arnavud Maksudun cürmümeşhud kanununa tevfikan başlıyan muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. Bu celsede Maksudun vekil tutarak müdafaasını yapması kararlaştırılmıştı.

Dün mahkemeye girince Maksud bir istida verdi. İstidasında, müdafaa için tuttuğu vekilinin Dumlupınar merasimine gittiğini bildiriyor ve bu sebeble müdafaasını hazırlıyamadığı için mahkemeden mühlet istiyordu.

Mahkeme, müzakereden sonra Maksudun talebini kabul ederek müdefaasını hazırlaması için muhakemeyi eylûlün üçüncü gününe bıraktı.

Koluna otobüs çarptı

Ilgazlı sadık isminde biri, Sirkeci Yedikule hattında işliyen 12 numaralı tramvayda geçmekte iken bir aralık kolunu pencereden dışarıya çıkarmış, bu sırada da yanından geçen şoför Yusufun idaresindeki otobüs koluna çarparak ağır surette yaralanmasına sebeb olmuştur.

Sadık, polis tarafından hastaneye kaldırılmış, şoför Yusuf yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Pazarlıksız satış kanununun tatbiki

1 Eylûlden itibaren meriyete girecek olan maktu fiat kanunu hakkında belediyenin İktisad Vekâletinden istediği talimatın yarın gelmesi kuvvetle muhtemeldir.

Belediye, bu talimatname gelince yarın akşama kadar bütün belediye teşekküllerini, esnaf cemiyetlerini ve diğer alâkadar makamları süratle tenvir edecek ve perşembe gününden itibaren meriyete girecek olan kanunun tatbiki için icab eden bütün tedbirler alınacaktır.

Kadıköyün imârî

Buranın imârında iki nokta göz önünde tutulacak

Eylülün on beşine doğru şehrimize gelmesi beklenen şehircilik mütehassısı B. Prostun şehrimizde bu seferki ikameti esnasında İstanbul ve Beyoğlunun tafsilât plânlarile Kadıköy ve civarının avan projesini yapacağını yazmıştık. Kadıköy ve civarının imarı iki bakımdan göz önüne alınarak temin edilecektir. Mahalle kısmı ve sayfiye yeri. Haber aldığımıza göre B. Prost, Kadıköy iskelesi ve civarı ile Mühürdar, Rızapaşayı mahalle içi; Moda, Şifa, Kalamış, Fenerbahçe ve civarını da sayfiye olarak kabul etmiştir. İşte Kadıköy ve civarının imar plânı bu esasa göre yapılacaktır.

Mahalle içindeki inşaat ile sayfiye yerlerindeki inşaat ayrı ayrı esaslara ve kaidelere tabi olduğundan nâzım plân yapıldıktan sonra yeni inşaatta bu esaslara riayet edilecektir. Esasen Kalamış, Fenerbahçe ve civarının imar plânı evvelce tanzim ve kabul edildiğinden bu plân yeni nâzım plânın mütemmimi olacaktır.

Dilenci ve deli sevki

Belediye otomobillerile değil polis vesaitile sevkedilecek

Şehir dahilinde yakalanan dilencilerle taşradan gelen veya İstanbulda bulunan delilerin belediyeye mahsus hasta nakliye otomobillerile sevk edilmeleri ötedenberi usul ittihaz edilmiştir. Bu otomobillerle deliler sabahleyin, dilenciler de öğleden sonra sevk edilmektedirler.

Yapılan hesablara göre İstanbulda bir sene içinde toplanan dilenciler günde vasatî bir hesabla dörde baliğ olmaktadırlar.

Hasta nakliye işlerini sektedar eden bu dilenci ve deli sevkiyatının belediye otomobillerile değil, polis vesaitile toplattırılarak Düşkünlerevine (Darülâcezeye) veya tımarhaneye gönderilmeleri muvafık görülmüştür.

Esnaf hastanesi bugün resmen açılıyor

Birleşik esnaf cemiyetleri yardım birliği teşkilâtının vücude getirdiği Cağaloğlundaki yeni esnaf hastanesinin küşad resmi bugün saat 16 da yapılacaktır. Davetliler merasimden sonra hastane binasını gezeceklerdir.

Bugün hastane bahçesinde 300 esnaf çocuğu sünnet edilecektir.

Gürültüsüz çöp arabaları

İstanbulda mevcud bulunan yeni çöp arabalarının gürültü çıkarmıyacak şekilde tadil edilmeleri kararlaştırılmıştı. Bu yeni tipteki arabalardan yüz yirmi tanesi çıkmış ve işletilmeğe başlanmıştır. Daha üç yüz seksen araba, ayni şekilde tadil ve ıslah edilecektir.

İki ay sonra İstanbulda eski sistemde hiç bir çöp arabası kalmıyacaktır.

İSTANBUL HAYATI

Biraz öğrensek!

Silindir arasından geçer gibi bahçe kapısından girdik. Güya oturacak yer arıyoruz. Fakat sağa sola bakmak ne mümkün! Başı yana çevirir çevirmez sendeleme başlıyor, ayaklar birbirin edolaşıyor; önden bir dirsek darbesi, arkadan bir çelme, beriden bir omuz çarpması müvazeneyi büsbütün bozuyor.

İtişmeler, kakışmalarla başlıyan münakaşalar; ağız kavgasına, kaba homurdanmalara kadar dayanıyor.

Biraz ötede koşuşma faslı başlıyor. Herkes geri taraftaki boş masalara hücum ediyor. Fakat oturmak için değil ha. Masa yanından iskemleyi kapan, ilerideki kalabalık arasına dalıyor. Ellerindeki iskemleleri oturanların kafalarına, omzularına çarpa çarpa sahneye yaklaşmağa çahşıyorlar.

Biz de ayni usulle masalar arasında daracık bir boşluğa sokulduk. Birbirimizi kaybetmiyelim diye, ancak bir iskemle sığabilecek yere dört kişi birden girmiştik. Ellerimizde havaya kalkmış iskemlelerle etrafa bakınırken öndeki arkadaş iskemlesini indirdi:

— Pardon.. Lûtfen biraz öteye çekilir misiniz?

Teranesile etraftakileri epiyce sıkıştırdı, dördümüz de oracığa yerleştik. Meğer masa komşularımızın hepsi de buranın gediklileri imiş. Sahnedeki oyunu kimbilir kaçıncı defa seyrediyorlar!

Daha perde açılmadan oyun etrafında münakaşaya başladılar. Kimi heyecanla piposunu kemire kemire artistlerden birini tenkid ediyor, kimi oyunda söylenen sarkıları ıslıkla tekrarlıyor.

Nihayet perde açıldı. Ortalığı çınlatan alkış gürültüleri arasında ilk artist takdim edildi ve oyun başladı. Fakat sahneyi görmek ne mümkün! Öndeki masada kır saçlı bayan, külâh gibi şapkasını kafasına geçirdi. Artist sahnede ne tarafa geçerse bayanın kafası da o yana uzanıyor ve sivri külâh geridekilerin önünü perde gibi kapatıyor. Bari şarkıyı dinliyelim dedik. Ne gezer! Yanımdaki masada oturan pipolu delikanlı ağzını açtı. Parmaklarile teneke masada tempo tutarak sahnedeki artistten daha fazla haykırıyor.

İkinci perdede genç kızlar dansa başlar başlamaz sağdan soldan iskemleler gıcırdadı. Sahnede yarı çıplak vücudler hareket ettikçe etraftan da: «Ah, of» naraları yükseliyor. Ne oyun görmek kabil, ne şarkı dinlemek... Bir aralık öndeki külâhlı bayan da bir artistin tuvaletini tenkide başlamaz mı?

— Hiç becerememiş. O vücude böyle kıyafet gitmez ki. Hele şu göğsündeki pililer çok biçimsiz duruyor.

Diye yanındaki kadına dönüp kendi robunun üzerinde yüksek sesle tariflere girişti. O başını çevirince ben de sahneyi seyretmeğe biraz fırsat buldum amma, bu defa da söylenen şarkıları feda ettik. Biraz da seyretmeyi ve dinlemeyi öğrensek!

Cemal Refik

Fırıldakla kumar

Andavallı Mehmed isminde bir sabıkalı Uzunçarşıbaşında fırıldakla kumar oynamakta iken polis tarafından yakalanmış ve mahkemeye verilmiştir.

Bay Amca geçit resminde !..

— Her bayram, geçid resmini seyrederken kendi kendime düşünürüm bay Amca:

... (Bir şu, başı yukarıda, göğsü ileride yeni nesle bak...

... (Bir de bizim çıtkırıldım, nanemolla gençliğimizi düşün!..) derim...

... Biz de gençtik, bunlar da genç!.. Fakat arada ne büyük fark var!..

B. A. — Tabiî!.. Bu nesil asfalt üstünde yürüyüp ay - yıldızı tayyare kanatlarında seyrediyor. Elbette başı yerde, göğsü geride olmaz!

Türkiyenin on senelik gazete neşriyatı

Fatih Halkevi çok güzel bir sergi hazırladı

Serginin dışardan ve içerden iki görünüşü

Fatih Halkevi pek takdire şayan bir teşebbüste bulunmuş, harf inkılâbının onuncu yıldönümü dolayısile, Türk harflerile son 10 sene içinde çıkmış ve hâlâ çıkmakta olan gazetelerden mürekkep bir sergi hazırlamıştır.

Bugün halka açılacak olan bu güzel sergi dün Halkevi idarecileri tarafından matbuat erkânına gezdirilmiştir. Bu tezli sergi her bakımdan zevkli ve mükemmel olmuştur.

Son sene içinde memlekette Türk harflerile çıkan ve hâlâ çıkmakta olan gazeteler bütün bir salonu doldurmuştur. Bu salonda bazı güzel grafikler vardır.

Bu grafiklerle Türkiyede her vilâyette kaç gazetede çıktığı gösterilmektedir.

Gene bu grafikler vasıtasile 1928 senesindenberi Türkiyede her sene çıkan gazetelerin nasıl arttığı gösteriliyor.

Fatih Halkevini bu güzel sergiden dolayı tebrik etmeği bir vazife biliriz. Fatihliler hemen hemen hiç masrafsız, fakat büyük bir zevkle ve 10 sene içinde bütün vilâyetlerde çıkan bütün gazeteleri toplamak suretile gösterdikleri faaliyetle fevkalâde bir eser ortaya çıkarmışlardır.

Vedadı vuran Nâzım tevkif edildi

Galatada bir kahvede Davud ve Nâzım adlarında iki kişi dün alacak meselesinden kavga etmişler, Davud bıçakla Nâzımı ağır surette yaralamıştır. Vakayı müteakib yakalanan Davud dün adliyeye teslim edilmiş, yedinci sorgu hâkimi tarafından yapılan sorgu neticesinde tevkifine karar verilerek tevkifhaneye gönderilmiştir.

Beşiktaş Halkevinden:

30 Ağustos Zafer ve Tayyare Bayramı vesilesile Evimizde bu günün hatırasını tesiden yapılacak kutlama törenini aşağıya dercediyoruz:

1 — Söylev, 2 — Evimizin müzik komitesi üyelerinden mürekkeb amatör ulusal saz takımının konseri, 3 — Milli piyes.

Not: Türk dili tedkik kurulu uzmanlarından İshak Refet tarafından Zafer destanı inşad edilecektir.

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

TET

Bu gece
(TAKSİM - ALTINTEPE)
de
(SÜT KARDEŞLER)
Vodvil 3 perde ★

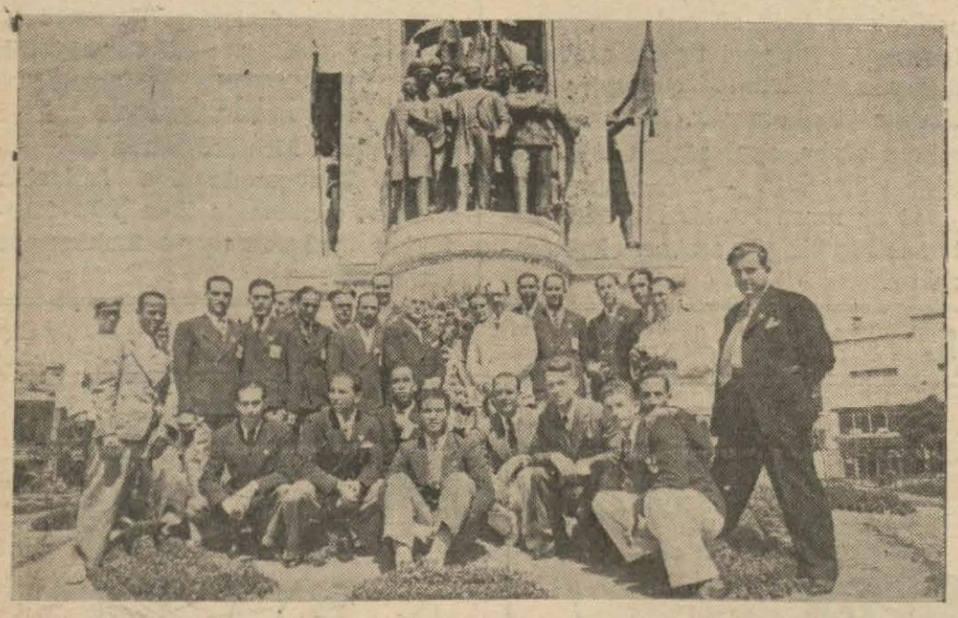

Şehrimizde bulunan Mısırlı futbolcular dün Taksim âbidesine çelenk koymuşlardır. Yukarıdaki resimde misafir futbolcular âbide önünde görünüyorlar.

3 Eylül Cumartesi Akşamı Sabaha kadar

Sarayburnu Parkında büyük sünnet düğünü

Beyazıt nahiyesi Çocuk Esirgeme Kurumu müsameresi

San'atkâr Naşit ve arkadaşları Dümbüllü İsmail ve arkadaşları Hokkabaz, Karagöz Muhtelif eğlenceler kayıt muamelesi müracaat Şehzadebaşı Letafet apartımanında Çocuk Esirgeme Kurumunda saat 4 den 6 ya kadar kayıt yapılır.

Radyo

30 Ağustos 938 Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla Türk musikisi, 13,30: Muhtelif plâk neşriyatı, 14: Son.

Akşam neşriyatı: 18,30: Dans musikisi (plâk), 18,50: Hikmet ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 19,30: Konferans: Havacılık haftası, Hava kurumu namına: Meliha Avni, 19,55: Borsa haberleri, 20: Saat ayarı: Grinviç rasathanesinden naklen, 20,02: Suzan ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Konferans: 30 Ağustos Milli Zafer bayramı hakkında, 20,50: Hava raporu, 20,53: Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev, 21,05: Orkestra: 1 - Keler - Belâ: Fest uvertür, 2 - Svendsen: Romans, 3 - Holmes: Serenat, 21,30: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10: Ajans haberleri, 22,20: Dans musikisi (plâk), 22,50: Son haberler ve ertesi günün programı, 23: Saat ayarı: Son.

Ankara — Öğle neşriyatı: 14,30: Plâk neşriyatı, 14,50: Plâkla Türk musikisi ve halk şarkıları, 15,15: Ajans haberleri.

Akşam neşriyatı: 18,10: Karışık plâk neşriyatı, 19,15: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar), 20: 30 Ağustos Zafer bayramı vesilesile söylev (D. D. U. Md. Ali Rıza Eren), 20,20: Saat ayarı ve arapça neşriyat, 20,30: Türk musikisi ve halk şarkıları (Salâhaddin), 21,15: Stüdyo salon orkestrası: 1 - Lehar: Die Lersche Singt, 2 - Carl Mielsen: Maskarada, 3 - Aletter: La Belle Rajah, 4 - Beethoven: Adagio Cantabile, 5 - Ereich Eineg: Es War' Mal Eim zigeuner, 22: Ajans haberleri ve hava raporu, 22,15: Yarınki program ve son.

Avrupa istasyonları

Saat 20 de

Berlin 20 Salzburgdan naklen (Beethoven) in (Fidello) operası — Breslav 20 salon orkestrası tarafından müntehab parçalar — Danzig ve Kolonya 20 orkestra, piyano ve keman tarafından konser — Hamburg (20 - 20,45) mandolin ve gitara konseri — Viyana 20 şarkılar — Athlone 20,20 konser — Belgrad 20,30 millî havalar — Budapeşte 20 çingene musikisi — Florans 20,20 kuvartet musikisi — Milâno 20,30 konser — Prag 20,35 muhtelif parçalar — Prag II 20,30 caz, şarkı, saksofon musikisi — Roma 20,30 konser — Toulouse 20,45 neşeli musiki — Varşova 20,30 şen parçalar — Sofya 20 şarkı, 20,55 Romanslar.

Saat 21 de

Berlin 21 operaya devam — Breslav 21,10 eski sazlarla klâsik musiki — Danzig 21,15 dans musikisi, erkek ve kadın şarkıları — Deutschlands (21,10 - 23) Mozart konseri — Frankfurt 21,15 orkestra, şarkı ve muhtelif sazlar tarafından muhtelif müntehab parçalar — Strazburg dan sololar ve şarkılar — Hamburg 21,10 keman ve orkestra — Kolonya (21,30 - 1) büyük dans akşamı ve şarkılar — Königsberg 21,15 akşam konseri (şarkı ve senfonik konser) — Leipzig 21,10 şarkı ve koro — Münih 21,15 Alman halk şarkıları — Viyana 21 şarkı ve gitar, vatan şarkıları — Belgrad 21 halk musikisi, 21,30 gramofon — Beromünster 21,55 (Schubert) in güzel piyano sonatları — Bordeaux 21 konser — Brno 21,40 (Karmen) operasının 2, 3 ve dördüncü perdeleri — Budapeşte 21 (Die Geisha) opereti — Limoges 21,30 komedi — Londra (Reg.) (21 - 22,35) Mozart ve Haydn konseri senfonileri ve şarkıları — Lyon ve Paris (Eiffel) ve P.T.T. (21,30 - 23,30) konser — Paris 21,15 (Bizim ilâhi âşığımız: Hürriyet) isimli musikili sahne — Prag 21 Beethoven konseri ve piyano — Sofya (21,15 - 21,35) muhtelif parçalar — Strazburg (21,30 - 24,55) (Thomas) in (Mignon) operası — Varşova 21 şen parçalara devam.

Saat 22 de

Berlin 22 operaya devam — Danzig 22 dans musikisine devam — Frankfurt 22 konsere devam — Hamburg 22 keman ve orkestraya devam — Kolonya 22 büyük dans akşamına devam — Königsberg 22 orkestra ve solist konserine devam — Leipzig 22 şarkı ve koroya devam — Münih 22,20 (H. Zipcher) bestelediği senfoniyi bizzat çaldırıyor — Stuttgart 22 nefes sazlarından mürekkeb Kentet tarafından muhtelif parçalar — Viyana (22,15 - 22,50) Macar şarkıları — Athlone (22,30 - 23,30) şen saat — Brno 22 (Karmen) operasına devam — Budapeşte 22 operete devam — Florans 22,30 koro — Limoges 22 komediye devam — Londra (Reg.) 22 konsere devam — Lyon, Paris (Eiffel) ve P. T. T. 22 konsere devam — Milâno 22 (Ponchielli) nin (La Gioconda) operası — Roma (22,40 - 23,25) Beethoven) in (Trio) konseri — Sofya 22 muhtelif müntehab parçalar — Strasburg 22 operaya devam — Toulouse 22,30 şen musiki.

Saat 23 de

Berlin, Breslav, Frankfurt, Königsberg ve Viyana istasyonları 23,30 dan itibaren Hamburgdan naklen muhtelif müntehab parçalar ve dans musikisi, akordeon ve mandolin — Saarbrücken 23,30 şimal memleketleri bestekârlarının dans ve şarkı eserleri — Stuttgart 23,30 eski danslar ve şarkılar — Belgrad 23,15 - 23,45 konser — Bordeaux 23 konser — Budapeşte 23,10 caz musikisi — Droitwich 23 orkestra ile müntehab parçalar — Londra (Reg.) (23,30 - 24,30) dans — Milâno 23 operaya devam — Paris (23,15 - 23,45) (Trio) — Prag II (23,30 - 24) Schubert konseri — Strasburg 23 (Mingnon) operasına devam — Toulouse 23,45 hafif musiki.

Saat 24 den itibaren

Bütün Alman istasyonları saat bire kadar Hamburgdan naklen dans musikisine devam ve saat (1- 4) Viyanadan naklen gece musikisi, orkestra, mandolin, flüt, klarinet ve gitara — Budapeşte 24,10 plâk neşriyatı — Londra (Reg.) (24,30 - 24,50) plâkla org konseri.

Basın kooperatifi

Müessisler dün Basın Birliğinde toplandılar

Mukavele cuma günü noter huzurunda imzalanacak, kâğıd fabrikalarımızın satış işlerinin ileride bu kooperatife verilmesi muhtemeldir

Basın kooperatifinin kurulma teşebbüsü, nizamname projesinin kabulü ile dün müsbet bir adım daha atmıştır.

Müessislerden birçokları evvelce kararlaştırıldığı gibi dün saat on dört buçukta Basın kurumunda toplanmış ve Matbuat Umum Müdürlüğü tarafından hazır bulunan bay Sadri Ertemin başkanlığı altında projenin kalan maddelerinin müzakeresine devam ederek saat beş buçukta bunu sona erdirmiştir.

Müzakerede İktisat Vekâletini temsil eden bay Samed Ağaoğlu da maddelerde icap eden izahları vermiştir.

Dün kabul edilen maddelere göre, yıllık bilânço bakiyesi olarak görülen kazancın yüzde 20 si ihtiyata, yüzde 12 si Basın Birliği yardım teşekküllerine tahsis olunduğu gibi kooperatifin ortaklardan başkasile yapacağı muamele üzerine isabet eden hakkın yine sair basın teşekküllerinin yardım işlerine veya başka hayır maksatlarına tahsisi için heyeti umumiyeye salâhiyet verilmiştir.

Kooperatif ortakları ihtiyacı olan mal, kooperatifte bulunmadığı veya bunu koperatifin vasıtasile temin etmek mümkün olmadığı takdirde dışarısı ile muamele yapabilecektir.

Proje hazırlanmış olduğu için müessisler önümüzdeki cuma günü saat on dört buçukta yine Basın kurumunda toplanacak ve taahhütleri olan 500 liranın dörtte birini o gün çağırılacak notere teslim ve noter huzurunda mukaveleyi imza edecektir.

İktisat Vekâleti mümessili, hazırlanacak tesis evrakını alıp Ankaraya götürecek ve İcra Vekilleri Heyeti kararının istihsaline delâlet edecektir.

Dün toplantıda hazır bulunanlar kooperatifin vekâletçe takviye olunacağı yolunda bazı tasavvurlardan haberdar olmuşlardır; anlaşıldığına göre, hükûmet kâğıtlardan yaptığı gümrük tenzilâtını kooperatifin elile tevzi edilecek kâğıtlara hasredecek, hususile Türkiyeye hariçten ithal edilecek kâğıtlardan İktisat Vekâleti namına girmesi mukarrer olanların da celp ve sarfı vekâlet namına bu kooperatife tahsis olunacaktır.

İlerde kendi fabrikalarımızın, satış işlerinin de buraya gördürülmesi ihtimal dahilinde görülmektedir.

Ancak koperatif, işe yalnız bobin halindeki gazete kâğıtlarından başlıyacak ve bir nevi işin muamelesini tanzim etikten sonra ötekine geçecektir.

B. Hitler

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

Strazburg 29 (A.A.) — B. Hitlerin Kehle gelmesini müteakib kapanan hudud, Kehlden hareketini müteakib derhal açılmış ve Ren nehrinin iki sahili arasında münakalât yeniden tesis olunmuştur.

Belçika hududunda dikenli teller geriliyor

Brüksel 29 (A.A.) — Gazet Liberal'de çıkan bir makalede bildirildiğine göre hiç bir zaman hattâ büyük harbin son yıllarında bile Almanyanın bu sırada Belçika hududuna koyduğu mikdarda dikenli tel kullanılmamıştır. Haber verildiğine göre 2570 kilometre derinliğinde bir sahada üç dört dikenli tel hattı tesis edilmiştir. Bunların arasına da tanklara karşı kullanılmağa mahsus toplar konulmuştur.

İncir ağacından sukut

Bakırköyde Zeytinlikte oturan on üç yaşlarında Vahram isminde bir çocuk incir toplamak üzere ağaca çıkmış, bu sırada muvazenesini kaybederek düşmüş, tehlikeli surette yaralanmıştır. Vahram Ermeni hastanesine yatırılmıştır.

Kasabı tabanca ile vuran celep

Muhakeme şahidlerin celbi için talik edildi

Bir müddet evvel Bostancıda kasab Hüseyin ve celeb İslâm adlarında iki kişi bir alacak meselesinden kavga etmişler, o sırada yanlarında bulunan arkadaşları araya girerek kavgacıları ayırmışlar ve gece yarısı yalnız kalan Hüseyinle İslâm tekrar kavgaya tutuşunca İslâm tabanca ile Hüseyini öldürmüştü.

Dün ağır ceza mahkemesinde İslâmın muhakemesine devam edilmiş, şahidler dinlenmiştir. Bunlardan Bostancı polis merkezi mürettebatından Fahri şunları anlatmıştır:

— Gece saat 24 sıralarında İslâm elinde tabanca ile karakola geldi ve gündüz kasab Hüseyinle bir alacak meselesinden dolayı aralarında çıkan kavgada Hüseyinin kendisine küfür etmesinden hiddetlenerek tabanca ile Hüseyini öldürdüğünü söyledi. Biz de evrak tanzim ederek mahkemeye gönderdik.

İslâmın gösterdiği müdafaa şahidlerinin çağırılıp dinlenmeleri için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Cümhuriyet biçki yurdu sergisi

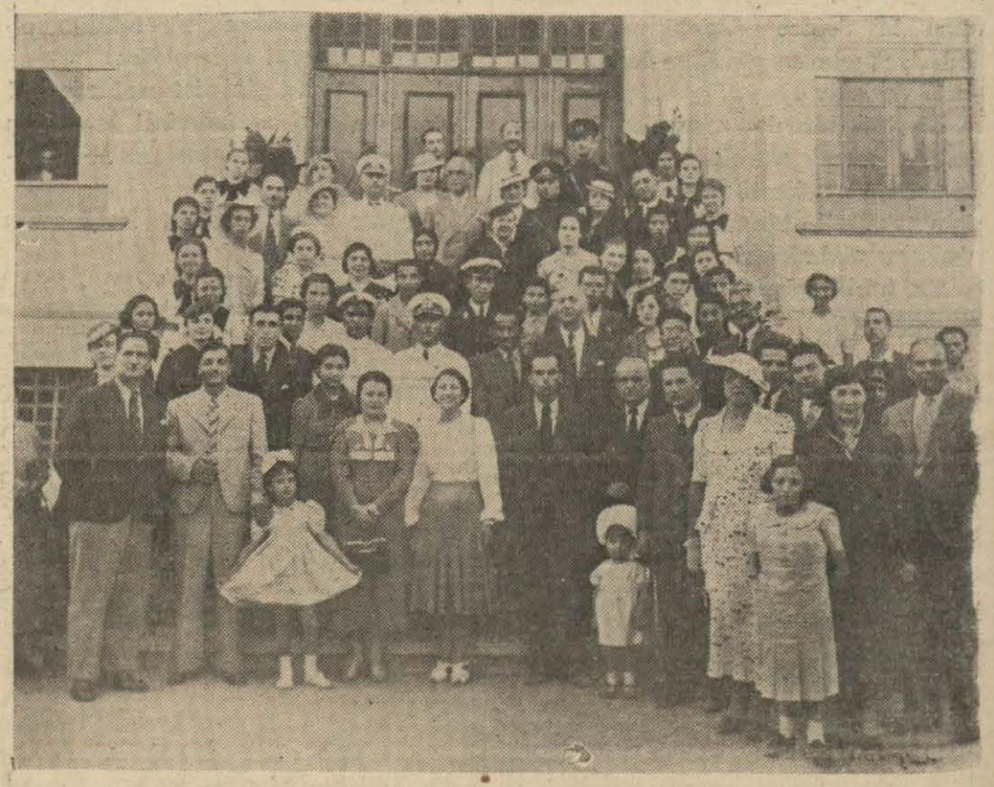

Serginin açılışında bulunan zatlardan bir grup

İzmit (Akşam) — Cumhuriyet Biçki yurdunun yedinci senesi mezunlarına diplomaları tevzii münasebetile bu sene de Ulugazi mektebi salonlarında tertib edilen sergi, Vali B. Hâmid Oskay, general Mürsel, Amiral Fahri ve daha bir çok güzide davetlilerin huzurile açılmıştır. Sergi çok takdir edilmiş. Bilhassa çiçek işleri fevkalâde beğenilmiştir.

Karısını bıçakla öldüren Muizin muhakemesi

Muiz, karısını vurduğunu inkâr ve boğuşurlarken bıçağın karnına saplandığını iddia etti

Bir müddet evvel Yüksekkaldırımda kendisile nikâhlandığı halde bilâhare ayrılan 19 yaşlarında Korin adındaki kızı bıçakla öldüren yirmi bir yaşlarında Muizin mevkufen muhakemesine dün ağırceza mahkemesinde başlanmıştır. Son tahkikatın açılması hakkındaki kararnamede Muizin, resmen nikâhlandıktan sonra kendisinden ayrılmak istiyen Korini bıçakla öldürdüğü sabit olduğundan Türk ceza kanununun 448 inci maddesine tevfikan cezalandırılmak üzere muhakeme altına alınması isteniliyordu .

Katil Muiz mahkemede

Yapılan tahkikata nazaran vaka şöyle olmuştur: Muiz adındaki delikanlı bundan bir müddet evvel Yüksekkaldırımda oturan Fortünenin kızı Korinle tanışıp sevişmiş, iki genç evlenmeğe karar vermişler, kızın annesile babası da buna muvafakat ettiklerinden resmen nikâhları kıyılmıştır. Fakat Muizin babası bu izdivaca razı olmadığı için Muiz karısını evine götürememiş ve kendisi Korinin evine gitmiştir.

İşçilik yaparak pek az para kazanabilen Muiz, karısı Korinin ufak tefek ihtiyaçlarını temin edemediği cihetle yavaş yavaş araları açılmış ve sık sık kavga etmeğe başlamışlardır. Dişleri bozuk olan Korin müteaddid defalar Muize, kendisini bir dişçiye götürmesini söylemişse de delikanlı paraya dayanan bu işe yanaşmamıştır. Bu vaziyet karşısında bir gün evde şiddetli bir kavga çıkmış, Muiz karısına darılıp evden gitmiştir.

Aradan bir müddet geçtikten sonra Muiz tekrar yalvararak Korinle barışmışsa da biraz sonra gene darılmışlardır.

Karısının bu titizliklerinden fena halde sinirlenen Muiz son zamanlarda Korinin aynı evde oturan Enver adında bir delikanlı ile münasebet peyda ederek bu sebeple kendisinden yüz çvirdiğine hükmetmiş ve Korinden intikam almağa karar vermiştir.

Müteaddid defalar barışmak teklifinde bulunduğu halde reddedilen Muiz bu şüphe üzerine büsbütün hiddetlenerek bir gün bir bıçak satın alarak Korin sokakta bulunduğu sırada eve girmiştir. Biraz sonra Korin gelip odasına çıkınca aralarında gene kavga çıkmış ve Muiz bıçağını çekerek genç kızı karnından yaralayıp öldürmüştür .

Dün ağırceza mahkemesinde başlıyan muhakeme celsesinde Korinin ve Muizin akraba ve tanıdıklarından müteşekkil kalabalık bir dinleyici kütlesi salonu doldurdu.

Son tahkikatın açılmasına dair olan kararname okunduktan sonra maznun Muiz soğukkanlılıkla reisin suallerine cevab vererek cinayeti inkâr etti ve şunları anlattı:

— Korinle sevişip evlendik. Resmî nikâhımız yapıldı. Fakat benim param olmadığı için dinî nikâhımız yapılamadı. Korinin evinde kalıyordum. Evlenmemizden bir müddet sonra Korin benim parasızlığımı bahane ederek benden yüz çevirmeğe ve bahaneler uydurup mütemadiyen kavga çıkarmağa başladı. Bir defa darıldık, ben evden çıktım. Fakat sonra tekrar barıştık. Korinin hareketlerinden şüpheleniyordum. Nihayet karımın aynı evde oturan Enver adındaki delikanlı ile münasebet peyda ettiğini öğrendim. Buna fena halde sinirlendim. Bir gün gene aramızda çıkan kavgada Korin bana, «Artık seni istemiyorum. Evden çık.» dedi. Bu vaziyet karşısında hiddetten kendimi kaybettim, evden çıktım.

Aradan on beş gün kadar geçti. Korini bir türlü unutamadığım gibi Enverle sevişmesi de canımı çok sıkıyordu. Bir gün kalkıp eve gittim. Korin sokağa çıkmıştı. Babası beni içeriye aldı ve odaya çıkıp bekledim. Biraz sonra Korin geldi. Kendisine gene aşkımdan bahsederek yalvardım, yakardım, dinlemedi. Enverle sevişip sevişmediğini sordum. Yüzüme karşı bunu da itiraf ederek; «Evet, Enverle sevişiyorum. Artık seni istemiyorum. Senden ayrılıp Enverle evleneceğim.» dedi.

Bu cevab karşısında kendimi kaybettim. Korin, sen bana bu sözleri söyliyeceğine bıçakla göğsümü delsen daha iyi yapardın, diyerek cebimden bıçağımı çekip, şunu al da beni öldür bari, dedim. Bu suretle Korinin merhametini uyandırmak istiyordum. Fakat karım benden o kadar nefret etmişti ki, bıçağı elimden aldı ve beni öldürmek için üzerime hücum etti. Hiç beklemediğim bu hareket karşısında şaşkınlıkla ben de onun üzerine atılarak kollarını yakaladım ve bıçağı elinden almak istedim. Böylece odanın ortasında boğuşurken Korin bir aralık muvazenesini kaybederek yere yuvarlandı ve lindeki bıçak karnına saplanarak yaralanıp öldü. Onu ben vurmadım.

Bundan sonra şahidlerin dinlenmesine geçildi, ölen Korinin annesi Fortüne, türkçe bilmediğinden bir tercüman vasıtasile ve ağlıyarak vakayı şöyle anlattı:

— Kızım Korinle Muiz bir sene evvel evlenmişlerdi. Muiz bizde oturmağa başladı. Fakat bir müddet sonra araları açıldı. Sık sık kavga ediyorlardı. Ben bu kavgalardan usandım ve Muize karısını alıp kendi evine götürmesini söyledim. Muiz babasının kabul etmiyeceğini söyliyerek gene evde kaldı. Nihayet bir gün gene aralarında çıkan bir kavgada Muiz darılıp evden çıktı. Birkaç gün sonra geceleri eve gelip kapıyı çalmağa başladı. Ben, aralarında daha büyük bir kavga çıkmasından korkarak kapıyı açmıyordum. Bundan on beş gün kadar sonra bir gün kızım Korinle beraber sokağa çıktık. Taksim civarında bir kahvede Enver'e tesadüf ettik. Enver bizim evde kiracı olarak oturuyor ve damadım Muizle çok iyi görüşüyordu. Biz de bu sebeple gazinoda bir müddet kendisile oturduktan sonra eve döndük. İçeriye girince kocam, Muizin eve gelip yukarı odaya çıktığını söyledi. Kızım Korin bunu duyunca Muizin kendisine fenalık yapmasından korktuğunu söyliyerek odasına çıkmak istemedi. Fakat kocam dinlemedi ve; «Neden korkuyorsun? Muiz senin kocandır. Döver de söver de gene barışırsınız. Haydi kocanın yanına git.» diye kızı zorla yukarıya gönderdi. Biraz sonra ben de yukarıya çıktım. Korin odaya girince Muiz kendisine korsesini çıkarmasını söylemiş. Korin soyunmağa başladığı sırada Muiz birdenbire bıçağını çekmiş. Kızım bunu görünce korkudan şaşırmış. Ben yukarıya çıktığım sırada Muiz elinde bıçakla yürüyor, Korin de kaçıyordu. Nihayet kızım odadan sofaya çıktı. Muiz de arkasından yetişerek benim gözümün önünde bıçağını kızımın karnına sapladı. Korin; «Babacığım, ben yandım. Muiz beni vurdu.» diye bağırarak kanlar içinde yere yuvarlandı. Kızım Korin son zamanlarda Muizden soğumuştu. Onunla yaşamak istemiyordu. Fakat başka birisile de alâkası yoktu.

Muizin, karısile münasebeti olduğunu iddia ettiği Enver de ifadesinde Korinle hiç bir alâkası olmadığını, birkaç defa Muiz de beraber olduğu halde Korinle sokağa çıktıklarını, vaka gecesi de kendisi odasında yatarken sofadan duyduğu feryad üzerine çıktığı zaman Korini yerde kanlar içinde gördüğünü ve genç kızın, kendisini Muizin vurduğunu söylediğini anlattı.

Gelmiyen şahidlerin celbi için muhakeme başka güne bırakıldı .

Kolleksiyon yapmak merakı. Dünyanın en garip kolleksiyonları kimlerdedir

Tanınmış muharrir ve sanatkârlarla meşhur kumandanların el yazılarını, kullandıkları eşyayı toplıyanlardan başka enfiye kutusu, düğme, şişe mantarı, yelpaze, tirbüşon, kapı tokmağı, kibrit kutusu, çıngırak, balo davetiyesi, kartvizit biriktirenler de vardır. Çalınmış eşya, örümcek kolleksiyonu yapanlar olduğu gibi pire kolleksiyonu yapanlara da rastlanıyor

Herkes hayatının bir devresinde muhakkak kolleksiyon yapmak merakına tutulmuştur. Kolleksiyon merakı daha küçük yaşta zıpzıp toplamak, çikolatalar içinden çıkan resimleri, posta pullarını biriktirmekle başlar. Birçok kimseler bu illeti çocukluk yaşlarında atlattıkları halde, bazılarında ömürlerinin sonuna kadar, hem de gittikçe artan bir hararetle, devam ettiği görülür.

Gerçi yetmiş yaşında, saçlı sakallı bir adamın hâlâ zıpzıp topladığına, çikolatalar içinden çıkan resimleri biriktirmeğe devam ettiğine raslanmamakla beraber, pul kolleksiyonu yaptığı, ve yahut küçükken kazandığı bu merakın, büyüklere mahsus kolleksiyon illetlerinden birine tahavvül ettiği sık sık müşahede edilir.

Bugün yeryüzünde aklı başında sayılan insanlar arasında akla, hayale gelmiyecek şeylerden kolleksiyonlar yapanlar, hattâ yaşlı başlı adamlar için zipzip toplamak gibi bize tuhaf gelen meraklardan bin defa daha garip kolleksiyon illetlerine tutulanlar az değildir. Netekim son zamanlarda kolleksiyon merakı o kadar yayılmıştır ki bunları tasnif etmek imkânsızdır.

Pul kolleksiyonu yapanlar istisna edilecek olursa, diğer kolleksiyoncular dan mühim bir kısmını meşhur adamların el yazılarını toplıyanlar teşkil eder. Bunlar için ister büyük bir sanatkâr, ister müthiş bir katil olsun, halk tarafından tanınmış bir adamın el yazısını veya mektubunu ele geçirmek en büyük saadettir. Fakat bunlardan bazıları el yazısile de iktifa etmezler, tanınmış kumandan, meşhur muharrir ve sanatkârların kullandıkları eşyayı, bastonlarını, elbiselerini, eldiven veya şemsiyelerini de ele geçirmeğe çalışırlar. Amiral Nelson'un çizme çekeceği, Lord Byron'un köpeğinin tasması, şair Verlain'in piposu bu nevi kolleksiyon meraklılarının ellerindedir.

Fakat garip kolleksiyon meraklıları yalnız bunlardan ibaret değildir. Enfiye kutusu, cam, saat, anahtar, düğme, şişe mantarı toplıyanlar da vardır. Nestor isminde bir adamın bakır mangal kolleksiyonu geçenlerde Pariste müzayede ile satılmıştır. Garipliği bakımından insana hayret veren kolleksiyonlar arasında saplı gözlük, fotoğraf makineleri, yelpaze, meşhur bir şairin eserlerinde ismi geçen çiçekler, şeker kutuları kolleksiyonları da zikre şayandır. Kapı tokmağı, tarihî devirlerde tıb âletleri, boynuz, tirbuşon, şamdan, çatal kaşık, kalem sapı, kibrit kutusu, çıngırak, tiyatro ilân ve programları, balo davetiyesi, kartvizit, kartpostal kolleksiyonu yapanlar da mevcud olduğunu kaydedersek bu illetin insanlarda ne dereceye varabileceği daha kolay anlaşılır.

Fakat bu da bir şey değil.. delilerle çocukların yaptıkları resimlerden, zencilerin sanat eserlerinden, çalınmış eşyadan, insan saçından tutun da kolleksiyon hastalığını meşhur adamların banyolarından aldıkları suları şişeler içinde, üzerlerinde etiketler olduğu halde saklıyacak kadar ileri götürenlere de raslanmaktadır.

Saymağa kalkılacak olursa bu liste daha çok uzayabilir. İnsana kolleksiyon yapmak merakı ârız olduğu zaman, toplamak istediği şeylerin tam bir serisini elde etmek bir ihtiras haline gelir. Her müşkilâtla mücadele eder, ve birçok fedakârlıklardan da kaçınmaz.

Kolleksiyonculardaki görülen hususiyetlerden biri de ayni şeylerin kolleksiyonunu yapan iki kişinin biribirlerini müthiş surette kıskanmalarıdır. Kolleksiyonlarına büyük bir aşkla, sonsuz bir ihtirasla bağlıdırlar ve daima biribirlerini geçmeğe çalışırlar. Elde edemiyecekleri parçalara sahip olmak için bin bir hile ve hud'aya başvurmaktan çekinmezler ve mutena bir parça elde ettikleri zaman da saadetlerine ve gururlarına payan yoktur.

Marquise de Ganay ve Vanderbiltler yüksük kolleksiyonlarile meşhurdurlar. Bunların kolleksiyonlarındaki yüksükler içinde fil dişinden, Yeşim taşından, ateşî la'lden, altından, gümüşten tel işlemeli, resimli ve üzerlerinde aşk vecizeleri yazılı olanlar vardır. Kolleksiyonculardan biri kraliçe Elizabet'in yüksüğüne malik olduğu için iftihar duyduğunu, diğeri kraliçe Viktoryanın 14 yaşında iken kullandığı yüksüğe sahip olduğundan, dünyanın en büyük gururunu hissettiğini söylemiştir.

Muharrir Valéry Larbaud çocukların oynadıkları kurşun askerlerden zengin bir kolleksiyona maliktir. Doktor André Hugo'nun mumdan eller kolleksiyonu vardır. Ressam André Lhote 1900 senesine ait kartpostalları toplar.

Fakat dünyanın en garip kolleksiyonunu baron Rothschild yapardı. O da pire biriktirmek merakında idi.

Leningrad'daki bir enstitüde 5000 kertenkele kafasından mürekkep bir kolleksiyon vardır. Bunların içinde en kıymetlisi Yeni Zelânda'da bulunan üç gözlü bir kertenkele kafasıdır ki bu kertenkelenin üçüncü gözü alnının ortasında imiş.

Geçen asrın sonunda bir manyak Yeryüzünde mevcud peynir çeşitlerinden mürekkep bir kolleksiyon yapmağa kalkmıştır. Binbaşı Grantham isminde bir asker, dünyanın en zengin şimendifer bileti kolleksiyonuna sahiptir. Şimdiye kadar 238 muhtelif kumpanyaya ait binlerce bilet toplamıştır.

Portsmouth'ta Janet Mercebrok isminde bir kızcağız örümcek ağı kolleksiyonu yapmak merakındadır. Örümcek ağlarını gerili oldukları yerden doğrudan doğruya iki cam arasına almak suretile toplar. Şimdiye kadar 700 parça örümcek ağı biriktirmiştir.

Garip kolleksiyoncuların ve kolleksiyonların en fazla bulunduğu şehir olan Londrada bu çeşit kolleksiyonlardan birinin satılığa çıkarılması mühim bir hâdise teşkil eder ve kısa zamanda bütün dünyada akisler uyandırır. Müzayedeler çok kalabalık olur. Bu satışlarda hazır bulunmak ve kolleksiyonu görmek üzere uzak memleketlerden kalkıp Londraya gelenler, satın almak için muazzam bir serveti gözden çıkaranlar, hattâ bu yüzden mahvolanlar görülmektedir.

Ş. H. R.

Hayvan ihracatı

İhraç birliğinin sermayesi 400,000 liraya çıkarılıyor

Karsta yeni kurulan canlı hayvanlar ihracat birliği teşkilâtı canlı hayvan ihracatı bakımından çok faydalı işler görmüştür. Bu cihet gözönünde tutularak teşkilâtın takviyesi ve 150,000 liradan ibaret olan birlik sermayesinin 400,000 liraya çıkarılması kararlaştırılmıştır.

Sermayenin yüzde ellisi ise İş ve Ziraat bankasına aid olan ihracat birliğinin doğu ve cenub vilâyetleri birliği namı altında faaliyet sahasının genişletilmesi bu suretle kabil olacaktır.

Bu sene Kars mıntakasından canlı hayvan ihracatı için temaslara başlanmıştır.

İstanbul muharebeleri

İstanbulun etrafında, denizde ve karada cereyan eden muharebeler, tarihin kaydettiği harblerin en cazipleri arasındadır.

Yürük Çelebi

Bunları birer birer ve beheri ayni gün zarfında başlayıp bitmek şartile anlatacaktır. Muharebe yerlerinin bugünkü vaziyetlerini tasvir edecek resimlerini çekecektir.

Böylelikle, şimdiye kadar lâkayd dolaştığınız şehrimizin muhtelif noktaları, nazarınızda birer tarihî ehemmiyet kesbedecektir.

Pek yakında başlıyor

Üzerinde heroin bulunan bir çocuk

On beş yaşlarında Mehmed isminde bir çocuk Tahtakalede Deveoğlu yokuşundan gitmekte iken vaziyetinden şüphelenilerek polis tarafından çevrilmiş, üzeri aranınca bir mikdar afyon ve eroin bulunarak müsadere edilmiştir. Mehmed emniyet direktörlüğüne getirilerek hakkında tahkikata başlanmıştır.

Ucuz navlunlar

Vapur acentelerile temas edilerek ucuz bir tarife tanzim edilecek

İzmirde muhtelif nakliyat acentelerile temasa gelinerek yeni ve ucuz bir navlun tarifesi hazırlanması büyük bir alâka uyandırmıştır. İhracat mevsimi başlarken navlunların ucuzlatılması tacirler için çok faydalı olmaktadır

Şehrimizde de alâkadarlar bu hususta tedkikata başlamışlardır. Vapur acentelerile temaslar yapılarak yeni ve ucuz bir navlun tarifesi tesbit edilecektir.

İzmirden ihracata başlandığı için orada yeni tarife tam vaktinde hazırlanmıştır.

İhracat mevsimi memleketimizin her tarafı için başlamış sayılmaktadır. Eylûl ve teşrinievvelde sevkiyat çok daha artacaktır. Bu itibarla eylûl on beşe kadar buradaki tedkikler bitirilerek yeni navlun tarifesi tesbit edilecek ve 15 eylûlden itibaren de tatbik edilmeğe başlanacaktır.

EV KADIN MODA

Çok faydalı bir ilâç : AMONYAK

Her evde bulunması lâzım olan ilâçlardan biri de amonyaktır. Bizde amonyak, kokusunun pek hoş olmadığından olacak, ilâç olarak olsun, ev işlerinde olsun, pek az kullanılır. Halbuki, birkaç damla amonyak pek çok iş görebilir.

Başınız ağrıdığı zaman, nezle olacağınızı hissettiğiniz vakit, amonyak şişesini kapağını açıp derin nefes alarak koklayınız, yüzde doksan rahatsızlık geçer.

Eller ev işinden bozulmuş, derisi pürtük pürtük ise bir el tası ılık su içerisine yarım tatlı kaşığı amonyak karıştırıp banyo yapmak elleri gayet iyi temizler ve yumşatır.

Çok yorgunluk hissedildiği zaman ılık su dolu banyo içerisine bir çorba kaşığı amonyak karıştırıp bu suda bir çeyrek banyo yapmak büyük bir rahatlık verir.

Arı sokmasında, acıyan yere bir damla amonyak koymak sancıyı geçirir.

Ev işlerine gelince, podösüet ayakkabıları temizlemek için amonyaklı bir bezle silmek kâfidir.

Saç fırçaları ve taraklar amonyaklı su içinde beş dakika bırakılırsa tertemiz olur.

Nikel karyolalar, çeşmeler amonyaklı bir fanile ile silinirse lekeden eser kalmaz.

Altın, gümüş ve mücevheratın hepsi amonyakla temizlenince pırıl pırıl parlar.

Erkek ceketlerinin yakalarında bazan olan ter, yahut kır lekeleri amonyaklı su ile silinirse tertemiz olur.

Çamaşır kaynatılırken yarım gaz tenekesi suya bir çorba kaşığı amonyak hesap edilir de kaynatılırse çamaşır kar gibi olur.

Amonyakla silinen tentürdiyot lekesinden eser kalmaz.

Bir kova su içerisine iki çorba kaşığı amonyak karıştırıp bu su ile silinen camlar, kirli, yağlı, boyalı kapılar tertemiz olur.

Kışlık battaniyeler, fanileler yıkanırken ılık sabunlu suya bir kaşık amonyak karıştırılırsa temizlenir ve yumuşak kalır.

Nihayet bir bardak şekerli su içerisine damlatılan beş damla amonyak içilirse sarhoşluğu ayıltır.

Cilddeki kırmızılıklar

Güneşten yanan cildin kırmızılıklarını geçirmek için yarım fincan süt içerisine birkaç damla sirke karıştırmalı. Süt koyulaşır, bu sütü cildin kırmızı olan kısmına sürmelidir. Büyük bir rahatlık hissedilir.

Elde örülecek bluz modelleri

Elde örülmüş bluzlara rağbet gün geçtikçe artmaktadır. Bunların yünden, keten tiresinden, ipekten yapıldığı malûmdur. Bunların ekserisi baştan geçme ve kapalı yakalıdır. Birkaç model dercediyoruz:

1 — Beyaz üzerine lâcivert çizgili pulover: Yakası ve kolları beyazdır, bel kemeri lâciverttir.

2 — Zümrüt yeşil bukletten bluz: Bir parça daha koyu yünle kolları ve omuz parçası dikilmiştir. Ayni koyu yünle kol ağzı ve belinin lâstiği işlenmiştir.

3 — Çilek rengi keten etekle giyilecek çilek rengi keten tiresi ile örülmüş bluz: Yakası ve önüne konulan iki parçası daha koyu tire ile işlenmiştir.

4 — Limon sarısı yünden örülmüş bluz: Üzerine lâcivert benekler işlenmiştir. Yakası, cepleri, belinin lâstiği ve kol ağızları lâciverttir.

5 — Yünden triko: Yakası, bel lâstiği ve kol ağzı kırmızıdır. Bluz örüldükten sonra kırmızı yün ve dikiş iğnesi ile yollar işlenmiştir.

6 — Gri fanileden etek ve bluz: Kolları, omuz parçaları, yakası ve ön parçası ayni renk yünle örülerek yapılmıştır.

Kürkleri muhafaza

Her ne sebeple olursa olsun, parlaklığı giden bir kürkü tekrar parlak yapmak için küçük bir süngeri terebentin ruhuna batırmalı, ve yukarıdan aşağıya doğru silmeli, açık havaya asarak kurumağa bırakmalı. Sonra talk pudrası serperek iyice silkmeli.

Balık kokusunu çıkarmak için

Balık yenilen çatal, bıçaklardaki balık kokusu pek güç çıkar. Bulaşık yıkanırken dört beş su yıkayıp çalkamak lâzımdır. Halbuki bu kokuyu pek çabuk izale edecek bir çare vardır: Çatal bıçaklar yıkanmazdan evvel bir gezete kâğıdını ocak içinde yakmalı, alevinden geçen çatal, bıçakta katiyen koku kalmaz.

Sonra her zamanki gibi bulaşığı yıkamalı.

Kugelopf

500 gram un, 20 gram ekmek mayası, 3 yumurta, 125 gram şeker, 65 gram tereyağı, 30 gram kuru üzüm, bir tutam tuz, bir kahve kaşığı zeytinyağı, bir bardak süt almalı.

Unu tencere içine koyarak ortasını açmalı, yarım bardak sütle sulandırılan mayayı katarak karıştırmalı. Üstünü örtüp on iki saat bırakmalı. (Gece yapılırsa sabaha kadar hazır olur.) Sabah bu hamura birer birer olmak üzere yalnız yumurtaların sarılarını, zeytinyağını ve hafifçe ılıklandırılmış kalan yarım bardak sütü, tuzu, şekeri ve üzümü ilâve etmeli. İyice karıştırmalı. Yağlanmış kalıba dökerek daha beş saat kabarmağa bırakmalı. (Hamuru kalıbın yarısına kadar doldurmalı ki, kabarınca taşmasın). Orta fırında yarım saat pişirmeli.

Turpları muhafaza

Salata için alınan kırmızı turplar bir günden ertesi güne kalırsa yaprakları sörper, kendileri de gevşer, yumuşar.

Buna mani olmak için hafif sirkeli su içine koymalı, gayet körpe olarak kalır.

Paslanmış çelik eşyayı temizlemek

Paslanmış çelik eşyayı temizlemek için zeytinyağı ile karışmış soba kurumu çok iyidir. Bununla eşyayı ovalıyarak silmeli, sonra yünlü bir bezle kurulamalı.

Tıpalar büyük gelirse

Bir şişeye konulacak mantar tıpa büyük gelir de şişeye girmezse tıpayı kaynar su içerisinde bir iki dakika bırakmalı. Mantar sıkışır ve şişeye girer.

Moda haberleri

Plâjlarda saç gibi örülmüş renkli hasırdan kolye ve bilezik takılıyor.

★ *Mantardan yapılmış göğüs iğneleri mayo, yahut pijamalar üzerine iliştirmek modadır.*

★ *Renkli muslinden yapılan sarık şeklinde şapkalar geceleri çok giyiliyor.*

★ *Beyaz organdiden yakalara jabolara rağbet artmaktadır.*

★ *Kırmızı renk ile elbiseleri süslemek modadır.*

★ *Siyah ile yeşil, yahut siyah ile beyaz modadır.*

★ *Sarı renk elbiselere siyah düğme ve siyah kemer konuyor.*

★ *Sonbaharda uzun pelerinler giyilecektir.*

MUŞKULLERE CEVAP

Haşerata karşı tesirli bir su

Bakırköy İstasyon caddesi, Mahmud Hızır: Haşeratı öldüren tesirli bir suyun formülünü tarif ediyoruz. Bilhassa sinek ve sivrisineklere tesirlidir.

250 gram doksan derecelik ispirto, 5 gram çam esansı, birer gram bergamot, limon, biberiye, lâvanta çiçeği, yabani kekik esansı, bir gram (chlorofil), bir gram (borneol). Bunları karıştırıp tulumba ile sıkmalıdır.

Domates ve hıyar suyundan kokteyl

Ayaspaşa No. 31: 1 — Domates ve hıyar suyundan yapılan kokteylin tertibi şudur:

Olgun domateslerin çekirdeklerini ayıkladıktan sonra bir tülbentten sıkmalı. Hıyarları da rendeleyip suyunu sıkmalı, yarım bardak domates suyuna yarım bardak hıyar suyu karıştırmalı, tuz koymalı, bir kaç saat buz dolabında durduktan sonra içmelidir. Çünkü bu sebze kokteylleri gayet soğuk olunca içilebilir.

2 — Fransız usulü hıyar turşusu yapmak için kornişon denilen küçük ve ince uzun hıyarları tercih ediniz. Bunların üzerine tuz serperek 12 saat öylece bırakınız. Sonra dibine süzülen suyu akıtarak sirkeli su ile çalkalayınız. Şişelere dizip üzerini örtünceye kadar kaynamış sirke ile doldurunuz. İstenilirse kırmızı biber parçaları ve sarmısak ta konulabilir.

3 — (İngiliz turşusu) bütün sebzelerden yapılan karışık turşudur. Karnıbahar, çalı fasulye, bezelye, havuç, yeşil domates, arpacık soğanı, hıyar, biber gibi sebzeleri beş dakika kaynatmalı, süzmeli. Şişelere doldurmalı, üzerine on beş gün evvel hazırlanmış sirkeyi doldurmalı.

Sirke şu suretle hazırlanır: Bir kilo sirke içerisine tuz, biber, bir kaç diş karanfil, bir iki küçük soğan, bir diş sarmısak, maydanoz, tereotu koyarak şişenin ağzını kapamalı on beş gün bırakmalıdır.

Bir gecenin romanı

Yazan: **Perihan Ömer** — Tefrika No. 25

— Gelecek günler, bana çok fena şeyler hazırlıyorlarmış.

— Bunları sana, bu mu söyledi?

— Evet..

— O halde, onunla konuşayım. Sorarım sana, kadınların en çirkini, herkese gelecek günlerin hazırladığı fena şeyleri haber verirken kendinin bir kaç saat sonra sopa yiyeceğini biliyor mıydın?

— Hayır! Çünkü, böyle bir şey olmıyacak.

— Ya!. Öyle mi? Dur, ben sana aksini ispat edeyim.

Bazuları gerilen bir kol kalktı, uzun bir kırbaç şakladı. Lâkin, kırçıl saçları, talaş talaş dökülen cılız kadın, uzun kırbaçtan bir sıçrayışta kurtulmuştu Artık kaçmıyordu da. Gözleri Petronun bileklerine dikili duruyor, Gittikçe korkunçlaşan nazarlarla bakıyordu. Bu hal herkesi korkutmuştu. Hattâ, Petronu bile şaşırtmıştı. Büyük bir sessizlik içinde, yılan ıslığına benzer bir ses işitildi:

— Bileklerinden, kan akıyor, kan, kan görüyorum. Bütün vücudünün, kanı bileğinden sızıyor. Ölüyorsun, lâkin gene gülümsüyorsun, bu hem tatlı, hem acı, bir tebessüm. Yavaş yavaş soluyor.. İşte, damarlarını oyduğun çakı elinden düştü.

A!...

Bu çığlık, Petrona sarılan sevgilisinden çıkmıştı. Genç adam, siyah saçlı başı okşarken:

— Ne oluyorsun, bu korku neye? Bu kadın, iğrenç ağzına yakışmıyacak kadar güzel şeyler söylüyor, dedi. Ve bileklerini örten, kıymettar bileziklerden birini çıkarıp ihtiyara atarken, alay etti:

— Eğer, süylediğin çıkarsa, bütün bileziklerimi sana bırakırım.

— Söylediklerim, muhakkak çıkar. Emin ol Petron, bir gün senin bileklerini, yabancı taşlar değil, kendi kanın süsliyecek.

Petron, gülerek cevap verdi:

— Ve bu, onları saran en güzel süs olacak. Petronun kanı! Rengini cenkten, sıcaklığını aşktan, berraklığını şiirden, alan kanı... Hangi mücevher bundan güzel olabilir. Fakat, sizlere ne oluyor? O! Sarayımın bütün beyaz güvercinleri, sararmışlar, hattâ, siyah kedileri bile renk değiştirmiş, güle batmış gibi bir hal almışlar. Ne var, bütün bu halecan neye? İğrenç bir ağız, kan, kan akacak dedi diye mi?

O! Kadın kalbi ne tuhaf, Tıpkı, incecik çöplere benziyor. En hafif bir rüzgâr, onu titretmeğe, oynatmağa kâfi geliyor. Sonra, en şiddetli fırtınalara mukavemet ediyor. Koca gövdeli ağaçları deviren fırtınalar onun sade yerini değiştirebiliyorlar. Şimdi, bir falcının sözleri, renginizi uçuruyor. Lâkin yarın, bir adamın parçalanmasını seyretmek için süslenerek koşarsınız. Hem, gözünüzü kırpmadan da bakarsınız.

Falcı söylendi:

— Kadın için merhamet, yemek kadar elzem bir şeydir. Onun için, evvelâ kendini ve sevdiklerini duyuyor, sonra kırıntı kalırsa, dağıtır.

— Ya, erkeğin ki?

— O! Erkek merhameti büsbütün başkadır, Onunki, yemek değil, içki gibidir, her zaman ihtiyaç olmaz. İhtiyaç duyunca da bol bol kendi içer, pek coşarsa etraftakilere de verir. Fakat malûm. Sarhoşluk çabuk gelir, çabuk geçer.

Petron güldü:

— Demek, erkeğin merhametinde mantık yoktur? Belki de doğru. Meselâ: Şimdi sana ne olsa, acımam. Halbuki, güzel bir kadın, yalan bile olsa, iki damla göz yaşı döktü mü, yumuşarım, lâkin, arka mı çevirip, iki adım atınca da, unuturum.

Yanındaki sevgilisini okşıyarak uzaklaşırken, ilâve etti:

— Yalnız, şunu bil ki, erkek sevince, seviyor.

Sevgilisile yalnız kalınca kadın parlıyan, yalvaran gözlerle bakarak sordu:

— Beni hakikaten, çok seviyor musun?

— Falcının, akacağını söylediği kanımdan ziyade.

— Bu kadın, bana da fena şeyler söyledi.

— Aldırma.

— Nasıl, aldırmam, çok fena şeyler söyledi.

— Neler söyledi?

— İlk atacağın adım kararıyor, karanlık... Karanlık... Felâket, sıkıntı, üzüntü, ölüm, dedi.

Petron gülerek söylendi:

— Çok tatlı dilli kadın, doğrusu. Bunu nereden buldun?

— Ben getirttim. Bütün Romada meşhurmuş. Her dediği çıkarmış, her olacağı evvelinden görürmüş...

— Yalan.. Eğer, her şeyi evvelinden görebilseydi, şimdiye kadar kendini çoktan öldürürdü de bu şekle girmeden, ortadan kalkardı.

— Ne için böyle söylüyorsun? Kimbilir, bu kadar iğrenç olabilmek için, neler çekmiştir.

— Güzel kadın.. Kalbin bir insana yakışmıyacak kadar yumuşak.

— Belki bulunmıyacak kadar... Fakat yakışmıyacak kadar değil

— Demek, çok merhametli olduğunun kendin de farkındasın?

— Tabiî..

— O halde, nasıl, seni seven sahibini acı içinde bırakarak kaçtın?

— Ona acımak mı, bilmezsin, o çirkin adam, ne kadar fena, ne kadar hırçındı.

— Belki, fenalığı, hırçınlığından, hırçınlığı da isteklerini elde edemediğinden ileri geliyordu. Demek, bir zavallı idi. Yumuşak kalbli kadın, acımalıydın.

— Demek, sevmediğim bir adamın malı olmalıydım?

— Merhamet, fedakârlığın anasıdır. Evlâdını öldürdükten sonra, anasını beslemek, bilmem ne derece doğrudur.

— Yani, ben fedakârlık yapamam, merhametim sade lâkırdıdan ibaret mi, demek istiyorsun. O! Petron. Bunu sen söyleme! Senin için, dünyada yapamıyacağım şey yoktur.

— Benim için mi? Ne yalan, kendin için, yalnız kendin için.

— Yalnız kendim için mi?

(Arkası var)

Eski ve yeni Istanbul

Istanbulun ve Istanbulluların şıklığa merak sardığı devir

Abaza Mehmed paşa, padişahtan ahaliye kadar herkesin giyimine tesir etmiş bir moda kralıydı. Bayram paşa ise, zamanının Prost'u olmuştu

Dördüncü Murad devri, nasıl bir kan dökmek ve isyan bastırmak devri ise, ayni zamanda da şıklık devridir.

Bu tarihî safhanın tanınmış şahsiyetlerinden kaymakam Bayram paşa muazzam bir belediyecilik yapmış, şehri güzelleştirmiştir. Şark vilâyetlerinden gelme Abaza paşa da İstanbulda giyim kuşam zarafetinin hükümdarı olmuştur.

***

Evvelâ Prost'a halef olan bu zatın kısaca tercümei halini yazalım:

Bayram paşa İstanbulluydu. Gençken yeniçeriler zümresine girmiş, mertebeler katederek ağa olmuştu. O sıralarda dördüncü Muradın hemşiresile de evlendikten sonra Mısır valiliğini almış, sonra Macaristan valiliğine gönderilmişti.

Bir aralık Rodosa nefyedilmiş, derken kaymakamlıkla İstanbula getirilmişti. Hicri 1048 de Bağdadın istirdadına giderken vefat etmiş, naşı İstanbulda Avratpazarındaki tekke ve mescidinin civarına gömülmüştür. Rodostan avdetinde kendisini hicveden Nefiyi idam ettirmekle de meşhurdur.

Evliya Çeldebi pirimiz, bu Bayrampaşanın İstanbulu şu şekilde hale yola soktuğunu hikâye eder:

1044 senesinde (1635 milâdi) dördüncü Sultan Murad Revan seferine gittiği vakit, Koca Murad paşa kaymakam (yani padişahın vekili) kalmıştı. Bir gün peder merhumla sohbet ederlerken, peder:

— Şu İstanbulu tamir edin! - demiştir. - Padişah avdette burasını beyaz inci gibi görsün. Siz de iltifata nail olursunuz. Adınız ebediyen kalır.

Mecliste hazır bulunanlar, bunu muvafık görerek peder, bu niyete «elfatiha» demiştir.

Bunun üzerine İstanbul, Eyüp, Galata, Üsküdar mollaları getirilmiş, mimarbaşı, sekbanbaşı ve şehreminine ferman olunup İstanbulun 4700 mahallesinin (bu rakam mübalâğalıdır) imamlarına tenbihatta bulunuldu. Padişahın Revan seferinden dönmesine kadar İstanbul ve Galata kulelerinin bilcümle selâtin camilerinin tamirine, beyaza boyanmalarına emir verildi.

O sırada Revan fethinin müjdesi gelip şenlikler yapıldı. Sarayburnundan tâ Yedikuleye kadar kalenin deniz tarafından yirmi zira' genişliğinde bir sed bina edilip rıhtım şeklinde geniş bir yol oldu. Bütün gemieiler gemilerini oradan yederler, Saraybumundan içeri sokarlardı. Surların içinde ve dışında duvarlara bitişik ne kadar âyan ve eşraf haneleri varsa hepsi istimlâk edilip yıkıldı. Umumî yollarla kale çepeçevre ortaya çıktı.»

Bayram paşa rıhtımı bakiyesi deniz içinde hâlâ görünmektedir. Şaşılacak şey, o zamandan bu zamana, ötekinin berikinin gene surlara bitişik ve surların içinde evler yapmasıdır. Surların dışında ise, yegâne ümran, malûm meyhaneler, gazinolar ve odun depolarıdır.

***

İstanbulun dördüncü Murad zamanında şıklaşması bu... O zamanki hemşehrilerimizin zarafetine gelince, moda krallığını Abaza Mehmed paşa yapmıştır. Bu zatın da kısaca tercümei halini anlatalım:

Erzurum valiliğinde kendini yeniçeri düşmanı olarak göstermişti. Genç Osmanın katilleri olduğunu ileri sürerek bu askerlerin ocağını söndürmek istemiş, katliâmlara girişmişti. Hattâ bu gaye ile İstanbul üzerine yürümüştü. Fakat sadrâzam Mehmed paşaya mağlûb olup Erzuruma döndü. Tekrar tazyik edilince aman diledi, affa uğrayıp İstnbula geldi. Avrupa kıtasında yeni vazifelere seçildi... İkbale nail oldu.

.....

Abaza paşanın ne cazip, ne cana yakın adam olduğu, Sultan Murad gibi zalim ve öldürücü bir padişahın devrinde, senelerce ve defalarca devlete karşı koymuşken, ele geçince idam olunmamasından ve yeniden büyük vazifelerle tavzif olunmasından anlaşılıyor.

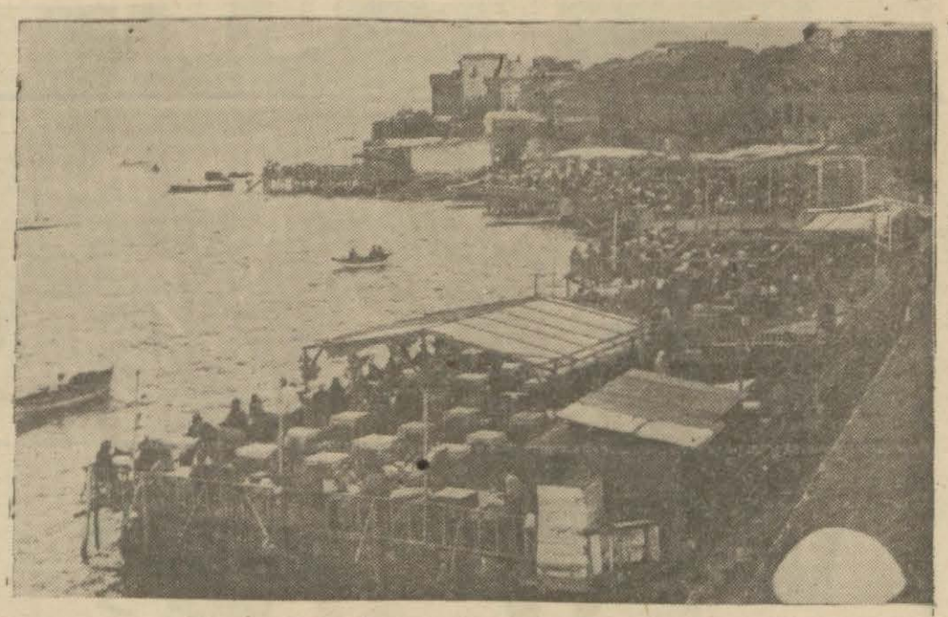

Bayram paşanın 303 sene evvel muntazam bir rıhtım haline soktuğu sur dışı Marmara kıyısının bugün nadir mamur noktalarından bir gazino

Naima şöyle anlatıyor:

«Fetva emini Şeyhzade efendi rivayet eder ki, Abaza, Eflâk tarafında serdarken mezaliminden şikâyet olunmuştur. Padişah, boynunu vurdurtacağına dair yemin etti. Fakat sonradan hiddeti geçti, Abaza İstanbula getirtildi. Yemin yerini bulsun diye, padişah kılıcile ensesine vurmuştu. Yarası iyileştikten sonra, padişahın en yakınlarından oldu.

Abaza, kahraman tavırlı ve şekil ve şemaili güzel bir adamdı. Elbise ve kavukta lâtif icadları vardı. Kendisini ve atlarını süslerdi. Elbisesinin biçimleri ve tavırlarının zerafeti padişaha hoş geldiğinden Abaza nasıl giyerse Sultan Murad da öyle giyerdi. Hattâ bir gün birlikte giderlerken ikisinin de aba çebken giymiş olduklarını gördük. Abazadan sonra Abaza kesimi kaftan, Abazavari kavuk, Abaza tarz'at ve kılıç halk arasında birçok seneler sürdü.»

Hammer de şöyle diyor:

«Sultan Murad, Abaza yanında olmadıkça, ne piyade, ne süvari dışarı çıkmıyordu. Yalnız padişah değil, bütün saray halkı da elbise biçiminde, kılıç bağlamakta, kavuk sarmakta Abazayı nümune tutuyorlardı. Kaftanlar, kavuklar, at takımları hep Abaza vari idi. Abaza, moda hükümdarı idi.»

Paşa, nüfuzundan istifade ederek, vaktile kendinin hükümdar gibi hükümran olduğu yerlere dördüncü Muradı sürüklemek istiyordu.

Padişaha diyordu ki:

— Efendimiz! Acem ikliminin hep yollarını bilirim. Güç, kolay, bütün hududuna vukufum vardır. Zatı şahanelerinizi üç bin süvari ile Ejderhan ve Timurkapı semtlerinden Şirvana çıkarayım. Bermutad, ordu da Erzurumdan gelsin. Az müddet zarfında Şirvanı ve bütün İranı zaptederiz.

Bu telkinler, padişahın tab'ına uygun geliyordu. Fakat zamanın üç büyük şahsiyeti olan kaymakam Bayram paşaya, Müftü Yahya efendiye, padişahın nedimi olan Silihtar Mustafa ağaya uygunsuz görünüyordu.

Bunlardan birincisinin şahsiyetini yukarıda anlattık. İkincisi şairliğile de meşhur olan zattır. Üçüncüsünden ise, - Sultan Muradın tabibine afyonları yutturarak öldürmesi vakasını hikâye ettiğimiz sırada - temas etmiştik. Zavallı hekim, şakirdlerine:

— Bu afyonlardan sonra buzlu şerbet zehirdir; biliyorum. Fakat sizin bana hazırladığınız ilâçları değil, o şerbeti içeceğim. Çünkü insanın Silihtar gibi bir düşmanı varken yaşamaması daha hayırlıdır! - demişti.

İşte bu müthiş Silihtar Mustafa, parmağını Abaza paşaya dolamıştı. Tab'an suizanna mail olan Dördüncü Muradı onun aleyhine doldurmak istiyordu. Gitgide, padişahın şüpheleri de gizlenemiyecek bir hal aldı.

Hattâ bir gün, Topkapı civarında âdeti üzere dolaşırken, Abaza, mutadı üzere yoluna çıktı. Hünkârın üzengisini öpmek üzere atından inmek istedi.

Murad:

— Atının üstünde kal! - dedi.

Biraz yürüdüler.

Padişah, arkası sıra ilerileyen bostancı zabitini:

— Tez buraya gel! - diye çağırdı.

Ve Abazayı göstererek:

— Hemen atından indir. Kılıcını al. - fermanını verdi.

Bostancı:

— Devletlû paşa! Padişahın yanına kılıçla gitmek usule mugayirdir, bilmez misin? - dedi.

Abaza muayyen bir cevap vermedi. Atını ve kılıcını teslim etti. Fakat son zamanlara kadar bu derece ikbalde iken birdenbire muamelenin böyle değişmesi endişesini mucip oldu. Şarkî Anadoluda, uzun seneler emrini yürütmüştü. Oraya kapağı atarsa, gene de vaziyete hâkim olacağını umuyordu.

Üsküdar tarafına 40 - 50 at geçirtti.

Zihninde bir plân hazırlıyordu. Mühim bir tasavvurla meşgul olduğu vakit âdeti olduğu üzere, geceleri tenha bir yerde gezer, elindeki sedef tesbihini durmadan çekerdi.

Arkasına konulan casuslar, bütün bu teferruatı padişaha anlattılar. Onun da emniyetsizliği ve şüpheleri büsbütün arttı.

O sıralarda, Ermenilerle Rumlar arasında Kudüsteki Kamame kilisesine tesahüb etmek davası çıkmıştı. Bu hâdise, Abazaya son darbeyi indirdi.

Ermeniler, nüfuz sahibi bildikleri Abazayı kazanmak için kendisine yirmi bin kuruş göndermişlerdi. Sultan Murad bundan haberdar olup:

— Ermenilere yardım için ne kadar rüşvet aldın? - diye sordu.

Abaza kekeliyerek:

— On iki bin kuruş! - dedi.

Bu yalan padişahın hiddetini son dereceye çıkardı. Çıldırma raddelerine geldiğini şu vakalar gösteriyor:

Ermenilerle Rumların davası halledileceği sabah atla giderken Beşiktaşta bir köylüye rasladı. Öküz koşulu arabasile yolu tıkamıştı. Sultan Murad derhal bir ok attı, köylünün düştüğünü görerek bostancı başıya:

(Devamı 11 inci sahifede)

Mevsimsiz kış

Vichy'de sıcaklık sekiz dereceye düştü!

İstanbuldan ince elbiselerle gelenler yün fanilâ, sveter almak için dükkân dükkân geziyorlar

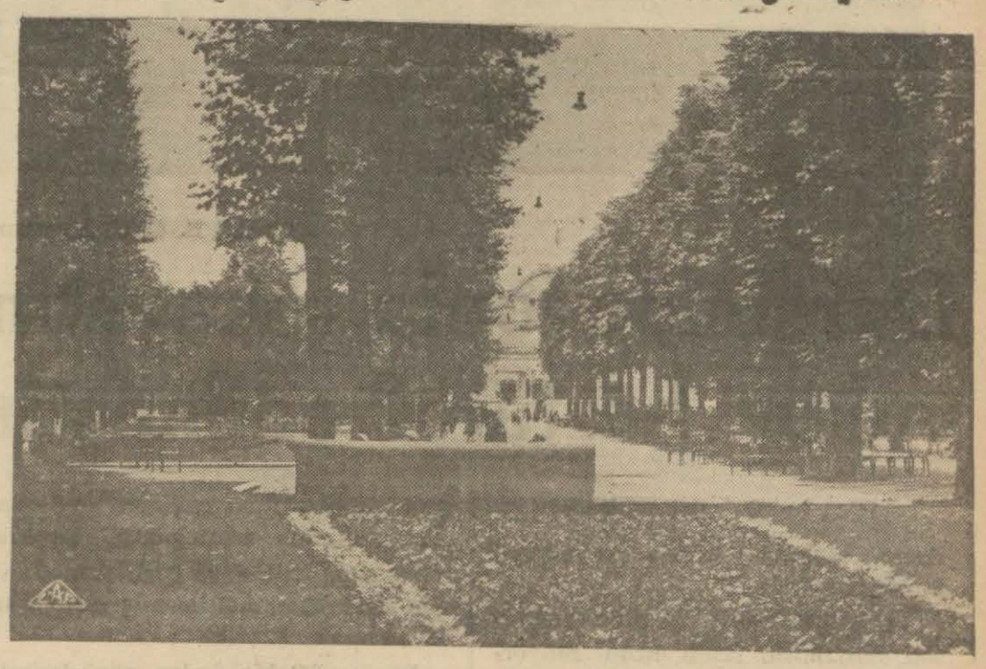

Vichy'de parktan bir köşe ve yazinonun uzaktan görünüşü

Vichy, ağustos

Vichy, Allier nehri kenarında 25 bin nüfuslu bir şehirdir. Fakat yazın nüfusu iki misli artar, 60 - 70 bini bulur. Burada tedavi mevsimi bir zamanlar temmuz, ağustos ayları idi. Umumî harpten sonra haziran ve eylûl de tedavi mevsimine girdi. Nihayet son senelerde birçok oteller mayısın on beşinde açılarak teşrinievvelin on beşinde kapanmağa başladı. Bu suretle cure zamanı beş aya çıkarıldı. Maamafiy burasının en kalabalık zamanı, asıl mevsimi gene temmuz, ağustos aylarıdır.

Vichy, karaciğer, mide hastalıklarile, alınan gıdanın vücutta yaptığı ârızaların tedavisine mahsus bir yerdir. Evvelce burası ayni zamanda bir zevk ve eğlence şehri imiş. Vichy'ye tedaviden ziyade zevk ve safa için insan gelirmiş. On, on beş senedenberi bu ikinci sınıf ortadan kalkmıştır. On iki sene evvel ilk defa Vichy'ye geldiğim zaman her tarafta gençler ekseriyeti teşkil ediyordu. Adım başında ağır tuvaletli kadınlar göze çarpardı. Halbuki şimdi buraya gelenlerin yüzde doksanı kırkından yukarı insanlar... Bunun sebebini şu suretle anlatıyorlar:

«— Bir zamanlar plâj modası bugünkü gibi teammüm etmemişti. Hele güneş banyosuna rağbet edenler pek azdı. Bunun için eğlenmek istiyenlerden büyük bir kısmı Vichy'ye geliyordu. Son senelerde plâjlar çoğaldı, buralarda türlü türlü eğlenceler tertip edilmeğe başlandı. Bu yüzden gençler artık Vichy'ye gelmemeğe başladılar. Şimdi buraya gelenler hakikaten tedaviye ihtiyacı olan kimselerdir.»

Eğlence için gelenlerin azalması Vichy'de eğlence yerlerinin de azalmasına sebep olmuştur. Bir zamanlar sayısız tiyatro vardı. Bunlardan mühim bir kısmı kapanmıştır. Meselâ küçük gazino ve tiyatrosu, Thêatre de Paris on senedenberi kapalı duruyor. Hele bar hiç kalmamış gibidir.

Opera, iki gece piyes, Casino des Fleurs'de gündüzleri operet, geceleri komediler oynanıyor. Elysée Palace'ta da mevsimin iptidasından sonuna kadar ayni rövü tekrar ediliyor. Bu tiyatrolar ve birkaç sinema Vichy'nin bütün eğlencesini teşkil etmektedir.

Bereket, tiyatrolar, cidden iyi artist getirtiyorlar. Temmuz, ağustos Paris'te tiyatorların tatil mevsimidir. Orada işi olmıyan büyük artistlerden her biri birer hafta Vichy'ye geliyor.

Bu sene tanınmış artistler arasında Victor Boucher, Madeleine Renaud, Marie Bell, Huguette Dulfos, Mary Marquet, Germaine Dermoz, Biscot ve saire vardır. Birkaç gündenberi de Marie Dubas, Vichy'dedir. Herkes Fransanın bu en meşhur şarkı söyliyen kadınını dinlemek için Casino des Fleurs'e koşuyor.

***

15 ağustos, Vichy şehrinin hâmisi Sainte Marie bayramına tesadüf eder. Bu münasebetle şehir birkaç gün evvelden donandı. 14 ağustos pazar günü muzikalar şehrin sokaklarında gezdi, meydanlarda konserler verdi. Fakat asıl büyük şenlik ertesi günü idi. Pazartesi akşamı her tarafta büyük tenvirat yapıldı. Hele gazino bir nur parçası halini almıştı. Ayni zamanda Allier nehrinin ortasındaki adada büyük ateş oyunları tertib edildi. Saat dokuzdan itibaren havaî fişekler atılmağa başlandı. Fakat bunlar bizim bildiklerimize benzemiyordu. Yirmi, otuz fişek birden havaya çıkıyor, her biri patlayınca, içinden on beş, yirmi çiçek demeti şeklinde renkli ışıklar fışkırıyordu.

Bunlardan başka adanın kenarında ziyadar şelâle yapılmıştı. Buradan da muhtelif renkte nur yağıyordu.

Ateş oyunlarından sonra sıra 937 Paris sergisinden getirtilen ziyadar havuzlara geldi. Bunlar hakikaten fevkalâde idi. Fakat İstanbul halkı «Ziyadar havuz gördük» diyebilir. Belediye Sular idaresinin himmetile her sene Cümhuriyet bayramında Taksim meydanında yapılan renkli fıskıyeler bunun küçük bir modelidir.

Ateş oyunları ve su eğlencesi saat on buçuğa kadar sürdü ve binlerce halk tarafından seyredildi.

***

İstanbuldan gelen gazetelerde şiddetli sıcaklardan bahsediliyor. Harareti 38 dereceye kadar çıkmış... Burası da inadına soğuk, âdeta kış gibi... Vich'de ekseriyetle yaz mevsimi fazla sıcak olur. Fakat bir kere yağmurlar yağmağa başladı mı, derhal termometre iner ve bir daha çıkmaz.

On gündenberi burada sıcaklık sabahları 7-8 derecedir. Gün arası en fazla sıcaklık 18-19 dereceyi buluyor. İstanbuldan ince elbiselerle gelenler yün fanilâ, sveter, palto almak için dükkân dükkân geziyorlar. Geceleri ikişer battaniye örtünüyoruz.

Vichy'de en büyük zevk, parkta gezerek konser dinlemek, gazinonun bahçesinde, ağaçların gölgesinde oturmaktır. Şimdi parkta gezenler, gazinonun bahçesinde oturanlar, gölge değil, güneş arıyorlar. İstanbuldaki 38 derece sıcaklık ne kadar tatsızsa bu da ayni derecede tatsız... Mevsimsiz kış yüzünden Vichy boşalmağa başladı. Henüz ağustos içinde, buranın en civcivli zamanında olduğumuz halde ortalıkta göze çarpan bir tenhalık vardır.

E.T.

İzmir okullarına müracaat fazla

İzmir 29 (Akşam) — Bu yıl İzmir liselerile orta okullarına müracaat eden talebe miktarı, geçen yıllardan fazladır. İhtiyaca göre lise ve ortaokullarda yeni sınıflar açılacaktır.

İzmir ve Mersin Türkofisi müdürlükleri

İzmir (Akşam) — Mersin Türkofis müdürlüğüne tayin edilen İzmir Türkofis müdürü B. Halil Mithat Karagülle, Mersine gitmiştir. İzmir Türk ofis müdürlüğüne Berlin ticaret konseyemiz B. Avni Sakman'ın tayin edileceği söyleniyor.

Başvekil B. Celâl Bayarın Elâzığ ve Malatya istasyonlarında karşılanmasına aid iki enstantane

Dersimde toplu şekavetin vukuu bertaraf edilmiştir

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

rimize, aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

«Elâzığ'da ordu manevralarının son safhalarını takib ettim. Biliyorsunuz ki bu manevralara tekmil modern teçhizatlarile üç kolordu ve iki süvari tümeni iştirak etti.

Büyük kumanda heyetimiz, yeni silâhlarla her gün daha tekâmül eden ordumuzu zafer mektebinin yüksek tecrübe ve dersleriyle yetiştirmekte devam etmektedirler. Eratta gördüğüm disiplin, şevk ve enerji, subaylarımızın vukuf kabiliyet ve meharetli idaresi, havada ve karada yeni vasıta ve silâhların kullanılmasındaki muvaffakıyet, büyük milletimizin ordusuyla iftihar etmekte ve millî mukadderatını bağlamaktaki güveninde haklı olduğunu gösteren kuvvetli bir hal arzediyor. Bilhassa ilâve etmeliyim ki bu kuvvetler daha evvel Dersim'in malûm sarp ve çetin dağ ve kayalıklarında kendilerine verilen tedip vazifesini ifa etmişler ve büyük bir kısmı uzak masefa katettikten sonra Elâzığ ile Palo arasındaki manevra sahasına gelmişlerdi. Buna rağmen kıtalarda hiç yorgunluk eseri yoktu. Burada ordu sıhhiyesinin ve geri hizmetlerinin de mükemmel işlemiş olduğunu kaydetmek isterim.

Beni müftehir eden görüşlerimi Cumhurreisi ve kahraman cumhuriyet ordularının eşsiz başkumandanı Şefim Atatürke arzettim.

Orada iken, Dersimin tedip hareketi ve ayni zamanda imar ve ıslah programiyle meşgul oldum. Askerî ve mülkî salâhiyettar zevatın malûmat ve mütalâalarını dinledim. Yapılan tedip hareketi katî ve müsbet netice vermeğe başlamış ve son safhasına gelmiştir.

Kısa bir zaman sonra Dersimin şimdiye kadar geçirdiği safhaları ve bundan sonra yapılması kararlaştırılan ıslahatı bütün tafsilâtile efkârı umumiyeye bildireceğim. Şimdiden ifade edebilirim ki eski zamanlarda olduğu gibi toplu şekavetin vukuu bertaraf edilmiştir.

Ordumuzun ve jandarmamızın bu çetin dağlarda gösterdiği kahramanca faaliyeti milletimizin takdirine arzetmek vazifemdir.»

Başvekilimizin Malatya istasyonunda karşılanmasından bir intiba (Foto: A. A)

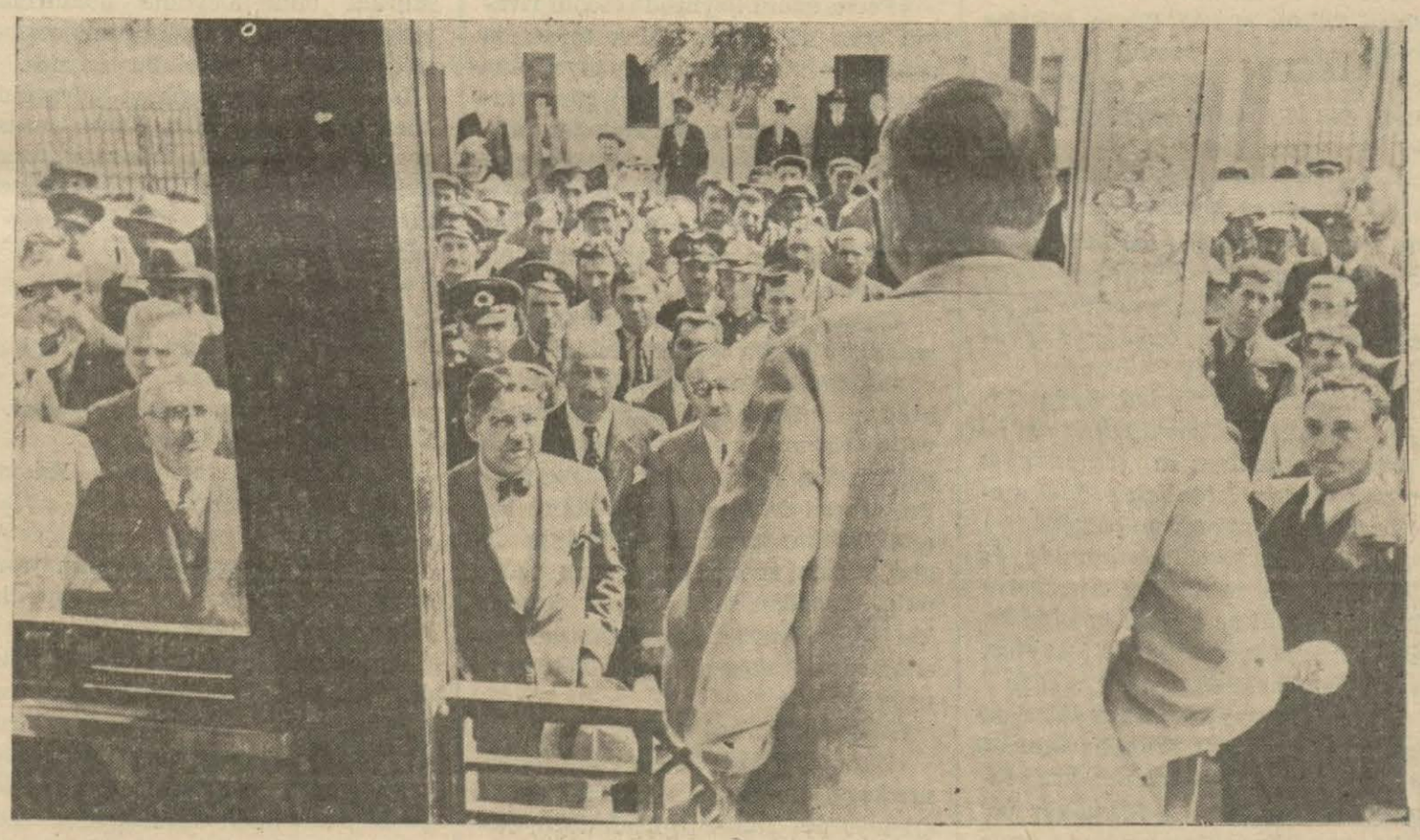

B. Celâl Bayar Malatyadan ayrılırken (Foto: A. A)

İstanbul ve Dumlupınarda yapılan şenlik merasimi

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

ilân ve isbat eden askerî ve millî bir dastan teşkil eder.

Türk milleti, bu şerefli ve tarihî günü bu büyük zaferin yaratıcısı olan şanlı Öndere karşı gözleri ve kalbleri minnet ve şükran hislerile dolu olarak tesid etmektedir.

İstanbulda yapılacak merasim

İstanbul halkı 30 Ağustos bayramını parlak bir surette kutlamıştır. Daha şefak sökerken kadın, erkek, çocuk bütün halk, sokaklara dökülmüş, geçid resminin yapılacağı Beyazıd meydanı tıklım tıklım dolmuştu, bütün evler, dükkânlar bayraklarla süslenmişti. Beyazıd meydanında yer bulamıyan binlerce halk, gidiş ve dönüşte kahraman Mehmetcikleri alkışlamak için alayın geçeceği caddelerin iki tarafını doldurmuştu. Denebilir ki, bütün İstanbul ahalisi, Beyazıddan Taksime kadar uzanan caddelerde sıralanmıştı.

Geçid resmine iştirak edecek askerî kıtalar, mektepler, izciler, muhtelif esnaf teşekkülleri önlerinde muzikalar ve bayraklar bulunduğu halde erkenden Beyazıd meydanında yer almışlardı. Halk askerî kıtaları sürekli alkışlarla selâmlıyor, «Varolun, sağ olun» sadalarile karşılıyordu.

Komutanlıkta tebrikât

İstanbul komutanı, erkenden makamına gelerek saat 8,30 da askerî birlik ve müessese âmirlerinin, saat 9 dan itibaren 9,30 a kadar da vilâyet, belediye erkânının ve sair sivil teşekkküllerin tebriklerini ordu adına kabul etmiştir.

Tebrikât bittikten sonra komutan yanında erkânı harbiyesi bulunduğu halde Beyazıd meydanına gelmiş ve 9,45 te geçid resmine iştirak eden kıtaları teftiş ve tebrik etmiştir. Bu merasimde vali B. Muhiddin Üstündağ, parti azası, belediye ve vilâyet erkânı hazır bulunmuşlardır. Teftiş bittikten sonra kıdemsiz bir zabit 30 Ağustos tarihini anlatan kısa bir nutuk söylemiş, korgeneral da mukabelede bulunmuştur. Geçid resmi başlarken gazetemiz basılmağa başladığı cihetle, geçid resmine aid tafsilâtı yarınki nüshamızda vereceğiz.

Resmî program mucibince Beyazıddaki geçid resminden sonra askerî kıtalar, okullar, izciler, muhtelif esnaf teşekkülleri Taksimdeki Cümhuriyet abidesine gideceklerdir. İstiklâl marşı çalındıktan sonra abideye çelenkler konulacak ve merasime nihayet verilecektir. Gece İstanbulda, Kadıköy ve Üsküdarda fener alayları tertip edilecek, şehir tenvir edilecektir.

Dumlupınarda

Dumlupınarda meçhul asker abidesinde bugün yapılacak merasim pek muazzam olacaktır. Geçid resmine askerî kıtalardan başka hava filoları da iştirak edeceklerdir. Merasimde bakanlıklar ve parti namına gönderilen heyetler, Afyon, Kütahya, Manisa, Balıkesir vilâyetlerinden teşkil edilen atlı kıtalar, Afyon, Manisa, İzmir izcileri, Ankara ve İstanbul üniversite ve yüksek mektepler namına gönderilen heyetler Afyon, Kütahya, Manisa, Balıkesir, İzmir, Aydın, İsparta, Burdur, Denizli, Konya, Seyhan, Eskişehir, Bilecik, Kocaeli, Ankara, Bursa, İstanbul vilâyetlerinden biri umumî meclisi, biri vilâyet merkez belediyesini, biri de Parti ve Halkevini temsil etmek üzere seçilip gönderilen üçer kişilik heyetler bulunacaklar ve meçhul asker abidesine çelenkler koyacaklardır.

Canlı hesap makinesi bir adam

Zihni hesaptaki kuvvetini ötede beride gösteriyor

İzmir (Akşam) — Kolunda ve sırtında (canlı hesap makinesi) ibaresi yazılı Konyanın Cihanbeyli kazası halkından Zihni, İzmire gelerek fuarda bir paviyonda makineden daha çabuk ve kolay şekilde hesap yaptığını halka göstermek istemişse de müsaade alamamıştır. Zihni, bir hafta içinde İzmir de meşhurlar sırasına girmiştir. Kahvelerde, şurada burada hesap yaparken kendisini daima görmek mümkündür. Fakat pek karışık, biraz da bilgiye mütevakkıf hesaplarda onun pes dediği de görülüyor. İzmir taksi şoförleri, metre mikâbı üzerinden kendisine bir hesap meselesi vermişler, zavallı adam:

Konyalı Zihni

— Metre mikâbının ne olduğunu bana söyleyin ki meseleyi halledivereyim.. demiştir.

Maamafih Zihni, birçok karışık hesap meselelerini bir anda düşünerek yapabilmektedir. Kendisine ayda yüz lira mukabilinde Avrupa ve Amerikaya gitmek için teklifte bulunulmuşsa da tansiyonu çok yüksek olan (Canlı hesap makinesi) bu teklifi kabul etmemiştir.

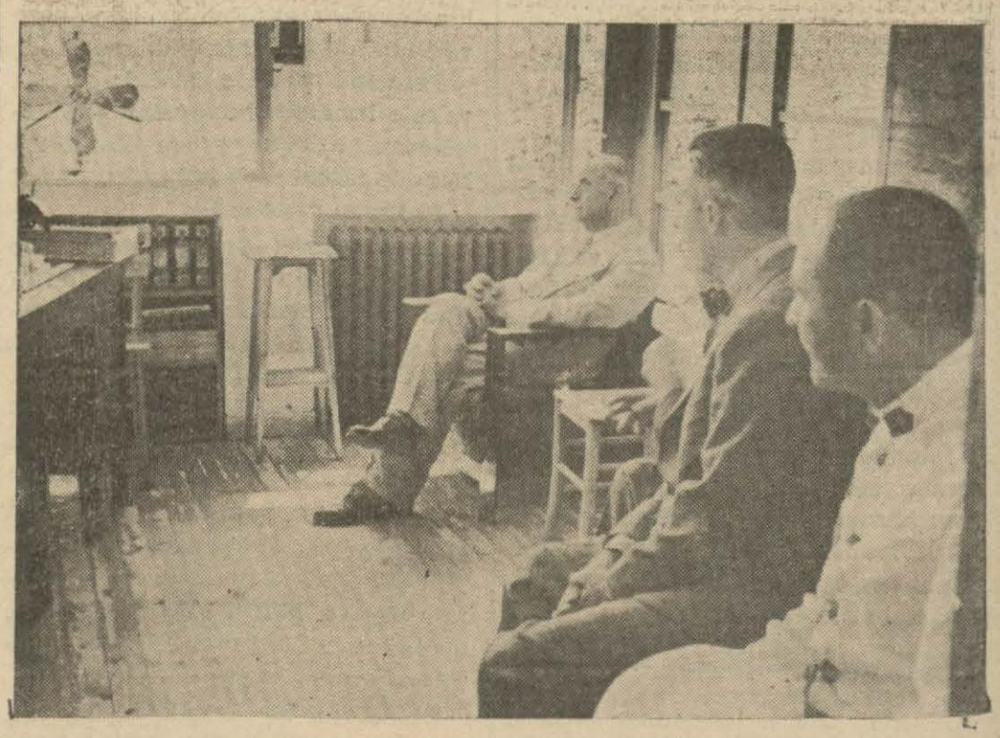

Başvekil Malatya iplik fabrikasında (Foto: A. A)

ANKARA POSTASI

Ankaranın güzel caddelerinden biri

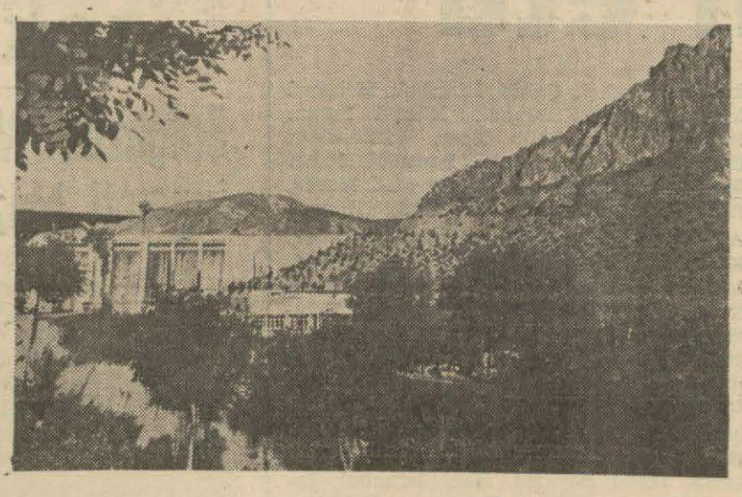

Ankarada ağaçlandırılan bir köşe ve modern bir yapı

Yeni Ankara'nın yeni tarafları

İnşa ve bayındırlık tabiatı da değiştirdi

Ankaraya çorak diyenler haksızdırlar. Bu vasıf Ankara için bir mazi olmuştur.... Bugün Ankarada on beş milyondan fazla ağaç vardır ve bir Ankaralıya vasat olarak yüzden çok ağaç düşer. Bu bir rekordur ve Ankaralı, Türkiyenin en bol ağacına sahip bir şehrinde oturmak bahtiyarlığını taşır.

«Tabiate rağmen...» tabiri, bilhassa Ankaranın sarı ve mahzun çehresinin yeşil ve bayındır hüviyetini almasında kendini göstermiştir. Ankarada gölgeye hasret çekilen devir, çok uzakta değildir: Yirmi sene evvelini hatırlıyanlar, o günlerden bir Cehennem ıztırabile bahsediyorlar.

Fakat asıl enteresan olan mesele şudur: Bol ağaç ve bol su, iki tip Ankara yaratmıştır. Beton, yeşillikler içinde daha güzeldir ve eğer asfalt, çiçek kokuları arasında seyredilirse insana daha çok zevk veriyor.

Bu sene İstanbuldan gelenler, Ankaranın İstanbuldan daha çok serin olduğunu söylüyorlardı. Bir İstanbullu bile şu mukayeseyi yaptı:

«— Siz, termometrenin derecesile sıcaklığı ölçmeyiniz. Sizin Ankara ne kadar sıcak olursa olsun, insanın etini elbisesine yapıştıran rütubet Ankara havasında yok...»

Bütün Ankara caddelerinde, hele günün akşam saatlerinde asfalt caddeler büyük bir kalabalıkla dolup taşmaktadır. Bütün Türkiyede gezenler, memleketin hiçbir tarafında Yenişehirdeki bu asfalt caddeler kadar güzel sokaklar olmadığını söylüyorlar: İki tarafta bir tip, bir boy ve tarzda modern apartımanlar, giden ve gelenlere mahsus geniş asfalt caddeler, ortada gene bir boyda iyi bakımlı ağaçlar ve bunların ortasında zevk içinde, neşe içinde, mesud ve bahtiyar dolaşan Ankaralılar...

Devlet Demiryolları, yeni Türkiyenin kalbi olan Ankarayı mümkün olduğu kadar çok vatandaşa gezdirmek ve gördürmek için almış olduğu tedbirlere yenilerini ilâve etmek üzeredir. Bir imkân bulup Ankarayı muhakkak geziniz!... Ankara, yorulmuş dimağlara taze enerjiler verir ve hayatı telâkki tarzını bugünkü şartlara göre ayarlar.

Devlet Demiryollarının alâkalı makamları, bu sene Ankarayı görmeğe gelenlerin sayısının geçen senelere göre yüzde kırka yakın bir fazlalık gösterdiğini söylüyorlardı. Gönül, bütün Türk vatandaşlarının Ankarayı görmelerini istiyor. Çünkü Ankara, garplı Türkiye hasretinin yarattığı bir varlık, ve yurdun dört köşesinde yeniden kurulacak Ankaralar için bir ilham kaynağıdır.

Her fırsattan faydalanarak veya yeni fırsatlar yaratarak Ankarayı geziniz!...

Ankarada güzel eserler

Hıfzıssıhha enstitüsünün kapısı

Size Ankara sahifesinde her hafta, başşehrin en güzel binalarından, en enteresan eserlerinden birini tanıtacağız. Bu sahifede verdiğimiz resim, başşehrin büyük sağlık müesseselerinden birisi olan Hıfzıssıhha Enstitüsünün iç kapısını gösteriyor.

Burasını, Amerikalı Rokfeller fondasyonu, Türkiyeye bir sempati eseri olarak tesis etmiştir.

Ankaraya gelirseniz çok modern şartlara göre kurulmuş olan bu sağlık müessesesini gezmeyi unutmayınız!

Ankarada bu sene bol kavun var!

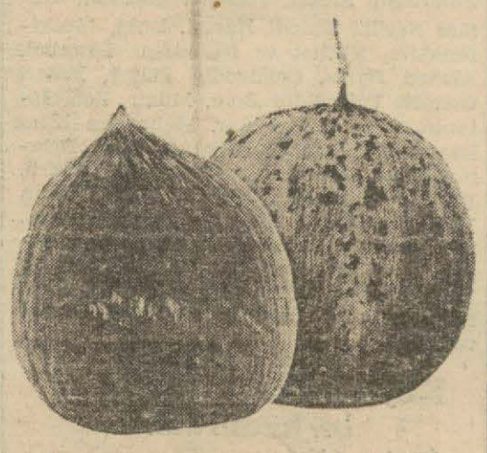

sene Ankarada bol kavun var.. meyva ve sebze fiatleri her sene ucuzlamaktadır. Devlet demiryolları, Ankara halkına yurdun her tarafında yetişen sebze ve meyvaları ucuzca yedirmek için tedbirler almıştır. Meselâ Manisadan bir kilo kavun için alınan nakliye, yalnız otuz paradır.

Ankara havası insana çok yemek yedirir. Ankaraya gelenler, ve burada oturanlar, daima şişmanladıklarını söylerler. Burada şimdi etin kilosu 35 kuruştur ve İstanbulda 20 kuruşa alabileceğiniz bir kavun, nihayet on kuruştur.

Resmimizde iştiha açan nefis iki Manisa kavununu görüyorsunuz!

★ Ankarada yüz yaşını geçmiş kaç kişi var, biliyor musunuz? 9 erkek ve 26 kadın olmak 35 kişi... Bu, size iki şey isbat eder: Evvelâ Ankara havasının sağlamlığını, sonra kadınların erkekten çok yaşamak hususundaki kabiliyetini...

★ Size şu rakam da, kadınların erkeklerden çok istikbal endişesi taşıdıklarını isbat edecektir: Ankarada Rentiers olarak, yani mülkünün gelirile geçinen 810 kişi vardır: Bunlardan 259 unun erkek olmasına mukabil 551 i kadındır.

Ankaranın kültür müesseseleri

Ev kadını yetiştiren yuva: İsmet İnönü kız enstitüsü

Size, Ankara sahifemizin bir hususiyeti olarak, Türkiyenin hiç bir yerinde bulunmıyan Ankara Kültür müesseselerini teker teker takdim etmeğe başlıyoruz: İlk tanıyacağımız ve vasıflarını öğrendikten sonra onu takdir ederek, kendi yavrularınızın ve yakınlarınızın da oradan yetişmesini temenni edeceğiniz müesse «ev kadını» yetiştiren kültür ve bilgi yuvasıdır: İsmet İnönü kız enstitüsü...

Ev kadını, bütün kadınlar, hattâ bütün erkekler için ideal olan bir isimdir. Onu yetiştiren müessese de hiç şüphesiz değeri nisbetinde alâka toplar. Bu müessese, memleketimizde eve taallûk eden bütün işler üzerinde garb kültür ve tekniğine uygun bir şekilde ilk defa açılmış olan bir mekteptir: Türk kızına dikiş, biçki, moda, şapka, yemek, çamaşır, çocuk bakımı ve bunlara benzer hayat bilgileri veriyor.

Enstitü 1926 da beş senede mezun vermek üzere açılmış ve 30 talebe ile tedrisata başlamıştır. 1933 yılına kadar idareye göre muhtelif devirler geçirmiş bulunan enstitünün bugün 1250 talebesi vardır. Bu yekûnun 750 sini akşam kurslarına devam eden talebe teşkil etmektedir. Akşam kurslarına devam eden talebe 14 yaşından 45 yaşına kadar olan ev bayanlarıdır. Bu kurslara devam edenler arasında Alman, Macar, Japon, Fransız, İranlı, Efganlı bir çok kadınlar da vardır.

Enstitü üç şubeye ayrılmaktadır:

1 — Enstitü kısmı: Bu kısma ilk mektebi bitirenler beş sene okumak, orta mektebi bitirenler iki sene okumak suretile alınırlar. Enstitünün mezunları yurd açabilirler ve atölye işletebilirler.

2 — Muallim sınıfı kısmı: Bu kısma enstitü kısmı mezunları alınırlar. Bu kısımdan çıkanlar orta mektebe dikiş ve nakış öğretmeni olurlar.

3 — İhtisas kısmı: Muallim kısmını muvaffakıyetle bitirenler bu kısma alınırlar ve yalnız sanat dersi görürler. İhtisas kısmından çıkanlar enstitülere muallim tayin olunurlar.

Enstitüde ders programlarından maada elbise, biçki, dikiş, ütü, kola. yama, temizlik, örme, yemek pişirme şapka, çiçek, resim, ev idaresi, çocul bakımı öğretilmektedir. Enstitüd bütün işler, bir ekzersiz olarak, talebenin elindedir. Hemen hemen her işi talebe görür ve nazarî olarak öğrendiklerini, amelî olarak tatbik ederler. Meselâ yemek, talebe tarafında hazırlanır ve talebenin yapmış olduğu yemekler, işçiliği ve havagazı masrafı da dahil olarak 3 - 4 türlüsü, 18 - 26 kuruşa mal olmaktadır. Enstitüde tasarruf ve ekonomi baş itiyaddır ve burası bir lüks müessesesi değildir.

Enstitüye o kadar çok rağbet vardır ki, daha ders senesinin ortasında gelecek ders yılları için müracaatler vaki olmaktadır. Bu, kadınlığın yeni hayat şartlarına intibakı hususunda kabul etmiş olduğu bir hayat zaruretidir. Kadının erkek kadar yaşama mesuliyetini üzerine aldığı şu günlerde evinin idaresini yapamıyan kadın, daima eksik ve yarım demektir.

Bu müessese, Türk kadınlığından bu eksikliği tamamen kaldırmak için kurulmuştur. Kızlarınızın istikbalini düşünürken onu unutmayınız!

Bunları Biliyor musunuz?

★ Ankaranın nüfusu 122,720 dir. Bu mikdarın 74,809 u erkek, 47,911 i kadındır. Rakamlara dikkat ediniz: Yüz nüfustan 61 i erkek, 39 u kadındır. Halbuki İstanbulda kadın nüfusu erkek nüfustan çoktur. Maamafih bu hla, bekâr yaşamayı istiyen bazı Ankaralıları memnun etmiyor değil...

★ Ankarada hizmetçi buhranından şikâyet edildiğini duymuşsunuzdur: Erkek ve kadın hizmetçi, vekilharç, mürebbiye, kapıcı, gündelik hizmetçi ve saire olarak 2,519 kişi var. Bunlardan 1,007 si erkek, 1,512 si kadındır. Ankarada yirmi bin ev vardır. Fazla ev olmadığına göre, bu rakam, şikâyetin haklı olup olmadığı hakkında bir fikir verebilir.

★ İstanbulda kadın şoför var mıdır, bilmyiourz. Fakat Ankarada vardır: Kamyon ve taksi işlerinde çalışan 842 vatandaştan 5 tanesi kadındır.

★ Ankaranın - ev kirasından başka - pahalı bir şehir olduğuna inanmayınız: Eğer öyle olsaydı, memleketin en ucuz taraflarını arıyan mütekaidler gelip Ankarada yerleşmezlerdi. Halbuki Ankarada 579ü erkek, 206 sı kadın olmak üzere 785 mütekaid vardır.

★ Bir de talebenin sayısını verelim: Ankara, biliyorsunuz ki bir kültür şehridir. Yalnız Ankara şehrinde mektebli sayısı 13,646 dır. Bunlardan 8,469 u erkek. 5,177 si kadındır.

★ Eğer okuma yazma bilen nisbeti, bütün şehirlerimizde de Ankara kadar dolgun olsaydi, Türkiyenin kültür davalarından ilk büyük kısmına hallolmuş gözile bakabilirdik. Çünkü Ankarada okuma yazma bilen nüfus nisbeti yüzde 61.8 dir.

★ Ankarada ne kadar musevi olduğunu anlamak ister misiniz? Yahudi vatandaşlar, hükûmet merkezinde pek mütekâsif değildirler. 496 sı erkek, 501 i kadın olmak üzere 997 kişi...

★ Köyleri de dahil olarak Ankaranın merkez kazasının nüfusu 166,538 dir ve nüfus kesafeti 58 dir. Bu 58 rakamını bütün Türkiyeye teşmil ederseniz nüfusumuzun 40 milyonu aşması lâzımdır.

★ Ankara, önünden en çok tren geçen şehrimizdir. Marşandizler de sayılırsa günde vasatî olarak 14 tren katarı tahrik edilir. Cumhuriyetten evvel Ankaraya iki günde bir tren gelirdi. Demek ki eski bir ay, şimdi bir gün olmuştur.

Askerî terfi listesi âli tasdika iktiran etti

(Baş tarafı 1 nci sahifede)

yazıd, Abdülhalim Oruz Nişantaşı, M. Emin Akıncı Dabağlar, Hamit Ermutlu Üsküdar, M. Bahaeddin Kuaban İstanbul, E. Hıfzı Alpdoğan Taşköprü, Z. Vakit Aykor Selânik, M. Asım Aksoley İştip, Hüsnü Aslanoğlu Van, M. Cemil Kandemir İşkodra, Abdüsselâm Savaş Haçin, T. Hüsnü Bilge İstanköy, A. Ragıp Altan Erzincan, E. Nihat Sözeri Şumnu, Bedri Erk Ergene, B. Sıtkı Okan Cesrimustafapaşa, İzzet Işıldak Hanya, N. Fevzi Talimcioğlu Davutpaşa, Dursun Atatunç Trabzon, M. Asım Üstüner İşkodra, O. Kâzım Erdemir Erzincan, Sırrı Şener Girit, M. Behzat Köker M. Paşa, M. Hulûsi Atak Maraş, A. Cemal Oğan Eskicuma, Neşet Alıveren Kırklareli, M. Saim Koçak Sivas, İ. Hakkı Turan İstanbul, Saim Önhan İstanbul, M. Şevket Pasin Erzincan, M. Salâhaddin Çuhacı Üsküdar, M. Cemil Ulusoy Erzurum, Hakkı Tuğbay İstanbul, Sabri Hıncal Yenizara.

Kurmay binbaşılıktan kurmay yarbaylığa terfi edenler

Ankara 29 (Telefonla) — Kurmay binbaşılıktan kurmay yarbaylığa terfi edenlerin isimlerini bildiriyorum:

Canib Erzurum, İhsan İstanbul, Mehmed Adapazarı, Fahri İzmir, Şevket Körbakkal, Behcet Mustafapaşa, Reşad İşkodra, Burhaneddin Ortaköy, Suphi Sivas.

Kurmay binbaşılığa terfi eden yüzbaşılar

Edip Ereğli, Suphi Üsküdar, Zeki Kudüs.

Piyade yarbaylıktan albaylığa terfi edenler

Faik Niğde, Tevfik Yanya, Saim Ahmediye, Sıdkı Eğrikapı, İsmail Çerkeş, Ali Karagümrük, Hulûsi Şumnu, Mustafa Şumnu, Ahmed Şehzadebaşı, Ömer Kütahya, Mustafa Sütkin, Mithat Draç, Mustafa Büyükçekmece, Fevzi Sivas, Sabri Yenipazar, Etem Ayasofya, Osman Çengelköy, Hayreddin Beşiktaş, Şevket Kırklareli.

Piyade binbaşılıktan yarbaylığa terfi edenler

Abdülkadir Muğla, Abdürrahman Erzincan, Mustafa Manastır, Şevket Van, Hakkı Saraçhane, Abdülhamid Bağdad, Rahmi Bursa, Celâl Mirahor, Riza Süleymaniye, Fevzi Bağdad, Sami Üsküp, Hakkı Filibe, Fazıl Defterdar, Fevzi Bursa, Akif Kabataş, Necati Harput, Sıdkı Manastır, Sabri Bâlâ, Rüştü Bursa, Nuri Işıldak, Mehmed Erzincan, Galib Hezargird, Rifat Kemeraltı, Kemal Manastır, Fethi Sivas, Celâleddin Erzurum, Kadri Manisa, Fazıl Harput, Salâhaddin Bursa, Fahri Arapgir, Celâleddin Harput, Cevad Beşiktaş, Arif İstanbul, Kadri Manisa, Saip Erzincan, Ali İstanbul, Naşid Çengelköy, Salih Dimitoka, Hüsnü Bitlis, Şevki Bağdad, Rüştü Bursa, Hayri Tekirdağ, Asım Çine, Galip Uluburlu, Bedri Maraş, Faik Erzincan, Hakkı Urfa, Ali Beykoz, Vehbi Yozgad, Fuad Nazilli, Hakkı Diyarbakır, Mümtaz İstanbul, Ferid İstanbul, Şevket Sivas, Muharrem Dimitoka, Arif Edirne, Başar Erzurum, Arif Edirne, Sadreddin Midilli, İbrahim Trabzon, Adil İstanbul, Nail Defterdar, Edip Erzurum, Ramazan Yanya, Cahid Merzifon, Hamdi Köprülü, Vasfı Atina, Süleyman Kerkük, Hikmet Süleymaniye, Faik Gergili, Sadık Aksaray, Üzeyir Van, Arif Bitlis, Tahir İstanbul, Fehmi Harput, Ali Bakübe, Hakkı Manastır, Mustafa Van, Hamdi Ankara, Ferid Trabzon, Süreyya Palanga, Arif Sivas, Hüsnü Usturumca, Ali Katerin, Ürfi Manastır, Yusuf Üsküdar, Nasih Manastır, Hüsnü İzmir, Hakkı Gemlik, Nuri Yeniçeşme, Abdülhamid Harput, Halid İstanbul, Şemsi Yozgad, Vedid Manastır, Hüsnü Eskizağra, Rifat Erzincan, Recep İstanbul, İhsan Üsküdar, Muharrem.

Piyade yüzbaşılığından binbaşılığa terfi edenler

Zekâi Karacabey, Ali Diyarbakır, Hasan Kabataş, Ziya Erzincan, Sıdkı Şehzadebaşı, Hamdi Edirne, Tahsin Serez, Ziya Tokat, Saip Aksaray, Mustafa Kumkapı, Murad Hınız, Tevfik Aksaray, Cemil Aksaray, Cevad Divitçiler, Tahsin İsparta, Hakkı Hindistan, Cemal Bolu, Zeki Van, Salâhaddin Çanakkale, Naci Kiryan, Recep Sivas, Şerafeddin Hasköy, Muammer İzmir, Hamdi Kastamonu, Nafiz Manastır, Mustafa Elâzıg, Burhaneddin Tokat, İbrahim Tophane, Hüsameddin İstanbul, Hamdi Kerkük, Abdürrahman Van, Tevfik Karahisar, Arif Eskizağra, Nureddin Hacılar, Hazım İstanbul, Ekrem Erzurum, Nadir Gevgili, Muhiddin Sarıyer, Mithat Kerkük, Rıfkı Maraş, Osman İstanbul, Hamdi Karacabey, Fevzi Erzincan, Riza Cibali, Şevket Bitlis, Hulûsi Kartal, Nureddin Demirci, Nazif Gelibolu, Fahri Hırkaişerif, Medeni Pirlepe, Fevzi Manastır, Tarık Zeyrek, Sami Serez, Halid İstanbul, Şadi İstanbul, Lütfi İstanbul, Fahri Kerkük, İbrahim Üsküp, Münür Üsküdar, Ragıb.

Piyade yüzbaşılığına terfi eden piyade üstteğmenler

Enver Ceyhan, Hakkı İstanbul, Fahreddin Erzurum, Süleyman Kastamonu, Suphi Erzurum, Niyazi İstanbul, Rıza Metroviçe, Adnan, Nadir, İzzeddin İstanbul, Celâl Üsküdar, Reşad İstanbul, Cahid Manastır, Lûtfi Kerkük, Zeki Ortaköy, Sadeddin ve Niyazi İstanbul, Nuri Edirne, Lûtfi İnebolu, Vedad Eskişehir, Abdullah İstanbul, Kâzım Kütahya, Zeki Erzurum, Remzi Beşiktaş, Gıyaseddin Sultanahmed, Hikmet Beylerbeyi, Eyüb Refahiye, Zeki Edirne, Enver Tırnovacık, Turgud Erzincan, Refet Kastamonu, Rıfat Bursa, Müşteb Bursa, Zeki Kırklareli, Kudret Pizren, Mitat Üsküdar, Cevdet İstanbul, Şevki Bursa, Kemal Süleymaniye, Hüsameddin Edirne, Muhlis Rumiye, Şahin Bayburt, İbrahim Maraş, Fazıl Trabzon, Naci Bayburt, Gazi Yıldırım Sıvas, Fevzi Sıvas, Kâzım Bolu, Şefik Eyüb, Süreyya Manastır, Hakkı İstanbul, Merdan Tortum, Nihad Hasankale, Zeki Erzincan, Fevzi Musu, Aslan Karaman, İdris Tercan, İlhami Üsküdar, İsmail, Davud Malazgird, Hayati Tepedelen, Cevad Üsküdar, Nizameddin Ortaköy, Tahir Kıbrıs, Bekir Zağra, Ali Bolu, Hüseyin İstanbul, Cemaleddin İstanbul, Mustafa Azdanuş, Turgud Tokat, Ulvi Eyüb, Etem İstanbul, Tahsin Sıvas, Kemal Pirlepe, Vasfi Tavas, Nuri Erzurum, Tahir Kayseri, Salih Sıvas, Tevfik Urfa, Refik Bursa, Nuri İzmit, Süreyya ve Nazima İstanbul, Said Selânik, Mehmed Bayburd, Lûtfi İstanbul, Rıza Fatih, Nasır Kalkandere, Raşid İstanbul, Fuad Ankara, İhsan Beylerbeyi, Vehbi Manastır, Aziz İstanbul, İsmail Köstence, Fahreddin İstanbul, Mitat Beşiktaş, Cemal Kütahya, Ferid Üsküdar, Fahreddin Manastır, Muammer Çengelköy, İrfan Van, Şükrü İstanbul, Osman Konya, Nail Beykoz, Nazmi Bolu, Kemal Erzincan, Nevzad Gürle, Semih İstanbul, Şevket Bayburt, Ali İstanbul, Lûtfi, Enver, Sıdkı, Yusuf.

Piyade üstteğmenliğine terfi eden piyade teğmenleri

Nezihi, Zeki, Turgud İstanbul, Orhan Bursa, Ahmed İzmir, Mehmed Antalya, Şinasi İzmir, Tevfik Konya, Mehmed Şarki Karahisar, M. Ali İstanbul, Rıza Etiabad, Mitat Üsküdar, Şehabeddin Beşiktaş, Hayreddin Balıkesir, Sabahaddin Erenköy, Naci ve Burhaneddin Bursa, Sırrı Sıvas, Rüştü İstanbul, Abdürrahman Bitlis, Şakir Erzurum, Ahmed Trabzon, Abdülkadir Üsküdar, Şevket İstanbul, İsmail, Ekrem ve Sami Bursa, Kemal İstanbul, Şadan Trabzon, Servet İstanbul, Hikmet Selânik, Mehmed Eyüb, Rasim Bursa, Cevdet Kütahya, Fehmi Üsküdar, Emin, Ragıb ve Sabahaddin İstanbul, Ahmed Edirne, Nüzhet, Receb, Burhaneddin, Akif İstanbul, Vehbi Çerkeş, Muhtar Kola, Nihad Üsküdar, Zeki İstanbul, Abdullah Sıvas, Fahreddin Cebelüttarık, Emin Söğüt, Mustafa Bursa, Nihad Adana, Yahya Bandırma, Adil Adapazarı, İbrahim İstanbul, Adnan Çankırı, İbrahim Çerkeş, İkrami İzmit, Naci İstanbul, Cahid Musaköy, Nail Aydın, Rasim İstanbul, Adem Eskişehir, Halim Ceyhan, Hamdi Sandıklı, Kemal Ankara, Tevfik Edirne, Nureddin Bursa, Nezihi Bartın, Enver Trabzon, Sami İstanbul, Niyazi Trabzon, Mehmed Manisa, Rasih Karahisar, Zeki ve Rüstem İstanbul, Sabri Bursa, Nedim, Necdet, Fahri İstanbul, Neşet Edirne, Tahsin Karasi, Mitat Lâpseki, Hürrem ve Kemal İstanbul, Lütfi Bilecik, Kemal Edremid, Şahabeddin Erzurum, Abdullah Beşiktaş, Hakkı Tokat, Ahmed Erzurum, Nasih İstanbul, Hamdi Zile, Ziya Van, İbrahim Bayburt, Necmeddin Harput, Sıtkı Erzincan, Mazhar İstanbul, Şevket Çanakkale, Mustafa Çarsancak, Ekrem Beşiktaş, Necati İstanbul, Münip Uşak, Galib Denizli, Nihad, Süreyya, Naşid, Nevzad İstanbul, Alâeddin Kayseri, Hakkı, Ahmed, Nedim İstanbul, Ramazan Antalya, Fehmi Ankara, Reşad, Sabahaddin, Necdet İstanbul, Ramazan Sındırgı, Hayreddin Beşiktaş, Fuad İstanbul, Talât Üsküdar, Şükrü Bursa, Rıza İstanbul, Necdet Aydın, İsmail İstanbul, Hüsnü Bandırma, Arif İstanbul, Şevket Eskişehir, Hasan Erzurum, Kâzım Erzincan, Necati, Lütfi İstanbul, Memduh Erzurum, İsmail İstanbul, Arif Bursa, Enver Karahisar, Nihad İstanbul, Lütfi Elâzıg, Halid Manisa, İskender Suşehri, Cahid İstanbul, Mehmed Malatya, Remzi Denizli, Nüzhet Bursa, Naci İstanbul, Eyüp Cizre, Salâhaddin Cebelüttarık, Hayrullah İstanbul, Fahri Safranbolu, Sami Aydın, Cevdet Maraş, Besim ve Celâleddin İstanbul, Hikmet Antep, Mitat İstanbul, Hamdi Üsküdar, Kemal İstanbul, Muammer Tekirdağ, Mahmud Antep, Fuad İstanbul, Emin Yenişehir, Asım ve Behçet İstanbul, Remzi Konya, Mazhar Antep, Hamza Malatya, İbrahim İstanbul, Faruk İzmir, Abdülhadi Mardin, Veysel Amasya, Fazlı İstanbul, Kemal Trabzon, Zakir Gümüşhane, İhsan, Ali, Nureddin İstnabul, Celâleddin Konya, Hasan Üsküdar, Rüştü Ordu, Halid Beyazıd, Raci İstanbul, İsmail Konya, Hüsnü Erzincan, Abdülkadir İstanbul, Basri Balıkesir, Necmeddin İstanbul, Naci Üsküdar, Zeki İzmit, Reşid ve Hasan İstanbul, Mazlum Bandırma, Kemal Kayseri, Lütfi Karahisar, Fevzi Eyüp, Ekrem Sivas, Nahid Bursa, Mümtaz Sinop, Vefik Sandıklı, Naim Eskişehir, Sırrı Erzincan, Naki İstanbul, Ali Bozkır, Cevdet Şile, Kemla Seferihisar, Muzaffer İstanbul, Mustafa Diyarbakır, Sabri İstanbul, Reşad Trabzon, Nail Kalecik, Ali Ereğli, Lütfi Erzincan, Şadi Gebze, Galib İstanbul, Salâhaddin Balıkesir, Rahmi Bartın, Receb İstanbul, Bedri Kalecik, Fuad İskenderun, Rahmi Reşadiye, Etem İstanbul, Muhiddin Kartal, Muzaffer İzmir, Nail Balıkesir, Yüksel ve Macid İstanbul, Hikmet Yenişehir, Tevfik Erzincan, Mehmed Üsküdar, Mustafa İstanbul, Bürhaneddin Balçova, Nazif ve Necmeddin İstanbul, Hasan Trabzon, Mustafa Manastır, Hulûsi Reşadiye, Kâmil Karahisar, Macid Sinop, Hayri İstanbul, Ali Tokat, Abdullah Kars, Safeyeddin ve Yahya Hırkaişerif, İsmail Maraş, Sami İstanbul, Necati Kadıköy, Halid Aksaray, Lütfi Denizli, Enver Bursa, Halid Gelibolu, Bekir Denizli, Mehmed Van, İsmail Canik, Hikmet İstanbul, Hakkı Sinop, Osman Amasya, Abdülgafur Mardin, Seyfeddin ve Enver İstanbul, Daniş Gelibolu, Bahaeddin İstanbul, Fuad Elâzığ, Hikmet ve Kenan İstanbul, Enver Diyarbakır, Ziya, Yusuf ve Fethi İstanbul, Kadri Bursa, Cavid İstanbul, Ahmed Bursa, Emin Bayramiç, Fethi ve Hayreddin İstanbul, Ekrem Biga, İbrahim Sabanca, Necati İstanbul, Behzad Erzincan, Kemal, İzzeddin ve Nihad İstanbul, Enver İzmir, Kâmil Burdur, Şemseddin Trabzon, Reşad Foça, Muhiddin Üsküdar, Yaşar Isparta, Kenan Antalya, Cemal Trabzon, Fahreddin Van, İsmail Karaköse, Kemaleddin Osmaneli, Halim İstanbul, Cahid Sivas, Abdülmuhsin Üsküdar, Kemal Sivas, Turgud Kırşehir, Ekrem Çengelköy, Ziyaeddin İstanbul, Kemal Gaziantep, Necib İstanbul, Cevad Üsküdar, Mustafa Beşiktaş, Reşad Edirne, Murad Amasya, Şükrü Bursa, Kefaeddin Bursa, Faruk, Tevfik ve Necdet İstanbul, Süleyman İnegöl, Hüseyin Samsun, Kemal Nazilli, Hamdi Karesi, Ruhi, Muzaffereddin, Nüzhet ve Nureddin İstanbul, Ahmed Bursa, Celâleddin Elâzığ, İsmail Gemlik, Fahreddin Bolu, Münir, Zeki İstanbul, Tevfik Nevşehir, Muharrem Kars, Hayreddin Gemlik, Fahri Gönen, Nizameddin, Abdülkadir İstanbul, Şükrü, Bursa, Mehmed Üsküdar, Salâhaddin Yozgad, Kemal Edirne, Suphi Adana, Bürhaneddin Ankara, Şerafeddin Trabzon, Fevzi İstanbul, Sadi Kadıköy, Şefik İstanbul, Şevketi Üsküdar, Ali Karaisalı, Zihni, Ahmed Beyazıd, Mahmud, Niyazi ve Ahmed.

Köy seçiminde kazanan bir kadın aza

İzmir (Akşam) — Manisanın Çakmaklı köyünde yapılan köy ihtiyar heyeti seçiminde heyet azası olarak bayan Fatma Akkaya kazanmıştır. Köylü arasında iyi kalbliliği, hayır severliği, dürüstlüğile tanınan bu müdebbir kadının resmini basıyoruz.

İzmirde mahrukat ihtiyacı

İzmir (Akşam) — Kış mevsiminde mahrukat buhranına mâni olmak için bölge orman mühendisleri, İzmir orman müdürü B. Ali Riza Aydınlığın ; reisliğinde toplanarak alınacak tedbirleri kararlaştırmışlardır. İşlenecek ormanların plânları hazırlanıyor.

Metresini vurdu

Abanoz civarında oturan Katina adında bir kadın dün gece beraber yaşadığı Koço tarafından bıçakla sağ bacağından yaralanmıştır. Yaralı Katina dün adliyeye getirilerek adliye doktoru B. Enver Karan tarafından muayene edilmiş, vakayı müteakib yakalanan Koço hakkında tahkikata başlanmıştır.

Sofya mektupları

Bulgaristanda Sinanın bir çok eserleri vardır

Bulgarlar Mimar Sinanın eserlerini ve tarihî kıymeti haiz diğer eserleri muhafaza ediyorlar

Mimar Sinanın eserlerinden Sofyadaki cami

Sofya (Akşam) — Balkan yarımadasında eski Türk eserlerinin mebzul olarak bulunduğu memleketlerden biri de Bulgaristandır. Bulgaristanda hiçbir kasaba yoktur ki, çeşme, mescit, tekke, cami, kütüphane, şehir saati, şadırvan, medrese han, imaret, köprü ve saire gibi Türk eserleri bulunmasın... Bulgaristanda hâlen işliyen hamamlar eski Türk hamamlarıdır.

Türk eserlerinin kısmı küllisi, memleketin imarı esnasında yıktırılmışlardır ve şimdi de plâna gelenleri pek tabiî olarak yıkılmaktadır. Fakat Sofyada üstad Mimar Sinan'ın eserlerinden olan cami duruyor.

Bulgaristanda mevcud camilerin en büyüğü olan ve Şumnu'da bulunup Bulgarların «Tumbul cami» dedikleri Şerifpaşa camisi de muhafaza olunmuştur.

Bulgarlar, Şerifpaşa camisinin yanındaki eski dabakhaneleri ve dükkânları yıktırıp kaldırmışlar ve caminin etrafını da park haline getirmişlerdir.

Bulgaristanda mevcud başlıca Türk âsarını zikretmek için evvelâ Bulgaristanın en şimal noktası olan Vidin şehrinden başlıyalım:

Vidinin nam ve şöhreti, 18 inci asrın sonunda ve 19 uncu asrın başında Osman Pazvantoğlu'nun ismine bağlıdır. Üçüncü Selimin tahtını senelerce tehlikeye düşüren Osman Pazvantoğlu'nun hatıralarile o tarihlerde Vidin nam vermiştir. Vidinde mahfuz eski Türk eserlerinin de bu zatın ismile alâkası vardır. Evrak ve taştan ibaret olan bu Türk eserleri, Vidinde mahallî müze direktörü V. Atanasov ile Vidin müftüsü hafız Sabit tarafından toplanarak muhafaza edilmişlerdir. Bunlar, Osman Pazvantoğlunun «Camii cedid» ismindeki camisine yerleştirilmişlerdir.

Dr. Petar Miyatev, bu Türk eserleri hakkında Zora gazetesinde yazmış olduğu makalesinin sonunda diyor ki:

«Bizde bu Türk eserlerine, lüzumsuz ve alelâde şeyler gibi bakılıyor. Halbuki hakikat, böyle değildir. Bizde Trakya, Got, Roma, Bizans ve Bulgar kültürleri okunuyor. Türk eserlerini de yabana atamayız ve bunlara kıymet vermeden geçemeyiz.

Şumunuda Tumbul (Şerifpaşa) camisinde 17, 18 ve 19 uncu asırlarda Türk ve Arap lisanlarında yazılmış çok enteresan el yazısı eserler vardır. Ora müftülüğünde mahfuz ve 1555 senesinde yazılmış bir «Dünya coğrafya» kitabı vardır. Bu kitaba göre, dünya 7 ıklime ayrılmıştır. Zamanında, âlimimiz profesör Y. İvanov da her hususta kıymetli olan bu kitaba ehemmiyet vermişti.

Türk, Arap ve İran lisanlarında yazılı kıymetli el yazısı eserler Eskicuma kasabasında da vardır. Buranın mahallî müze direktörü İv. Mollov, birkaç sene evvel Türk, Arap ve İran lisanlarında yazılmış 50 eser toplamıştır.

Şumnuda mevcud eski Türk yazı eserlerinin münderecatı felsefî, dinî, tıbbî, tarihî, lisanî ve hukukîdir.

Bir zamanlar Vidinde 27 cami varmış. Şimdi kalan 5 camiden 4 ü işliyor. Osman Pazvantoğlunun camisi ile «Camii cedid» ve Osman Pazvantoğlunun, avlusunda mezarı bulunan «Mustafapaşa» camisi iyi muhafaza edilmişlerdir.

Osman Pazvantoğlunun küçük taş kütüphane binasında 150 kadar kıymetli el yazısı eseri bulnmaktadır.

Her el yazısı ve kitap, Osman Pazvantoğlunun mühürünü taşıyor.

Şunu da işaret edeyim ki, Avrupaca maruf olan ve Peşte Üniversitesi türkoloji profesörü Yulius Neymet te alelâde görünen bu Osman Pazvantoğlunun kütüphanesine büyük ehemmiyet veriyor.»

Bu beyanattan anlaşılacağı veçhile, Bulgar türkologları, eski Türk eserlerine çok ehemmiyet veriyorlar. Bu kabilden, birkaç sene evvel İstanbuldan Bulgaristana paket ve ambalaj kâğıdı diye çuvallar dolusu kaçırılan eski Türk evrakını, Bulgarların ilmî tedkikat için ucuzca okka ile satın almaları tarihî ehemmiyetleri sebebiledir.

Bulgaristanda Mimar Sinanın eserleri

Mimar Sinanın ölümünün 350 nci yıldönümü münasebetile Türkiyede yapılmış olan ihtifaller Bulgaristanda da alâka ile takip edilmişti. Çünkü Mimar Sinanın Suriye ve Anadoludan başka bütün Balkan yarımadasında ve bu arada Bulgaristanda birçok eserleri vardır. Bu eserler cami, hamam, han, medrese, köprü ve sairedir.

Bu münasebetle Zora gazetesi, yazdığı makalede diyor ki:

«Mimar Sinanın yaptığı camilerden biri Sofyada, diğeri Rüstempaşa camisi adile Rusçuktadır. Gene Rusçukta Rüstempaşa, Burgazda Sokollu Mehmedpaşa imaretleri büyük mimarın eseridir. Svilengrad (Mustafapaşa) kasabasının yanında Meriç'in üzerindeki köprüleri de Mimar Sinan yapmıştır. Köstendil ile Dupnitsa arasındaki beş köprü de Sinanın eseridir. Bu köprülerden biri «Kadın köprü» namile anılmaktadır. Sofyada bir zamanlar mevcud olan Haseki hamamı da Mimar Sinanın eseridir.»

Sanayi umum müdürü Yarın geliyor

Sanayi umum müdürü B. Reşad yarın Ankaradan şehrimize gelerek ayni gün saat 15 de ticaret odasında bütün sanayicilerin iştirakile yapılacak olan toplantıya riyaset edecektir.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur

Tefrika No. 195

Millî mecliste hazırlanan fetva okununca her taraftan: "Hhal' hal' !„ sesleri yükseldi

Bu fetvanın salâhiyet sahibi bir makamdan sadır olması Osmanlı saltanatında carî anane icabındandı.

Şeyhislâm Ziyaeddin efendi meşru bir hükûmet âzasından değil idise vereceği fetva dahi bu ananeye mugayir düşerdi! Bu âdeta ulemadan herhangi bir zatın fetva kitaplarını karıştırıp istihrac edeceği bir hükmü ifadeden ibaret kalırdı.

Bu dakik sebebe mebni olmalı ki sultan Mehmed Reşad tahta cülûs edince Tevfik paşayı sadarette ve şeyhislâm Ziyaeddin efendiyi meşihatte «ipka» eylemiş ve bu suretle saltanatta selefinin hal'i meseuliyetini ister istemez üstüne alan kabinenin ve bu kabinede dahil şeyhislâmın mevkiini «meşru» gördüğünü hattı hümayunile tasdik ve teyid eylemiştir.

Ancak Tevfik paşa kabinesi meşru ve meşrutî idise Hareket ordusunun efal ve icraatı ne mâna alırdı?

Tevfik paşa hükûmeti irtica günlerinde teşkil edilmiş olmakla beraber hakikatte bir «mürteci kabine» değildi. O yalnız Abdülhamidin «idarei maslahat» kabinesi idi; vakit ve imkân olsaydı belki meşrutiyetle istibdat arasında köprü hizmetini görecekti.

Şimdi Hareket ordusu ve millî meclis elinde irticaa karşı meşrutiyeti iade işinde kullanılacaktı. Âsilerin zorundan ve hayat korkusile istifa etmiş olan mebusan reisi Ahmed Rıza bey mebusan tarafından yeniden reis tanınmıştı. Halbuki Ahmed Rıza beyle ayni sebepten ve ayni günde istifa etmiş olan Hüseyin Hilmi paşanın tekrar iktidar mevkiine getirilmesi için Tevfik paşanın istifa etmesi beklenilmiştir.

Fakat bu heyecanlı anlar bunları düşünmeğe müsaid değildi. Gerek Hareket ordusu, gerek âyan ve mebusan bu noktalarda ince eleyip sık dokumaktan ise en müstacel ve mühim saydıkları işi hemen görmek, bitirmek istiyorlardı.

Bunun için mecliste fetva alınıncaya kadar âzanın meclis salonundan çıkmaması ve hariçten hiç kimsenin de içeri girmemesi karar altına alındı.

Yalnız âyan reisi Said paşa ve Ahmed Rıza bey ile Tevfik paşa riyasetindeki vükelâ, şeyhislâm Ziyaeddin efendi ile Hacı Nuri efendi, fıkha intisabı olan ulemadan bir kaç mebus mebusan riyasetine mahsus odada bir encümen halinde toplandılar. Antalya mebusu Hamdi efendi bir fetva sureti tesvid etti. Fetva emini Hacı Nuri efendi bu müsveddeyi iptida kabul etmedi:

— Ben iftaya memur değilim; bu hususta rey ve mütaleamın sorulmasına lüzum yoktur.

Dedikten sonra şeyhislâm Ziyaeddin efendiye işaretle:

— Müftil'enam zatıâlileridir. Fetva vermek kendilerine aittir. Nasıl tensib buyururlarsa o veçhile icra ederler

Diye kestirdi. Bunun üzerine söz uzadı.

Halk sokaklarda toplanmıştı. Bunların kavlıyattan ziyade fiiliyata intizar ettikleri söylenildi. Hacı Nuri efendiden reyini izhar etmesi istenildi. Nihayet o da:

— Hal'de meymenet yoktur. Saltanatta tebeddül muktazi ise teklif ediniz de nefsini azletsin!

Cevabını verdi. Fetvayı tesvid edenler nihayetine (hal'olunmak veya istifa teklif edilmek şıklarından hangisini hal ve akid erbabı tercih eylerse icrası) mealinde bir fıkra ilâvesile fetvayı tashih ettiler. Hacı Nuri efendi de bu şekle razı oldu.

Abdülhamidin o kadar korktuğu fetva tebyiz ve imza olunduktan sonra içtima salonuna avdet edildi. Celse yeniden açıldı.

Hoca Hamdi efendi şeyhislâm Ziyaeddin efendinin imzaladığı fetvayı okudu.

Bu fetvada katî bir hüküm verilmiyor, meselenin hallini «erbabı hal ve akde, evliyayı umura» bırakılıyordu:

(İmamülmüslümin olan Zeyd bazı mesaili mühimmei şeriyeyi kütübü şeriyeden tay ve ihrac ve kütübü mezkûreyi men ve hark ve ihrak ve beytülmalde tebzir ve israfla mesugu şer'î hilâfında tasarruf ve bilâsebebi şer'î katil ve hapis ve tağribi raiye ve sair gûna mezalimi itiyad eyledikten sonra salâha rücu etmek üzere ahdü kasem etmişken yemininde hânis olarak ahval ve umuru müslimini bilkülliye muhtel kılarak fitnei azime ihdasında ısrar ve mukatele etmekle meneai müslimin Zeydi mezburun tagallübünü izale ettiklerinde bilâdı islâmiyenin cevanibi kesiresinden mezburu mahlû tanıdıklarına dair ahbarı mütevaliye vürud edip mezburun bakasında zarar muhakkak ve zevalinde salâh melhuz olmagın Zeydi mezbura imamet ve saltanattan feragat teklif etmek veya hal'etmek suretlerinden hangisi erbabı hâllü akt ve evliyayı umur tarafından ercah görülürse icrası vacib olur mu?

Elcevap:

Olur.

Ketebehül fakir

Esseyyit Mehmed Ziyaeddin

Ufiye anhü

Görülüyor ki şeyhislâm bu fetvada ikinci sultan Abdülhamidi (salâha rücu etmek üzere ahd ve kasem eylemiş) yani kanunu esasiye yemin etmiş iken (yeminfnde hânis) addediyor, büyük bir fitne ihdasında ısrar ile mukatele eylediğini kabul eyliyordu.

Abdülhamidin bizzat bu fitneyi ihdas eylemiş olduğuna, mukateleyi emrettiğine dair o gün hiç bir vesika ortaya konulmamıştı. O gün bu ancak bir zan mahiyetinde idi. Bu zan itmama esas ittihaz ediliyordu. Bu itham olsa, olsa o heyecan günlerinde İttihad ve Terakki cemiyetince ve Hareket ordusunca hasıl olmuş bir kanaat mahsulü idi.

Fetva makamı kabine, millî meclis âzası şimdi hep bu kanaate göre hareket ediyorlardı.

Mehmed Ziyaeddin efendinin fetvayı imza ettiği kalemi «teberrüken» Ahmed Rıza bey aldı! Fetva okununca mecliste her taraftan:

— Hal', hal'!

Sesleri yükseldi. Abdülhamide istifa teklifini ağza alan olmadı. Asabiyet ve heyecan o mertebede idi ki bunu ağza alan olsaydı umumî bir hücuma maruz kalacak gibi görünüyordu.

Hele mebuslar ikinci Sultan Abdülhamidi hal'etmekle millî hâkimiyetin kuvvetini izhar eyliyecekleri kanaatinde bulunuyorlardı.

Millî meclis reisi Said paşa bir ara:

— Fetvadaki (erbabı hallü akt ve evliyayı umur) dan murad devletin vükelâsı değil midir?

Diye ortaya bir söz attı; hal' keyfiyetini vükelâya tahmil ve havale etmek istedi. Fakat mebuslar kendilerini (hallü akt erbabı) addeyledikleri için bu fikre derhal (vükelâ icra hususunda padişahın vekilleridirler. Vekillerin müekkillerini azletmesi mantığa muhalif olur) yolunda cevaplarla muhalefet ettiler.

Şeyhislâm Mehmed Ziyaeddin efendi, ki fukahadan kendi halinde bir zattı, imza ettiği hal' fetvasının tesvidinde olduğu gibi münakaşasında sükûtu iltizam eylemişti. (Zaten ne vükelâ meclisinde, ne âzasından bulunduğu âyan meclisinde söze karıştığı görülmezdi.) Hal' bütün zihinleri işgal ediyordu.

Bu münakaşa ve müzakere esnasında âyandan ferik Sami paşa:

— İstanbulun fatihi ikinci Sultan Mehmed olduğu gibi bu defa payitahtın istibdad ve irtica elinden kurtarılması da bir fetih olduğu için saltanat veliahdinin beşinci Sultan Mehmed unvanile iclâsını teklif eylerim. demesi üzerine alkışlar koptu.

Hal' kararı verileceği anda halin ulviyetine delil olmak üzere millî meclis reisi Said paşa riyaset kürsüsünde ayağa kalktı. Âyan ile mebusan da kalktılar.

Muvakkat bir sükût hasıl oldu. Meclis bir inşirah ve gurur havasile dolmuştu. Vazifenin ağırlığile beraber ifasında zaruret ve isabet yörülüyordu.

(Arkası var)

BRİÇ

Kontrakt Briç

Meşhur eller No. 21

	♠ A 9 5 2 ♥ V 8 6 3 ♦ A R D 9 ♣ 9	
♠ 8 ♥ 7 5 2 ♦ 6 5 3 ♣ D V 10 8 7 2	Şi G Şa C	♠ 7 6 4 ♥ A D 9 4 ♦ V 10 7 4 ♣ 4 3
	♠ R D V 10 3 ♥ R 10 ♦ 8 2 ♣ A R 6 5	

Kâğıd veren: Cenub.
Her iki taraf zonda.

Deklârasyon

Cenub	Garb	Şimal	Şark
1 ♠	Pas	3 ♦	Pas
3 ♠	Pas	4 ♠	Pas
5 ♠	Pas	6 ♠	Pas
Pas	Pas		

Oyun

Kozcu: Cenub Oyun: 6 pika

Garb sineğin damını çıktı, cenub aldı. Bir çok kozcular bundan sonra muhasım ellerdeki kozları çıkarmak için üç el atu oynadılar. Müteakiben cenub küçük bir sinek oynadı, yere kestirdi. Yerden karonun as, rua ve damını oynadı. Üçüncü karoya elindeki boş sineği kaçtı. Yerden bir kupa çevirdi. Kupa ruası şarkta olduğundan kozcu petişilem yapmağa muvaffak oldu ve deklârasyondaki isabetinden dolayı kendi kendini tebrik etti.

Kritik

İlk sineği aldıktan sonra kozcu, küçük bir sinek oynıyarak yere kestirmelidir. Üçüncü levede yerden küçük bir koz çekip elden tutmalı. Dördüncü levede bir sinek boşu daha oynıyarak yerin ası ile kesilmelidir. Beşinci levede kozcu yerden son kozunu oynar, elinden tuar.

Kupa ası şarkta ise ve karoları da dörtlü ise şarkın kâğıd yedirmeye maruz bırakılabileceğini kozcu takdir etmelidir. Bunun için de son üç atusunu çekmelidir. Biraz evvel bir kupa ekarte etmeğe mecbur kalmış olan şark iki defa daha kâğıd vermek mecburiyetindedir. Karo valesinin yanını yemeğe cesaret edemez. Kupanın damını ve dokuzlusunu yemek iztırarındadır. Bundan sonra cenub büyük sineği oynar, şark ümidsiz bir vaziyete düşer. Eğer kupa asını yerse kozcu bütün kupalarını alır. Karonun yanını yerse yerdeki dördüncü karo da sağ kalır, kozcu elindeki iki kupayı karolara kaçar. Neticede granşilem yapar.

El No. 22

	♠ 8 7 5 ♥ V 7 5 ♦ A 10 9 8 5 ♣ 4 2	
♠ A D 6 4 2 ♥ D 9 3 ♦ D 6 ♣ V 9 3	Şi G Şa C	♠ 9 3 ♥ 8 6 4 2 ♦ V 4 3 ♣ D 8 7 5
	♠ R V 10 ♥ A R 10 ♦ R 7 2 ♣ A R 10 6	

Kâğıd veren: Cenub.
Şark ve garb zonda.

Deklârasyon

Cenub	Garb	Şimal	Şark
2 ♣	Pas	2 ♦	Pas
2 S.A.	Pas	3 ♦	Pas
3 S.A.	Pas	Pas	Pas

Not: Cenubun elinde 22 sayılı ve her rengi tutucu bir kâğıd vardır, binaenaleyh birinci turda birden üç sanzatu diyebilir.

Oyun

Kozcu: Cenub Oyun: Üç sanzatu

Garb pikanın dörtlüsünü (mertebe itibarile dördüncü kâğıdı) oynadı, cenub vale ile aldı. Kozcunun elinde daha altı sağlam leve var, eğer kupa damı şarkta ise kupadan bir leve daha alabilir. Bunu da aldığını farzedersek gene mecmuu oyunu çıkarmağa kâfi değildir.

Şu halde kozcunun yegâne istinadgâhı karolardır. Fakat şarka el geçmeden karoları yapıp yapamıyacağını kestiremez. Elin şarka geçmesi ise cenub için felâketi mucib olabilir. Bununla beraber el şu suretle oynanmıştır:

İkinci levede cenub karonun ruasını oynadı, arkasından küçük bir karo geldi, garb damı koydu. Akıllıcasına hareket eden kozcu leveyi garbe bağışladı. Şimdi garb pika gelirse cenub on leve kırar, başka bir renk gelirse kozcu oyun için lâzım olan dokuz leveyi ferah ferah yapar.

Kritik

Kozcu birinci leveyi alıp ta arkasından karo ruasını oynadığı zaman garbde oturan oyuncunun şu basit muhakemeyi yürütmesi lâzımgelirdi: Eğer karonun valesi cenubda ise bu leveye damı veya altılıyı vermesinde hiç bir fark yoktur. Fakat vale şarkta ive ve iki yanı varsa - ki böyle olması pek mümkündür - vereceği kâğıdın büyük bir ehemmiyeti vardır. Binaenaleyh bu ihtimali gözönüne alarak **karo ruası üzerine damı vermelidir. Böyle oynadığı takdirde kozcu oyununu çıkaramaz.**

AKŞAM SPOR

Finlandiya güreşçileri bugün geliyorlar

Ilk millî müsabaka yarın akşam Taksim stadyomunda yapılacak

Aylardanberi dedikodusu devam eden Finlândiya güreşçileri nihayet geliyor. Dünyanın en kuvvetli güreşçilerine malik olmakla iştihar eden Finlândiyalıların şehrimize gelmeleri başlı başına bir hâdise olmakla beraber bu seferki gelişlerinin millî güreş teması için olması bu karşılaşmaların ehemmiyetini fazlalaştırmaktadır.

Finlândiya ile geçen sene başlıyan bu müsabakalar, Finlândiyalı kont Bertel Nordstremim tarafından greko romen tarzında güreşilmek üzere üç sene müddetle tertib edilmiş ve müsabakalarda iki defa galib gelene verilmek üzere 50 santim büyüklüğünde bronz bir heykel verilmesi kararlaştırılmıştır.

Heykel, geçen sene İsveçli meşhur heykeltraş Anders'a Jonson'a bizzat Finlândiyalı kont tarafından parası tediye edilerek yaptırılmıştır.

Bu temasın ilki geçen sene Helsingforsta bizim takımın seyahati ile başlamış ve kupa için yapılan greko romen müsabakalarında bizim güreşçiler 5 - 2 yenilmişlerdir. Aynı seyahatte yapılan serbes müsabakalarda takımımız 6 - 1 galib gelmiştir.

Finlândiyalı güreşçiler içlerinde bu senenin Avrupa şampiyonu bulunan bir kadro ile bugün şehrimize geleceklerdir. Finlândiya güreşçilerinin isimlerini ve hâlen Finlândiya güreş âlemindeki kudretlerini sırasile yazıyoruz:

56 kilo: Kauku Küsseli Finlândiya şampiyonu, 61 kilo: Kustaa Pihlojamaki Finlândiya şampiyonu, 66 kilo: Lauri Roskela 936 olimpiyad birincisi 937 - 938 Avrupa şampiyonu, 72 kilo: Juhu Kinnunen Finlândiya şampiyonu, 79 kilo: Arir Kusaari Finlândiya ve Avrupa şampiyonu, 87 kilo: Elmer Harma Finlândiya ve Avrupa şampiyonu, Ağır sıklet: Pekka Mellvua Finlândiya şampiyonu.

Finlândiyalılarla ilk müsabaka yarın akşam saat 21 de Taksim stadında yapılacaktır. Ve bu karşılaşma millî temas olarak tesbit edilmiştir.

Perşembe günü Ankaraya hareket edecek olan Finlândiyalılar 3 ve 4 eylûl cumartesi, pazar günleri Ankara stadında hususî mahiyette biri greko romen diğeri serbes olmak üzere iki temas yapacaklar ve pazar akşamı İzmire hareket ederek Fuar münasebetile İzmirde takviye edilmiş İzmir güreşçilerile bir temas daha yaparak 10 eylûlde memleketlerine avdet edeceklerdir.

Mısırlılar üçüncü maçlarını bugün yapıyorlar

Festival dolayısile şehrimize davet edilen Mısırlılar dün sabah Taksim Cümhuriyet âbidesine giderek merasimle çelenk koymuşlar ve merasimi müteakib Güneş klübüne giderek klübü gezmişler ve klüb tarafından kendilerine bir çay ziyafeti verilmiştir. Mısır konsolosunun da refakat ettiği kafile Güneş klübünde Atatürk tazim salonunda Atatürk şerefine bağırmışlardır.

Güneş klübünün intizamından ve misafirperverliğinden çok mütehassis olan Mısırlı sporcular konsolostan bilhassa Güneş klübünün önümüzdeki sene Mısıra getirtilmesi için tavassutta bulunmasını rica etmişler ve konsolos ta kendilerine vadetmiştir.

Mısırlı futbolcüler bugün Taksim stadında üçüncü ve son maçını Pera-Şişli muhtelitine karşı oynıyacaklardır. Saat 17 de yapılacak olan bu maçın da Mısırlılar tarafından kazanılacağı tahmin edilmektedir.

Ağaçtan düşen çocuk öldü

Evvelki gün Şişli civarında Ayten adında bir çocuk dut toplamak üzere çıktığı ağaçtan düşerek tehlikeli surette yaralanmış, Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştı .

Küçük Aytenin yaraları ağır olduğundan hayatı kurtarılamamış ve dün hastanede ölmüştür. Vaka müddeiumumiliğe bildirilmiş, adliye doktoru B. Enver Karan tarafından yapılan muayene neticesinde çocuğun cesedinin gömülmesine ruhsat verilmiştir.

Eski ve yeni Istanbul

(Baş tarafı 7 inci sahifede)

— Başını kes! - emrini verdi.

Bostancı başı:

— Padişahıma uzun ömürler!.. Terbiyesizin canı daha ok değer değmez teninden ayrılmıştır! - dedi.

Bu ara bulucu yalanla yaralı köylünün hayatını kurtardı.

Hünkâr oradan doğruca Ayasofya camisi kapısına geldi. Divana gelecek rüşvetçi Ermenilerin idam edilmesi için kaymakam paşaya emir vermek üzere tebdili kıyafetle divana girmesini bostancıbaşıya bildirdi.

Bostancıbaşı orada gördüğü bir Rumeli neferile kılığını değiştirerek ve neferi muhafaza altına aldırarak, derhal bir arzuhal yazdı istidanamesi elinde, bu elbiseyle divana girdi.

Bostancıyı tanıyan Bayram paşa, ehemmiyetsiz bir tavırla arzuhalı alarak tezkereciye verdi. Bu sırada, iki devlet adamı, saray dilsizlerinin lisanile konuştular:

Paşa, göz ucu ile süratli bir nazar atarak:

— Ne var?

Ağa, dişlerini sıkarak, gene o lisanla:

— Padişah pek hiddetli!

Bunun üzerine, paşa:

— Yanıma yaklaş!

Ağa:

— Buradaki Ermenilerden bazılarının rüşvet verdikleri anlaşıldı. Hünkâr bunların idam edilmesini ferman buyurdu.

Bayram paşa da bunu Kazaskerlere tebliğ etti. Sonra cellâda ve subaşıya, divanda hazır bulunan birçok Ermenilerden birkaçının başı kesilsin diye emir verdi. Bu emir derhal icra olundu.

Bir gün içinde, seyrüsefer kaidesini bozan köylü, rüşvet veren Ermeniler en şiddetli cezalara çarpılmışlardı. Şimdi de sıra rüşvet alan moda kralı büyük maceracıya geliyordu.

Padişah saraya varınca, Abazayı çağırıp bahçede, güvercinliğin yakınında hapsettirdi. Bostancıbaşı, divandan dönünce, Abazanın idamı fermanını hazırlanmış buldu ve maiyetinden bir bostancı ile kendisine gönderdi.

Abaza, hattı okuyunca, Allaha hamdederek:

— Dünyada bir muradım kalmadı. Emir padişahımın! Hiç gam değildir! - dedi.

Maiyetinin muhafazasını dördüncü Murada ısmarladı. Namaz kıldı. Sonra bostancılar kemend attılar.

***

İşte, Osmanlı tarihinin en cazip simalarından, hükümdarlıklara göz dikmiş, fakat ancak moda hükümdarı olabilmiş Abaza, böyle şık yaşadı, idam kemendi karşısında soğukkanlılığını kaybetmek zarefetsizliğini göstermeden böylece öldü. (24 ağustos 1634).

Ertesi gün naşi kaldırılarak vüzeraya mahsus resmî kavukla tabuta konuldu. Bütün ekâbir cenazeyi teşyi etti. Namazi Beyazıd cami avlusunda kılındıktan sonra tabut Kuyucu Muradpaşa türbesine götürüldü

***

Dördüncü Muradın devri kan dökme ve ihtilâl boğma devri olduğu gibi şehircilik ve moda devri olduğunu söylemekle de hata etmiyoruz galiba...

Yürük Çelebi

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Garib insanlar

Yazı geçirmek üzere büyük bir yalının, iki bölüğünden birini tutmuştum. Yanımdaki bölükte bir aile oturuyordu. Orta yaşlı bir karı koca, bir kaynana... Ve bir de ailenin küçük çocuğu... Bir de sandalları vardı.

Yalının benim oturduğum kısmı ile onların tarafındaki pencereleri birbirine son derecede yakındı O kadar ki öteki tarafta küçük bir çıt olsa benim kulağıma kadar geliyordu.

Bitişik komşularım hakkında bazı malûmat sahibi olmak istiyordum. Onlar hakkında kimin fikrini sorsam:

— A son derece misafirperver insanlardır... Misafir için parçalanırlar... cevabını alıyordum.

Ne yalan söyliyeyim? Komşularım hakkında çok iyi fikir sahibi olmuştum. Onların bu derece misafirperver olmaları, kendilerini gözümde pek ziyade büyütmüştü.

Bir gün penceremin yanında oturmuş kitab okuyordum. Bitişik ailede bir patırdı koptu:

— Buyurunuz... Buyurunuz efendim...

— Nasıl oldu? Hangi dağda kurt öldü de bizi hatırladınız...

— Rica ederim şöyle oturunuz...

Anladım ki bitişik komşulara bir misafir gelmişti. Çünkü: «Buyurunuz!», «Buyurunuz!» sözleri ayyuka çıkıyordu.

Komşularımın ne kadar misafirperver insanlar olduğunu işittiğim için hemen yan pencereye geçtim. Buradan bitişik komşunun evinde konuşulan her şey işitiliyordu. Üstelik bitişik ailenin mutfakları da tabak gibi gözüküyordu.

Bizim komşular, gelen misafirlere: «Nerelerdesiniz?», «hiç kapımızı çalmıyorsunuz!», «sizi gidi vefasız dotslar sizi» gibi bir sürü sitemlerde bulunuyorlardı.

Fakat arasıra garib bir şey oluyordu. Bitişik komşularımızdan biri bazan koca, bazan evin kadını, bazan kaynana, bazan da ailenin çocuğu mutfağa giriyorlar, bir şeyler yiyorlar, sonra misafirlerin yanına çıkıyorlardı.

Böylece akşam oldu. Misafirler artık gitmek niyetile kalktılar:

— Bize müsaade!.. diyorlardı.

Misafirlerin bu sözü üzerine bizim komşular karı, koca:

— Aman efendim, yemeğe kalsanıza...

— Rica ederim, Allah ne verdi ise hep birden yemek yeriz.

— Kalnız canım... Zaten bizim de yemeğimiz yok... Başçıdan bir pişmiş baş, biraz meyva, öteberi alırız. Bizim sandala biner, deniz üstünde yemek yeriz yahu... Fakat misafirler artık kalkmışlardı. Komşularım onları kapıya kadar geçirdiler.

Misafirler yalının kapısından çıkar çıkmaz yalının bitişik bölüğünde garib bir şey oldu. Komşum olan karı koca âdeta sevinçlerinden oynıyacaklardı.

Kadın:

— Oh gittiler... Sepetledik!.. diye kahkaha atıyor, erkek:

— Aman yemeğe kalacaklar diye ödüm patladı... diyordu.

Ben kendi hesabıma şaşırıp kalmıştım. Hani komşularımız son derece misafirperver insanlardı?..

Şimdi bitişik köşkteki erkek karısnı tenkid ediyordu:

— Yahu... «Yemeğe kalnız!..» diye o kadar ısrar ediyordun, ya kalsalardı?..

Kadın bilgiç bir tavırla cevab verdi:

— Aman sen de... Budala mısın?.. Evvelâ baktım, ağızlarını aradım... Yemeğe kalmağa niyetleri olmadığını görünce, ancak giderken ısrar ettim. Onlar çıkıp gitmek üzere şapkalarını giydikten, hazırlandıktan sonra «yemeğe kalınız!» dedim... Yoksa yemeğe kalmak niyetinde olduklarını hissetseydim hiç: «Yemeğe kalınız!» diye ısrar eder miyim? Bu benim usulümdür. Ancak eve gelen misafirler kapıdan çıkarken: «Aman yemeğe kalınız...» diye başlarım. O zaman da artık yemeğe kalmazlar tabiî...

Kadın sustu. Bu sefer erkek başladı:

— Fakat hepimiz sıra ile mutfağa girip nasıl misafirlerden gizli gizli yemek yiyorduk...

— Ne yaparsın... O güzel yemişleri, o güzel yemekleri misafire çıkaracak değiliz ya... Tabiî gizli gizli yiyeceğiz...

Komşularımın bugünkü hali son derece tuhafıma gitmişti. Aradan dört beş gün geçti.

Gene ayni yan pencerenin önünde oturuyordum. Birdenbire bitişik komşudaki kadının sesini işittim. Kocasına:

— Eyvah... diyordu, vallahi geliyorlar... Hem de çolukları çocukları ile beraber geliyorlar... Kocasının canı pek ziyade sıkılmış olacak ki:

— Yahu... dedi, bunlar da nasıl insanlar... Bugün pazar işte... Başka misafirlerimizin geleceklerini bildikleri halde ne diye gelirler? Ne saygısızlık bu...

— Acaba kapıyı açmasak mı? Evde yok mu dedirtsek...

— Olmaz yahu olmaz... Bugün pazar olduğunu, başka misafirlerimiz geleceğini, bizim evde bulunacağımızı biliyorlar. Kapıyı açmasak olmaz...

Misafirler bitişik bölüğün kapısını çalmışlardı. Komşularım karı koca kapıya indiler. Gayet hararetli bir karşılama:

— Buyurunuz efendim... Buyurunuz...

— Yahu nerelerdesiniz?.

— Hangi dağda kurt öldü buyurunuz...

— Şöyle oturun efendim... Sanki biraz evvel misafirlerden şikâyet eden onalr değilmiş gibi öyle ateşli karşıladılar ki...

Erkek:

— Aman orası cereyan yapıyor. Şu köşeye buyurunuz...

Derken kadın misafirlerden birine:

— Haydi beş el bir tavla atalım... diyerek tavla kutusunu koşturdu.

Nihayet komşum misafirlere:

— Sandalı çıkartalım da biraz geziniz!.. dediler. Sandal hem bizim komşuları, hem de misafirlerini almazdı. Bunun için yalnız misafirler sandala bindiler. Gezmeğe başladılar. Bu esnada bitişik komşunun kaynanası:

— Aman çocuklar... Hazır misafirler yokken şu karpuzu getiriniz yiyelim... dedi.

Denizde, yalının önünde sandalla dolaşan misafirler pencerelerden görmesinler diye bütün aile yere çömeldi. Bir tepsi içindeki karpuzu kestiler. Sanki gizli bir iş, bir cinayet yapıyorlarmış gibi misafirlerden kaçamak karpuzu yediler. Karpuz bitince komşuları bir telâş aldı:

— Karpuzun kabuğunu mutfaktaki çöp tenekesine atarsak ya misafirlerden biri görürse... Bizim kendilerinden gizli karpuz yediğimizi anlarlarsa...

— Acaba karpuz kabuklarını bahçenin bir köşesine mi gömsek... Şimdi de yaptıkları cinayetin izlerini ortadan kaldıracaklarmış gibi bir halleri vardı.

Yemekler o günü de mutfakta gizli ve kaçamak suretile yenildi. İki ay sonra ben komşularımla tanışmıştım. Bir kere evlerine gittim. Ne karşılama... Ne karşılama... Şapkamı alıp kapıdan çıkarken bir ısrardır başladı:

— Yemeğe niçin kalmıyorsunuz... Allah aşkına kalınız... Evime dönerken düşünüyordum: Şu dünyada ne garib insanlar var!.. Şimdi her halde arkamdan onlar: «Oh... Hamdolsun sepetledik!..» diye bayram yapıyorlardır.

Hikmet Feridun Es

BULMACAMIZ

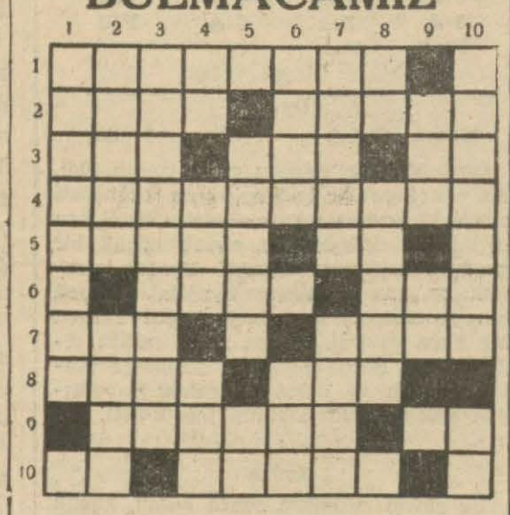

Soldan sağa :

1 — Kilükal.
2 — Sayı - Deniz kuşu.
3 — Tersi cem edatı - Hayvan gıdası - İş yapan âzamız.
4 — Sergerde.
5 — Usanan - Nota.
6 — Sakat - Tersi soy olur.
7 — Japon parası - Keyif.
8 — Kurumlu - Mahal.
9 — Tayın anası - Cevher.
10 — Nota - Büyükler.

Yukarıdan aşağı:

1 — Eski Türk şövalyesi.
2 — Manidar - Yeni değil.
3 — Genç erkek.
4 — Tersi beyan edatıdır - Kovan mahsulü - Şart edatı.
5 — Yenmiş - Tersi bir mesaha ölçüsü olur.
6 — Eski Yunan üdebasından biri - Sıcak mevsim.
7 — Kan borusu - Zihnievvel.
8 — Vücuddeki arızi şişkinlik - Çift olmıyarak.
9 — Madeni iplik - İki harf.
10 — Karısından korkan erkek - Bir harfin okunuşu.

Geçen bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

1 — Başıbozuk, 2 — Azilolan, 3 — Baran, Hane, 4 — Arina, İrat, 5 — Yan, Paradi, 6 — İz, Kan, Nan, 7 — Galeri, 8 — İrift, Hile, 9 — Se, Karış, 10 — Yen, Oniki.

Yukarıdan aşağı :

1 — Babayiğit, 2 — Azarazar, 3 — Şirin, Lise, 4 — İlân, Kefen, 5 — Bonapart, 6 — Ol, Âni, Ko, 7 — Zahir, Han, 8 — Unaran, İri, 9 — Nadanlık, 10 — Metin, Eşi.

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında

EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ

vasıtadır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz! ★

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

DİŞİ KORSAN

Tarihî Deniz Romanı

Yazan: İskender F. Sertelli — Tefrika No. 100

Said, arkada kalan keşif koluna emir verdi: "Hücum!,,

Korsanlar her şeyden önce susuzluklarını gidermek istediler... Kuyunun etrafını sardılar. Yukarıya su çektiler. Belliydi ki, şehir dışındaki halk bu sudan içiyordu. Tereddüdsüz içmeğe başladılar.

Yüz elli kişiden elliye yakını ilk hamlede su içti. Diğer kısmı ormanın alt kısmında pusuya yatmıştı. Said onlara da haber gönderdi:

— İçilecek su bulduk. Biraz sabrediniz.. siz de içeceksiniz!

Antonyo ile Said bir ağacın üstüne çıkarak sık yapraklı dalları arasında gizlenmişlerdi.

Aradan çok geçmedi. Trakyadan gelen kafile şehir kapısı önüne yaklaşmıştı..

Said bir ıslık öttürecek, mücahidler palalarını çekerek yolcu kafilesine hücum edecekti.

Hücuma hazırlanan Arablar arasında birdenbire bir inilti ve fısıltı başladı:

«— Sancılandım...»

«— Dizlerim tutmuyor...»

«— Karnımın içini gizli bir el burup koparıyor!»

Ve biraz sonra hep bir ağızdan:

— Ölüyoruz...

Sadaları yükselmeğe başladı.

Hiç beklenilmiyen bir felâket elli mücahidi bir anda yere sermişti.

Korsanlar zehirlenmişlerdi.

Said derhal ağaçtan yere atladı... Kıvranan mücahidlerin hepsini bi-ıer birer muayene etti. Korsanların gözleri dönmüş, ağızlarındaki salyaları yemyeşil olmuştu.

Korsanlar iztırab çekerek, yerlerde sürünerek, inliyerek ölüyorlardı.

Said bu vaziyeti görünce, diğer keşif kolunun da ayni âkibete uğramaması için hemen kuyunun ağzını kapattı ve öteki arkadaşlarına suların zehirli olduğunu bildirdi.

Said, ne pahasına olurs aolsun - gelmişken - kollarını sallıyarak dönmek istemiyordu.

Arkada kalan keşif koluna emir verdi:

— Hücum...

Antonyo korkudan titriyordu. Ağaçtan bir türlü yere atlıyamıyordu.

Said geride kalan mücahidlerin önüne düştü.

Gabes zindanından kaçmağa muvaffak olan bir aslan böyle serbes bir sahada elbette bir varlık gösterecekti.

Koştular.. ve palalarını sallıyarak, ilk yolcu kafilesini önlediler.

Said:

— Vur..!

Diye bağırıyordu.

Trakyadan Bizansa gelen kafile yüz kişi kadar vardı.

Said kafileye yaklaşınca tekrar bağırdı:

— Kadınların güzellerini esir alalım...

Kapıya uzak kalan kafileden - güzel kadınlardan başka - hiç kimse kurtulamadı. Korsanlar hepsini kılıçtan geçirdiler ve götürülebilecek mallarını, mücevherlerini alıp tekrar ormana döndüler.

Bu sırada Bizanslılar korsanların hücumunu görerek derhal kapıyı kapamışlardı. Bundan sonra surlardan da ok yağmuru başladı Arablar burada da bir mikdar ölü bırakarak kaçtılar.

Bizanslılar böyle bir hücum ihtimalini düşünerek, o civardaki suları zehirlemişlerdi. Şehir dışındaki halk evlerdeki kuyuların sularını içiyorlardı.

Bizanslılar, korsanların mikdarını keşfedememişlerdi.- Kapıyı kapar kapamaz faaliyete geçmişlerdi. Eğer bu baskını yapan korsanların bir avuç mücahidden ibaret olduğunu anlasalardı. surlardan bir huruç hareketi yaparak, Arabları bir kaşık suda boğmak işten bile değildi. Bizanslıların- (Romanos Portas) surlarında iki bine yakın muharibleri vardı.

Korsanlar ormandan uzaklaşarak öğleye doğru sahile indiler.

***

Said yarlandı mı?

İki korsan gemisi Yedikule açıklarında bekliyordu.

Yolda surlardan uzaklaşırken bir kaç Arab denizcisi daha yaralanmıştı. Bizanslılar kosranlara ok yağdırmakta devam ediyorlardı. Artık, atılan oklar boşluğa düşmeğe başlamıştı. Kurtulan Arablar tehlikeyi atlatmışlardı.

Sahile doğru iniyorlardı.

Ölenler kimlerdi? Kimler sağ kalmıştı?

Bunu ancak sahile inince anlamışlardı.

Korsanların reisi surlardan dönerken bir okla yaralanmıştı. Fakat, mesafe çok uzak olduğu için, atılan ok hızını almış, Saidin sol omuzuna hafifçe saplanmıştı. Saidin arkasındaki oku çekip yere attılar.

Said omuzundaki ince bürnozla yarasını sarmıştı. Az çok iztırab duyuyordu. Fakat, vaziyeti yakından görüp anladığı için çok memnun görünüyordu.

— Ah, diyordu, şu kapının dışında bir kaç bin kişilik bir ordu ile karargâh kurup otursak. İşte Bizanslılar o zaman muhasaraya dayanamazlar, şehri çarçabuk bize teslim ederlerdi.

Said böyle düşünüyordu. Oysaki, Bizans imparatoru askeri için bir yedek açık kapı daha hazırlamıştı. Cibalideki Haliç kapısından her şey tedarik edilebilirdi. Halicin karşı yakası serbesti. Arablar bunu düşünemiyorlardı.

Korsan gemileri sahile yanaşınca, keşif kolu gemilere bindi. Bir gecelik keşif Arablara seksen kurbana mal olmuştu. Dönenler yetmiş kişiyi bulmuyordu.

Said arkadaşlarını sayınca:

— Bu kurbanların acısını Bizanslılardan çıkarmadan dönmiyeceğim. (Romanos kapısı) şimdilik onlar için tehlikeye düşmüş demektir. Kapıyı kapadılar. Artık Bizanslılar için nefes alacak bir delik kalmadı. Hepsi de kapana kısıldı. Yarın açlıktan birbirini yemeğe ve nihayet şehrin kapılarını açmağa mecbur olacaklar.

Gemilere bindiler..

Öğleden sonra Yedikule surlarını dolanarak, Kızkulesi açıklarına döndüler.

Saidin (Romanos kapısı) cihetinde bir keşif yapmağa gittiğini haber alan korsan kaptanları, Saidin döndüğünün görünce gemiye koştular. Saidin omuzu sarılıydı.

Antonyo da topallıyordu.

O da ayağından yaralanmıştı.

Said kaptanlara:

— Düşman cephelerini yakından gördüm, dedi, (Romanos kapısı) açıktı... Biz gidince düşman, ordu ile geldiğimizi zannederek kapıyı derhal kapattı. Bu kapı açık kaldıkça muhasaranın hiç bir mânası yoktur. (Romanos Portas) a sık sık baskınlar yakmalı ve bu kapının daima kapalı bulundurulmasına çalışmalıyız..

Antonyo faydalı bir fikir verdi:

— Romanos kapısına sokulmağa lüzum yoktur. Açıkta dolaşarak, Trakyadan gelecek kafileleri çevirip yağma etmek te beklenen neticeyi verir. Maksad Bizanslılraın yardım görmemesi değil midir?

Antonyonun fikrini herkes kabul etti. Çünkü bu işin ucunnda hem harb tehlikesi yoktu, hem de yağmacılık vardı.

Bir kaç gün sonra tekrar yeni bir baskın yapmağa karar verdiler.

Esir kadınlar arasında kimler vardı?

(Romanos kapısı) baskınında yedi kadın esir almışlardı. Bunların üçü kız. dördü yirmi beş, otuz yaşlarında evli kadınlardı. Kocalarını, babalarını kılıçtan geçirmişlerdi.

(Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

ESKİ, YENİ TÜRKÇE VE DAKTİLO BİLİRİM — Asekrliğim yok, kefalet veririm, taşraya da gider ehven ücretle çalışır. Akşamda (İş) rümuzile mektub mü. ★ — 1

TECRÜBELİ MUHASİB — Günde bir kaç saat mağaza, fabrika muhesebe defterini yazmak, hesab yazı işleri yazar ucuz fiatle iş arar. Akşamda S. D. mektublar mü. ★ — 1

ESKİ YENİ HARFLERİ BİLİR — Orta derece tahsili olan iyi aileye mensub Türk bayan münasib bir iş arıyor. Akşamda (A. V.) Rü. mektubla müracaat taşraya da gider. ★

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

TERZİ KALFASI ARANIYOR — Subay ve sivil ceketleri, Üsküdar iskelesinde terzi Osman Nuri Biçen terzihanesine müracaat. ★ — 1

HASTABAKICI ARANIYOR — İstiyenlerin Ortaköy Şifa Yurdu direktörlüğüne (Muallim Naci cad. 115) her gün saat 15 - 17 ye kadar müracaat etmeleri. ★ — 1

EBE HASTABAKICI ARANIYOR — Ameliyathanede çalışmış olanlar tercih olunur. İstiyenler Nişantaş Güzelbahçe Dr. Kenan Tevfik kadın hastanesine mü. ★

ALTI YAŞLARINDA BİR ÇOCUĞA BAKMAK ÜZERE — Çocukla hakkile meşgul olacak bir bayana ihtiyaç vardır, taliblerin telefonla 56 - 72 numaraya müracaatları. ★ — 2

KÜTAHYA — Memleket hastanesinin ahçılığına 30 lira ücretle iyi bir ahçı alınacaktır. İstekliler şeraiti öğrenmek üzere hastaneye müracaat. ★

DADI ARANIYOR — Kışları Ankarada geçiren bir ailenin dört aylık çocuğuna dadı aranıyor. Tel. 52.167 ★

DAKTİLO ARANIYOR — Taliblerin perşembe günü öğleden sonra Ayaspaşada Dilâra apartımanının 12 No. müracaat. ★ —

3 — SATILIK EŞYA

KELEPİR VE UCUZ BİR PİYANO — Acele satılıktır. Beyoğlu Yeşil sokak N. 30. (Melek sinema aşağıda) M.me Anastasiya. saat 3 - 7. ★

SATILIK PİYANO — Alman bir piyano pek az kullanılmış acele satılıktır. Müracaat: Beyoğlu Tepebaşı Asmalımescit caddesi 45 No: lu dükkâna. ★ — 1

SATILIK YATAK ODASI — Viyana mamulâtı ve 5 parçadan ibaret zarif bir takım. Taksim Topçu caddesi «Uygun» apartımanı kapıcısına müracaat ★ — 7

150 LİRAYA PİYANO — Markası Gervais satılıktır. Pangaltı Meyva sokağında Harbiye çeşmesi karşısında 11 No. ★ — 2

FİAT OTOMOBİLLERİ — 550/15 No. iç ve dış beşer yeni pirelli lâstik 165 liraya acele satılıktır. İstanbul Aşirefendi cad. İhsaniye H. No. 1. ★ — 2

SATILIK ŞEVROLET KAMYONET — Uzun şase çift lâstik az kullanılmış Perşembe pazarında Saamon kamyon garajına müracaat. ★ — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

GAYETLE DEĞERLİ İRAD — Galatada iyi bir mevkide % 10 yüzde on getirir 38 bin liraya satılık akar. Galata Havyar hanında 77 No. da A. Yetiğe müracaat. ★ — 1

ACELE — Unkapanı Gazi köprüsü karakol arkasında 18, 20 No. lı dükkân maa odalar yarım hisse ucuz satılık. Göztepe Yeşil Bahar sok. 12 No. mü. ★ — 1

1200 LİRAYA SATILIK EV — 3 oda 1 sofa, 868 arşın bahçe kuyu tramvay cad. yakın denize nazır görmek için Cerrahpaşa Hobyar mahallesi kahveci Hacı Aliye mü. ★ — 1

SATIN ALMAK İSTİYORUM — Boğaziçinde Vaniköy, Kandilli, Anadoluhisar, Kanlıcada satılık yalısı, evi, arsası olanlar, mallarının evsafile en son fiatlerini - Galata posta kutusu 1137 adresine yazı ile bildirmeleri. — 3

HAFTADA BİR DEFA YATACAK BİR GENÇ — Bilhassa kadıköy ve havalisinde tenha moble bir oda arıyor. Akşama A. C. A. rümuzuna mektubla müracaat. ★ — 1

DOKTOR MUAYENEHANESİ — Taksimin en mütena yerinde mükemmel bir diş muayenehanesinde bir doktor arkadaş için iki oda kiralıktır. Her türlü konfor ve vesait mevcudur. 49313 No. ya telefon edilmesi. — 1

SATILIK EV — Kadıköyde Misakı Milli mahallesinde 52 No. da kâin, üç katlı, yedi odalı maa bahçe ve bodrum, üç nevi suyu havi, iki mutfaklı, üç hollü, iki yüklük, elektrik ve havagazı tesisatı olan, gayet sıhhi kâgir ve mülk bir ev satılmaktadır. Bu hususta fazla malûmat almak istiyenlerin, Kadıköy Reşit-efendi sokağı 23 numaralı haneye her gün saat 9 dan 12 ye kadar müracaatları rica olunur. — 2

MEFRÜŞ APARTIMAN ARANIYOR — Taksim veya Ayaspaşa civarında mefrüş iki yatak odasını bir yemek odasını mutfak ve banyoyu havi bir apartıman aranmaktadır. Ayaspaşada Parkotelinde 67 numaraya mektubla müracaat edilmesi. — 1

KADIKÖYDE SATILIK KÂGİR EV — Altı oda, içi yağlı boya, muntazam bahçeyi havi, tamir ihtiyacından vareste, iskeleye beş dakika mesafede. Acele satılık. Müracaat mahalli: Kadıköy çarşıda Rum kilisesi karşısında Durdanizade Rüştü bakkaliyesine.

KELEPİR APARTIMAN — Pangaltıda tramvaya üç dakika mesafede dört kat maabahçe nezareti fevkalâdeyi haiz senev 780 lira icar temin eden bir apartıman 6300 liraya satılıktır. Taliblerin telefonla 35 - 203 numaraya ve yahut İstiklâl caddesi 153 numarada bay Kemale müracaatları.

KIZ TALEBEYE PANSİYON — Kızı üniversiteye devam edecek bir bayın evinde. Pansiyon yemeklidir. Kumkapı Yuca Ülkü lisesinde bayan Zehraya müracaat edilmelidir. ★ — 5

SATILIK ECZANE — Ceyhan'da VATAN eczanesi sahibinin hastalığı dolayısile satılıktır. Müracaat: Pangaltı Hamam Tay sokak No. 19. Ali Rıza. ★ — 2

3300 Lr. SATILIK KÖŞK — İstascyona yakın iki bölük 10 oda, hamam, elektrik, iki dönüm bahçe, kuyu, nezaret, Göztepe Tanzimat cad. 33/39 N. Lûtfi Pş. köşküne mü. ★ — 1

DEVREN SATILIK DÜKKÂN — Osmanbeyde Suna Pastanesi altında, «Çamlıca Çiftliği Süt ve Yağ Evi» devren satılıktır. İçindekilere müracaat. ★ — 1

SATILIK APARTIMAN — Altı katlı her kat dörder oda konofru tamam kullanışlı 9000 lira. Beyoğlu Hamalbaşı Kiraz sokak N. 11. İsmail Nuri ap. kapıcıya mü. ★ — 1

1000 LİRAYA SATILIK İKİ EV — Kuzguncuk Aziz Bey sokak 14, 14/1 fevkalâde nezaretli, havadar iki dönüm bahçe 5 şer odalı evler satılık, içindekine mü. ★

KİRALIK EV — Nişantaşında Süleyman Nazif sokağında 52 No. lı ev kiralıktır. Her türlü konfor 5 oda. İçindekilere müracaat. ★ — 1

KİRALIK KONFORLN KÜÇÜK APARTIMAN — 3 oda, kalorifer, her gün sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi Uygun apartımanı kapıcısına müracaat. ★ — 8

SATILIK — Kurtuluşta Saatçi sokağında 54 - 56 - 58 No. lı 2 ev bir dükkân satılıktır. Adres: Kurtuluş Tırmık sokak 10 Todori. ★

YARI PAHASINA — Beşiktaşta Abbasağa mahallesinin Selâmlık caddesinde kâin 4 numaralı yeni, sağlam ve modern ev satılıktır. On oda, alaturka ve alafranga zarif bir hamam, bir sarnıç, iki otomobil alır, dükkân da olabilir bir garaj ve saire, her yere yakın, mükemmel nezaret, her türlü tezyinat ve konfor, bir de Alman mamulâtı eşi bulunmaz yazı odası eşyası... Karaköy - Palasta avukat Mihalaki Kayaoğluna müracaat. Telefon: 43561. — 19

5 — MÜTEFERRİK

DERS — Riyaziye, fizik, kimya, fen bilgisi, Fransızca olarak ve ayrıca Fransızca ders te verilir. Akşamda Matmazel İ. Ch. rumuzuna mektupla mü. ★

HUSUSİ VE MÜNFERİD DANS DERSLERİ — Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya so. 3 No. profesör Panosyan. Saatleri pazardan maada her gün saat 12-14-17-21. ★ — 10

UZUN MÜDDETTENBERİ — Liselerde İngilizce tedris etmiş tecrübeli, mekteblerde ders arıyor. Akşamda Lisan rümuzuna mektubla müracaat. ★ — 5

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan kartlerimizden C. — A S B T — G D — F P. — 124 — İ. C. H. namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

Galatasaray lisesi alım satım komisyonu başkanlığından

Cinsi	Miktarı kilo	Beher kilo tahmini kuruş	İlk B. Lira	teminat K.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saati	Eksiltmenin Şekli
Tereyağı	2000	115	172	50	5/9/938 pazartesi saat 14 de	Açık eksiltme
Tavuk eti	7000	55			» » »	Kapalı zarf
Hindi eti	5000	45	457	50	saat 14,30 da	
Kavun «Kırkağaç»	20000	6				
Karpuz «alacalı»	15000	5			5/9/938 pazartesi	Kapalı zarf
Üzüm «Çavuş»	6500	23	320	26	saat 14,30 da	
Üzüm «yapıncak»	5500	15				

Galatasaray Lisesinin Mayıs 939 sonuna kadar ihtiyacı olan yukarıda cinsi, miktarı, ilk teminatı ve eksiltmenin nevi ve günü ve saatleri yazılı yiyeceklerin İstanbul Kültür Direktörlüğü binasında toplanan okul komisyonunda yapılacaktır.

Bu işe gireceklerin şartnamelerini görmek üzere Okul idaresine ve 938 yılı ticaret odası vesikası ve ilk teminatı makbuzlarile birlikte 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını belli saatten bir saat evvel komisyon başkanlığına makbuz karşılığında vermeleri. Teminatlar Liseler muhasebeciliğine yatırılacaktır. (5574)

Dükkân duvarı inşaatı
Kartal Belediyesinden

Kartalın Ankara caddesinde belediyeye aid dükkân dahiline yeniden yapılacak tuğla duvar inşaatı 24/8/938 gününden itibaren 15 gün müddetle açık eksiltmeye konmuştur.

1 — Keşif bedeli 78 yetmiş sekiz lira 30 kuruştur.

2 — İsteklilerin 5 lira 87 kuruş muvakkat teminat vermeleri.

3 — Eksiltme 7/9/938 çarşamba günü saat 14 de Belediye Dairesinde müteşekkil Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin bu kabil işler yaptığına ve ticaret odasında mukayyet bulunduğuna dair vesaik ibraz etmeleri.

5 — Fazla izahat almak isteyenler her gün Belediye Riyasetine müracaat edebilirler. (5937)

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Receb 4 — Ruzuhızır 117

	S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.		8,51	10,34	5,27	9,09	12,00	1,36
Va.		3,39	5,22	12,15	15,57	18,46	20,22

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Bu akşam

Nöbetçi eczaneler

Şişli: Pangaltıda Nargileciyan, Taksim: Limonciyan, Beyoğlu: İstiklâl caddesinde Dellâsuda, Galata: Karaköyde Hüseyin Hüsnü, Kasımpaşa: Vasıf, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Mehmed Kâzım, Fatih: Şehzadebaşında Asaf, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Merkez, Sarıyer: Osman, Aksaray: Nuri, Beşiktaş: Vidin, Fener: Vitali, Kumkapı: Lâlelide Haydar, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Yedikulede Teofilos, Alemdar: Ankara caddesinde Arif Neşet, Şehremini: Ahmed Hamdi, Kadıköy: Altıyolda Merkez, Modada Nejad Sezer, Üsküdar: Selimiye, Heybeliada: Halk, Büyükada: Şinasi Rıza.

Her gece açık eczaneler: Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarı, Ortaköy, Arnavutköy, Bebek, Beykoz, Paşabahçe ve Anadoluhisarındaki eczaneler her gece açıktır.

Iktisad Vekâletinden ilân olunur

29/8/938 tarihinden muteber olmak üzere Benzinin perâkende ve Petrolün toptan âzamî satış fiyatları beş şehir için aşağıda gösterildiği gibi tenzilen tesbit edilmiştir.

	GAZ			BENZİN	
	Çift	Tek	Döküm	Çift	Döküm
	Büyük teneke	Küçük teneke	Kg.	Büyük teneke	Litre
	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Kuruş	Kuruş
Ankara	610	94	—	650	17,70
İstanbul	500	79	14,75	570	15,20
Samsun	525	82	—	580	—
Mersin	520	82	—	570	—
İzmir	510	—	15	570	15,20

Diğer yerlerde âzamî fiatları İstanbul ve İzmir depo fiyatlarına nakliye ve mahalli resimler ve listesi Vekâlete mevdu yerlerde satıcı komisyonları ilâve edilerek tayin ve tesbit olunur.

İstanbul ve İzmir depo fiyatları:

Benzin: Büyük teneke çifti 511,75 kuruş

Ufak teneke beheri 74 kuruş

Petrol: Büyük teneke çifti 468,42 kuruştur. (5952)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Artırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Diyarbakır Nümune hastanesinin lâboratuvar servisleri için satın alınacak 107 kalem lâboratuvar malzemesi açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 31/8/938 çarşamba günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiyat: 1221 lira 15 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 91 lira 59 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyonda görebilirler.

5 — İstekliler carî seneye aid ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (5477)

Yüksek Öğretmen Okulu Direktörlüğünden:

938 — 939 ders senesi için alınacak talebenin kayıt muamelesi 1/9/938 den 29/9/938 e kadar yapılacaktır. Kayıt günleri: Salı, çarşamba, cumadır.

Okula girmek şartları: Lise bakalorya veya olgunluk sınavını vermiş bulunmak, yirmi beş yaşını geçmemiş olmak, sıhhî bir arızası olmamak ve yapılacak seçme sınavını kazanmaktır. Seçme sınavlarına 30/9/938 cuma günü başlanacaktır. Diğer şartları öğrenmek isteyenlerin okula başvurmaları lâzımdır. (5955)

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için satın alınacak «20,000» tanesi 3 ve «80,000» tanesi 4 M/M olmak üzere cem'an «100,000» tane alüminyüm manşon kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel «8000» lira ve muvakkat teminat «600» liradır.

3 — Eksiltme 13/10/938 tarihine müsadif salı günü saat «15» de yapılacaktır.

4 — Talipler muvakkat teminat makbuzu veya banka teminat mektubu ile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat «14» e kadar satın alma komisyonuna vereceklerdir.

5 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. Levazım ve İstanbul Beyoğlunda P. T. T. Levazım Ayniyat şubesi müdürlüklerinde parasız verilir. (3369) (5942)

Kadıköy İkinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Akşam gazetesinin 15/Temmuz/938 tarihli nüshasile satılacağı ilân edilen Kadıköyünde Mısırlıoğlunda Halit ağa sokağında ölü Sürpiğe aid 45 No. lu ev birinci arttırmada muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşi elde edilmediğinden ikinci arttırması 1/Eylül/938 perşembe günü saat 9 dan itibaren yapılacaktır.

Ev ve arsa Kadıköyün en mutena mahallinde ve meşhur Mısırlıoğlu bahçesi üzerine yapılan yeni apartımanların karşısındadır. İkinci arttırma olduğu için en çok arttırana behemehal ihale edilecektir. Birinci arttırmada en son ikibin lira teklif edilmiştir. Ev almak veya bu evi yıktırıp yerine yeniden ev veya apartıman yaptırmak isteyenlerin bu fırsatı kaçırmamaları ilân olunur. (5958)

Kocali Üzüm Panayır programı

TERTİP HEYETİNDEN:

1 — Kocaelinin güzel sofralık üzümlerini bir araya toplayarak halkımıza teşhir etmek ve tanıtmak üzere 4 eylül pazar günü Herekede bir üzüm panayırı yapılacaktır.

2 — O gün Haydarpaşadan ve Adapazarından Öğleden evvel Herekede bulunacak şekilde birer tenezzüh treni hareket edecektir.

3 — Panayır için gelecek halkın Herekede her türlü istirahat ve eğlenceleri tertip edilmiştir.

4 — Misafirler Herekede deniz hamamlarından şarpilerden ve tenis kordundan parasız olarak istifadc edeceklerdir.

5 — Çamlı bahçede mükemmel bir caz takımı bulunacaktır. (5946)

Beton kaplama işi
Kartal Belediyesinden

Kartalın Rıhtım üzeri yollarının makadan beton döşeme olarak yapılması için 24/8/938 günkü yapılan açık eksiltmede teklif edilen bedel haddi lâyıkta görülmediğinden 2490 sayılı arttırma eksilttirme kanunun 43 üncü maddesine tevfikan bir ay zarfında ve pazarlık usulile açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Keşif ve proje mucibince yapılacak işin bedeli 5224 lira 53 kuruştur.

2 — Bedeli keşfin 3000 lirası 938 bütçesinden bakiye 2224 lira 53 kuruşu 939 bütçesinden tediye olunacaktır.

3 — Pazarlık 1/9/938 perşembe günü saat 10 da Belediye Dairesinde müteşekkil Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — Pazarlığa iştirak edeceklerin 391 lira 84 kuruş muvakkat teminat vermeleri.

5 — Pazarlığa iştirak edebilmek için isteklilerin aşağıdaki vesikaları haiz bulunmaları.

Mühendis olmak ve bu kabil ve bu miktarda inşaat yaptığına dair vesaik ibraz etmek ve Ticaret odasına mukayyet ve vesaika hâmil bulunmak.

6 — Fazla izahat almak isteyenler her gün Belediye Riyasetine müracaat edebilirler. (5935)

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji Arnavutköy, Tel. 36.160 — Robert Koleji Bebek, Tel. 36...3 **: ERKEK KISMI**

Mektep, İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarî olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebenin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI — **Ameli ve nazarî usullerle elektrik, makine ve Nafıa mühendisi yetiştirir.**

KAYIT GÜNLERİ : Kız kısmı Çarşamba ve Cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar.
Erkek kısmı Salı ve Cuma günleri saat 9 dan 12 ye kadar.
7 Eylülden sonra her gün.

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıkdığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

DENİZBANK

AKAY İŞLETMESİNDEN:

30 Ağustos 938 tarihinden itibaren 179 numaralı seferi yapan vapur Kartaldan saat 19,45 yerine 20,25 de, Büyükadadan 20,35 yerine 20,50 de hareket edecek ve Heybeliye 21,00 de varacaktır.

KANZUK

SAÇ BOYALARI JUVANTİN

Kumral ve siyah olarak saçlara tabii surette istenilen rengi verir
Sabittir, sıhhî ve zararsızdır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu — İstanbul

Kışı Beklemeyiniz!

KÜRK MANTOLARINIZI

her yerden daha ucuz, daha itinalı ve ayni zamanda uzun vade ile veresiye şimdiden alabilirsiniz.

ARJANTE TİLKİ KÜRK TİCARETHANESİ

İstanbul, Mahmudpaşa caddesi No. 137

Düzeltme

937/439 - 16690 Sandığımız borçlularından bay Niko Fersnidinin maa müştemilât Diyonisi apartımanı namile maruf iki bap apartımanın yarım hissesinin gazetemizin 21/9/938 tarihli nüshasının 15 ci sahifesinin son sütununda çıkan açık arttırma ilânında 1 ci ve ikinci arttırma günleri salı olarak ilân edilmiştir. Halbuki mezkûr her iki tarih çarşamba gününe tesadüf etmekte olup bu suretle tashihen ilân olunur.

Zayi — 1937 yılında Kasımpaşa Musevi ilk okulundan aldığım tasdiknameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur. **İzak Yanni**

Zayi — Seyrüseferden aldığım sandalcılık ehlietimi kaybettim, yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur.
Hasköy sandalcılarından İbrahim

Zayi — 928 - 929 yılında İstanbul 13 üncü ilk okuldan aldığım şehadetnameyi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin değeri yoktur. **Meliha**

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususî fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Ankara istasyonunda yapılan demir markizin elektrik, saat ve hareket kampanası tesisatına ait işler kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Bu işlerin keşif bedeli ceman (9739) liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı Devlet Demir Yolları Ankara ve Sirkeci veznelerinden parasız olarak alınabilir.

3 — Eksiltme 7/9/938 tarihinde çarşamba günü saat 12 de Ankarada Devlet demir yolları yol dairesinde Merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubile birlikte aşağıda yazılı temnat ve vesaiki ayni gün saat 11 e kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun (731) liralık muvakkat teminat

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar

C — İsteklinin bizzat elektrik mühendisi olması veya bir elektrik mühendisini istihdam edeceğini teahhüt etmesi. (5661)

*

Ankara İstasyonunda yapılacak alttan geçit köprüsü inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Bu işin keşif bedeli cem'an 220.000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname ve sair evrakı devlet demir yolları Ankara, Haydarpaşa, Sirkeci veznelerinden 11 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 22/9/938 tarihinde perşembe yünü saat 15 de Ankarada Devlet demiryolları yol dairesinde merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 12.250 liralık muvakkat teminat

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Bu işe mahsus Nafıa vekâletinden musaddak ehliyet vesikası.

(3212) (5660)

Ankara ismetpaşa kız enstitüsü direktörlüğünden

1 — Yeni talebenin kayıt muamelesi eylül 938 ayı sonuna kadar devam edecektir.

2 — İkmal imtihanları bir eylül ile yirmi eylül arasında yapılacaktır.

3 — Öğretmen birinci sınıfın «Askerlik dersine hazırlık» sınavı okul açıldığı zaman yapılacaktır.

4 — Enstitü mezunlarından öğretmen birinci sınıfa parasız ve paralı yatılı girmek isteyenlerin müsabaka sınavları on üç eylülde başlıyacaktır. «Arzu edenler enstitü direktörlüğünden daha fazla malûmat alabilirler.»

5 — Enstitü mezunlarından öğretmen birinci sınıfa gündüzlü girmek isteyenlerin müsabaka sınavı ikmal imtihanlarının hitamından sonra yapılacaktır.

6 — Daha fazla malûmat almak isteyenler okul direktörlüğüne başvurabilirler. (5775)

Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek ziraat enstitüsünün Ziraat, Veteriner, fakültesine kız ve erkek, Orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gerektir.

1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır.

2 — İstanbul Üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar lisenin fen kolundan pek iyi derece ile mezun ve fen fakültesinde muvaffak olmuşlarsa orada okudukları sömestrlerden ikisi kabul edilerek veteriner ziraat ve orman fakültesinin üçüncü sömestrlerine alınırlar. Ancak veteriner fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sömestresinde okunan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve ziraat fakültesine girenlerin Ziraat stajını yapmaları gereklidir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz. Nihari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lâzımdır.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

6 — Ziraat fakültesine girecek talebe Ankarada Orman çiftliğinde staj görmeğe mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tabi tutulacaktır. Stajdan sonra talebenin enstitüde nazarî derslere devam edebilmesi için yapılacak bu ameliyat imtihanında muvaffak olması şarttır.

Staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir. Ve yatacak yer parasız olarak çiftlikte sağlanır. «Stajiyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüde sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.»

7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek isteyenler yukarda yazılı rapordan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli suretlerini, nüfus kâğıdını, polis veya Uraylardan alacakları Uzgidim kâğıdını, orta mektep ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri iliştirilerek el yazılarile yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankarada Yüksek ziraat enstitüsü rektörlüğüne baş vururlar.

Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kayıt olunmak istediklerini bildirmeli ve çifçi veya arazî veya orman veya hayvan yetiştirme veya zirai sanatlarla alâkalı bir aile çocuğu bulunup bulunmadığını da bildirmelidir.

9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede yazılı kâğıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır.

10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pekiyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar veya çifçi çocuğu veya arazi sahibi veya hayvan veya orman ihtisasile alâkalı yer ve tesisat sahibi veya sahibinin çocuğu olanlar tercih olunur. Edebiyat kolundan yalnız pek iyi dereceliler kabul olunur. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihine göre seçilirler.

11 — Ziraî staj ve tahsil müddetince okudulan yabancı dil, Almanca ve İngilizcedir. Fakültelerden mezun olan talebeye ziraat mühendisi, veteriner hekim, Orman mühendisi ünvanları verilir.

Talebe meslek imtihanına girmezden evvel yukarda yazılan yabancı dillerden imtihan edilir. Bu imtihanda iyi derecede muvaffak olmak şarttır.

1, 2, 3 üncülükle mezun olan talebeye mükâfatan Avrupada bir tetkik seyahati yaptırılır.

12 — Ziraat fakültesine 40, Veteriner fakültesine 40, ve orman fakültesine 40 azamî talebe alınacaktır.

13 — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidirler.

14 — Baş vurma zamanı «22 ağustos 938 den Eylülün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki baş vurmalar kabul edilmez. (3247) (5677)

SİHİRLİ KUTU

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Ankara Borsası

29/8/938

Türk borcu III, Peşin			19.30
Ergani			96.50

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1	Sterlin	6.14
New-York	100	Dolar	126.0225
Paris	100	Frank	3.4425
Milâno	100	Liret	6.6325
Cenevre	100	İsviçre Fr.	28.3475
Amsterd.	100	Florin	68.84
Berlin	100	Rayhşmark	50.535
Brüksel	100	Belga	21.30
Atina	100	Drahmi	1.1225
Sofya	100	Leva	1.515
Prag	100	Çekoslovak Kr.	4.3425
Madrid	100	Pezeta	6.14
Varşova	100	Zloti	23.7075
Budapeşte	100	Pengo	25.06
Bükreş	100	Ley,	0.9175
Belgrad	100	Dinar	2.855
Yokohama	100	Yen	35.8425
Stokholm	100	İsveç Kr.	31.655
Moskova	100	Ruble	23.735

29/8/938 Pazartesi günü

İstanbul Hâlinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatleri:

Cinsi	Emsali	En aşağı fiati Kr. S.	En yukarı fiati Kr. S.
Bamya	Kilo	10 —	15 —
Sakız kabağı	»	4 —	6 —
Dolmalık biber	»	3 —	4 —
Sivri biber	»	2 50	3 —
Kır domatesi	»	2 —	2 50
Sırı kdomatesi	»	3 50	4 —
Çalı fasulye	»	7 —	12 —
Ayşekadın fasulye	»	6 —	8 —
Yeşil fasulye	»	4 —	7 —
Kırmızı barbunya	»	10 —	12 —
Soğan	»	4 —	5 —
Sarmısak	»	4 —	6 —
Asmakabağı	Aded	3 —	12 —
Patlıcan baş	»	1 25	1 75
» orta	»	— 75	1 —
» ufak	»	— 25	— 50
» bostan	»	1 75	2 —
Hıyar (100)	»	30 —	125 —
Mısır (100)	»	75 —	125 —
Maydanoz	Demed	— 40	— 60
Dereotu	»	— 40	— 60
Çekirdeksiz üzüm	Kilo	5 —	8 —
Çavuş üzümü	»	6 —	18 —
Rezakı üzümü	»	6 —	9 —
Osmanpaşa elması	»	7 —	11 —
Frenk armudu	»	6 —	18 —
Bardak eriği	»	5 —	10 —
Bosna eriği	»	5 —	8 —
Fındık	»	10 —	14 —
Şeftali	»	3 —	12 —
Vişne	»	9 —	12 —
Taze incir	»	4 —	10 —
Taze ceviz	»	15 —	20 —
Ecnebi limon 100	Aded	225 —	500 —
Karpuz yenidünya baş	»	10 —	15 —
» » orta	»	8 —	9 —
» » ufak	»	3 —	5 —
Karpuz Alacalı baş	»	10 —	16 —
» » orta	»	8 —	10 —
» » ufak	»	3 —	5 —
Karpuz Tekirdağ baş	»	12 —	16 —
» » orta	»	8 —	10 —
» » ufak	»	2 50	3 50
Kavun Topatan baş	»	7 —	10 —
» » orta	»	5 —	7 —
» » ufak	»	2 —	3 50
Kavun Kırkağaç baş	»	20 —	25 —
» » orta	»	10 —	13 —
» » ufak	»	3 —	5 —

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartnamesi mucibince 500 kilo beyaz sabun pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 10/9/938 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 10 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — Isteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (5822)

★

1 — Şartname ve projesi mucibince yaptırılacak Biyarbakır Başmüdürlük binası inşaatı 3/VIII/938 tarihinde ihale edilmediğinden yeniden ve pazarlık usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 36119 lira 62 kuruş ve muvakkat teminatı 2709 liradır.

3 — Eksiltme 3/10/938 tarihine rastlayan cumartesi günü saat 12 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

4 — Şartname ve projeler 180 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mubayaat şubesi ile Ankara ve Diyarbakır başmüdürlüklerinden alınabilir.

5 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaikini inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek münakasaya iştirak vesikası almaları lâzımdır.

6 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona ve İstanbula gelmeyecek taliplerin de Diyarbakır başmüdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. «5917»

★

I — Ankarada Atatürk Bulvarında şartname ve projesi mucibince yaptırılacak depo ve imlâhane inşaatı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 199.146 lira 15 kuruş ve muvakkat teminatı 4495.73 liradır.

III — Eksiltme 15/IX/938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 9.96 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek isteyenlerin bir mukavele ile yaptıkları bir binanın taahhüt bedelinin Yüz yirmi bin liradan aşağı olmaması ve kendileri bizzat Yüksek Mühendis veya mimar olmadıkları takdirde tekliflerini bunlardan birisiyle müştereken yapmaları ve mukaveleyi birlikte imza etmeleri lâzımdır. Eksiltmeye girebilmek için icabeden vesikalar eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesine gösterilecek ve ayrıca fenni ehliyet vesikası alınacaktır. İstekli ile birlikte teklif yapacak olan fen adamının dahi ayrıca müteahhitlik yapmış olması şart değildir.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ve İnşaat şubemizden alınacak fennî ehliyet vesikasiyle muvakkat güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarda adı geçen Alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (5953)

Belediye sular idaresinden

Bağlarbaşından Kızıltoprağa doğru yeniden döşenmekte olan boruların Haydarpaşada biri birine bağlanması için 31 ağustos 938 çarşamba günü akşam saat 19 dan ertesi sabah saat 5 e kadar Kadıköyünden Bostancıya kadar suları kesmek mecburiyeti hasıl olduğu sayın abonelere bildirilir. (5966)

Sümer Bank Umumî Müdürlüğünden:

Umumî Müdürlük inşaat servisinde istihdam edilmek üzere imtihanla üç ressam alınacaktır. İmtihanda muvaffak olanlara ehliyet derecelerine göre 120-150 lira aylık ve ayrıca Ankara pahalılık zammı verilecektir. Almanca bilenler tercih edilir.

İmtihan 15 Eylülde Ankarada yapılacaktır. Taliplerin mezkür tarihe kadar iki fotoğraf tahsil ve hizmet vesikalarile birlikte umumî müdürlüğümüz Personel Servisine müracaat etmeleri. (3417) (5945)

Daktilo aranıyor

Ankarada tavzif edilmek üzere iyi Almanca bilen bir erkek daktilografa ihtiyaç vardır. Ankara Yeni şehir Atatürk Bulvarı Tuna Apartımanı 7-8 No. ya tahriren müracaat olunması.

İTALYAN LİSESİ

ve İtalyan ticaret mektebi

Pazardan maada her gün saat 10—13 arasında kayıt muamelesi yapılır.

Ruşen Eşref Unaydın'ın

BOĞAZİÇİ YAKINDA

Eseri nefis bir surette Tab ettirilmiştir. Kütüphanelerde ve müvezzilerde satılmaktadır. Topdan ve Perakende satış merkezi. Ahmet Halit Kitapevi

Kurtuluş bayramı şerefine

TAKSİM B. BAHÇESİ

Alaturka kısmında

Fransız Studyolarının Şark Film yıldızı Tunuslu

FLİFLA

ve trupu

HAMİYET

ve Havai Fişekler, Fevkalâde Müsamere. Telefon: 43776

Kız, Erkek - Gecel, Günsel

Yuca ülkü liseleri

Kayıt muamelesine başlanmıştır. İsteyenlere izahname gönderilir.

(Çarşıkapı, Tiyatro caddesi - Telefon: 20019)

Tarağa isyan eden saçlar

Ekseriya bulundukları yeri terketmek arzusunda olanlardır. Binaenaleyh

Saçlarınızı itaate alıştırınız

Bunun en iyi çaresi

PERTEV BRİYANTİNİ

kullanmaktır.

MEMUR ARANIYOR

Mühim bir sınaî teşekkül için almanca muhaberat yapabilecek mükemmel stenografi ile daktilografi bilen bir memur aranmaktadır. Taliblerin İdarehanemize Es. F. remzi bir fotoğraf ve kısa tercümei hallerile müracaat etmeleri.

Türk Maarif Cemiyeti Okulları

1 — Ankara erkek ve kız kollejleri.

Cemiyetin Ankarada Kız ve Erkeklere özüğü ayrı binalarda iki Kolleji vardır. Her iki kısmın dersane ve yatakhaneleri ayrıdır. Resmî liselerle denkliği Kültür Bakanlığınca kabul edilmiştir.

Yabancı dil İngilizcedir. Yukarı sınıflarda Almanca veya Fransızcadan birisi ihtiyarî olacaktır.

Her iki kısım için gündüz ve yatılı öğrenici alınma kaydına baş anmıştır.

Gündüz ve yatılı öğreniciler için alınacak yıllık ücret aşağıda gösterilmiştir.

Okul dereceleri	Gündüz öğreniciden alınacak ücret	Yatılı öğreniciden alınacak ücret
Ana kısmı	60	Bupun yatılı kısmı yoktur.
İlk kısmı	60	225 Lira
Orta kısmı	80	250 Lira
Lise kısmı	100	275 Lira

Yeniden girenlerle eski öğrenicilerden beşer lira kaydiye ve birinci taksit peşin alınır.

2 — Bursa kız lisesi.

Buraya gündüz ve yatılı öğrenici kaydına başlanmıştır. Gündüz için yılda otuz beş ve yatılı için yılda «185» lira ücret ve beşer lira kaydiye alınır.

Her iki okulda sınıflara en çok «40» öğrenici alınacağından kayıt için geç kalanlara yer kalmamıştır. Dendiği zaman gücenilmemesi ve fazla bilgi edinmek isteyenlerin Okul Direktörlüklerine sözle veya yazı ile baş vurmaları rica olunur. (5777)

Rıhtım duvarı inşaatı
Kartal Belediyesinden

Kartalın Vapur iskelesi caddesile rıhtım kenarındaki taş iskele arasında bulunan eski kayık çekek mahalline ve sahil kenarına yapılacak rıhtım duvarı ve mezkûr duvar ile binalar arasındaki münhat zemine yapılacak imlâ ameliyatı 26/9/938 tarihinden itibaren ve 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Keşif bedeli 691 lira 20 kuruştur.

2 — Eksiltme 9/9/938 cuma günü saat 14 de Belediye dairesinde müteşekkil daimî encümen huzurunda yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 51 lira 84 kuruş muvakkat teminat vermeleri.

4 — Eksiltmeye girebilmek için aşağıdaki vesaikleri haiz olmaları şarttır.

Mühendis olmak bu kabil rıhtım duvarı inşaatı yaptığına ve ticaret odasında mukayyet bulunduğuna dair vesaiki resmiye ibraz etmeleri.

5 — Fazla izahat almak isteyenler her gün Belediye riyasetine müracaat edebilirler. (5936)

HER KESEYE ELVERİŞLİ

HAS TRAŞ BIÇAĞI

HER ÜÇÜ DE MEMNUN

Çünkü yeni çıkan Has bıçaklarile gayet mükemmel ve pek ucuz traş olmak kabil olduğunu tecrübe ile gördüler

10 TANESİ 15 KURUŞTUR

HASAN DEPOLARI — SATIŞ YERLERİ ile bütün Itriyatçı ve tütüncülerde arayınız.

Şişli Terakki Lisesi Direktörlüğünden

1 — Lise ve Orta son sınıfların bütünleme ve Engel sınavlarına 1 Eylûl, Diğer sınıfların 7 Eylûlde başlanacaktır.

2 — Yeni müracaatlar çoğaldığından 10 Eylûle kadar kayıtlarını yenilemeyen eski talebelerin yerleri mahfuz kalmıyacaktır.

4 — Kayıt işleri için Lise saat 10 - 16 arasında açıktır.

Saraçhanebaşında Horhor caddesinde

Kız Erkek **HAYRİYE LİSESİ** Yatılı Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarile fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebî lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususî otobüslerile naklolunur. Kayıd için hergün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur. Sekizinci ve on birinci sınıfların bütünleme ve engel sınavları 1 eylûl 938 de, diğer sınıfların da 7 eylûlde başlıyacaktır. İstiyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530

Gürünüşe Aldanmayınız!

Hakikaten Asrî bir Bayanımdır?

Otomobilini idare etmeğe veya Sporcu görünmeğe her hususta olduğu gibi bilhassa; fikir ve itiyadlarında da asrî olduğu hükmünü vermemelidir.

Asrî bir kadın her şeyden evvel hıfzıssıhhası için büyük annelerinin anana ve itiyatlarına bağlı kalmaz. İlmî ve şahsî tecrübelerile tetkikatı fenniyenin iyiliklerini bilir, tatbik ve takdir eder. Ayın üzüntülü günlerinde mutlak

Femil

kullanır. Ve bu suretle sıhhatini ve aile saadetini korur. Rahim, tenasül ve sinir hastalıklarından uzak kalır. FEMİL icad olduktan sonra kadınlar için ayın bütün günleri birbirinden farksız kalmıştır. Evde, işde, vazifede seyahatta, sporda, mektepde, güneş banyosunda, her yerde ve her zaman bir sevgi ile kullanılır.

FEMİL ve ***BAĞI***

Kadınlık âleminde Modern bir inkılâp yapmıştır.
Her eczane ve büyük ticarethanelerde satılır.

SEKSÜLİN

KUTUSU 200 KURUŞ.

BEŞİR KEMAL ECZANESİ
MAHMUT CEVAT
SİRKECİ _ İSTANBUL

1 Eylül perşembe günü

Resmi küşadını icra edeceğim İstiklâl caddesinde Sümer Sineması yanında 128 No. lı Yeni gömlek mağazam hakkında muhterem halkın nazarı dikkatini celbeder ve bu mağazada Londra ve Parisin en son madelleri üzerinden kemali itina ile imal edilmiş her nev'i ve Lüks tuhafiye levazımatını, kadın ve erkek tuvalet eşyasını her yerden ucuz fiatlerle bulacaklarını temin ederim.

İ. MOTOLA

Sünnet düğünü

3 Eylûl cumartesi günü Kızılay Kadıköy kaza şubesine bağlı nahiye ve semt şubeleri tarafından, Kızıltoprakta (49) uncu mekteb bahçesinde, zengin bir programla bir sünnet düğünü tertib edilmiştir. Talib olanların Kadıköy Kızılay merkezile diğer şubelere müracaatla kayıt olunmaları.

FESTİVAL BALOSU

30 Ağustos 938 salı akşamı saat 22 de

TARABYADA "SÜMERPALAS„ da

«Tanasa» Revüsünün Yıldızları baloya iştirak edeceklerdir.

Biletler: Baker, Kurlman, Olyon mağazalarında ve Tarabyada Tokatliyan otelinde satılmaktadır.

Bir Çift için beş liradır.

SON PİŞMANLIK FAYDA VERMEZ!

Diş doktoru diyor ki:

«Dişler; çürümeğe başlamadan çok evvel itina görür, hergün ve hattâ günde birkaç defa fırçalanarak mikroblar, zararlı salyalar ve ifrazat temizlenirse sağlam ve güzel olarak muhafaza edilebilir. Dişler çürüdükten sonra artık iş işten geçmiştir. Bunun içindir ki dişlerin «RADYOLİN» diş macunile her sabah öğle ve akşam, her yemekten sonra bol bol fırçalanmasını ısrarla tavsiye ediyoruz.»

DAİMA RADYOLİN

Yeni

EV DOKTORU

Aylık EV DOKTORU bütün hazırlıklarını tamamladı. Bu nefis aile mecmuası şimdiye kadar görülmemiş bir nefasette çıkacak ve mükemmel fotoğrafları ile süslü faydalı yazıları bütün okuyucularını teshir edecektir.

EV DOKTORU'nun

İlk sayısını elinize aldığınız zaman sıhhî mevzuların bu derece cazip şekilde takdim edilmiş olmasına sizde hayret edecek ve bu mecmuaya tamamen bağlanacaksınız. EV DOKTORU bütün güzelliğine, bol ve cazip fotoğraflarına, renkli kapağına ve yirmiyi mütecaviz faydalı mevzularına rağmen yalnız (10) kuruşa satılacaktır.

EV DOKTORU (Yedi gün) neşriyatındandır. Bayiinize şimdiden sipariş ediniz.

GIDALAR

VÜCUDU ZEHİRLER

Artık bu hakikatı öğrenmeyen kalmamıştır. Vücudu bu zehirlerden ve zehirli gıda bakiyelerinden kurtarmak için en doğru ve fennî yol.

HAKİKÎ KARLSBAT TUZU KULLANMAKTIR

Karaciğer ve böbrekleri yoran zehirli maddeleri kâmilen eriten ve bu uzuvları yenileştirip canlandıran bu yegâne ve tabiî ilâç her sabah bir bardak sıcak suya bir çay kaşığı.

TABİİ KARLSBAD TUZU

koyarak içilir. Karaciğerleri tembel olanlar, safra taşı ve böbrek kumu sancısı çekenler bu sayede sıhhatlerini sigorta etmiş olurlar. Fakat:

Daima HAKİKÎ, TABİÎ KARLSBAT TUZUNU ARAYINIZ.

SÜMER BANK

Yerli Mallar Pazarlarının

Sayın müşterilerine

Boğaziçinin, Rumeli kısmı ve Galata, Kasımpaşa ve Hasköy, Halıcıoğlu daireleri dahil olmak üzere, memuriyetleri Beyoğlu mıntakasında bulunan müşterilerimizin kredi muameleleri Beyoğlu mağazamızda yapılacağı gibi senedleri tamamile buraya devredilmiş olduğundan taksitlerini bu mağazalarımıza yatırmaları rica olunur.